

FESTIVALUL INTERNATIONAL SHAKESPEARE

MINISTERUL CULTURII ȘI PATRIMONIULUI NAȚIONAL
PRIMĂRIA MUNICIPIULUI BUCUREȘTI
INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN UNIUNEA TEATRALĂ DIN ROMÂNIA
PREFECTURA ȘI CONSILIUL JUDEȚEAN DOLJ
PRIMĂRIA ȘI CONSILIUL LOCAL CRAIOVA

SOCIETATEA ROMÂNĂ DE TELEVIZIUNE
UNIVERSITATEA DIN CRAIOVA
A.I.C.T. - SECȚIA ROMÂNĂ

BRITISH COUNCIL
TEATRUL NAȚIONAL "I. L. CARAGIALE"
TEATRUL "ODEON"

SOCIETATEA ROMÂNĂ DE RADIODIFUZIUNE
CATEDRA UNESCO - I.T.I.

PORTUL CULTURAL CETATE
INSTITUTUL POLONEZ
TEATRUL "BULANDRA"

TEATRUL "METROPOLIS"

UNIVERSITATEA NAȚIONALĂ DE ARTĂ TEATRALĂ ȘI CINEMATOGRAFICĂ
TEATRUL NAȚIONAL "MARIN SORESCU" CRAIOVA
CENTRUL DE PROIECTE CULTURALE ARCUB BUCUREȘTI
FUNDAȚIA "WILLIAM SHAKESPEARE"

EDIȚIA A VII-A

CRAIOVA, 23 APRILIE - 4 MAI 2010
BUCUREȘTI, 24 APRILIE - 9 MAI 2010

SPONSOR PRINCIPAL AL FESTIVALULUI **BCR**

"The time is out of joint: O cursed spite,
That ever I was born to set it right!"

"Au luat-o razna vremurile.
Cine, spre a le-ndrepta, m-a hărăzit
pe mine?"

"Hamlet", actul I, scena 5

Why

has Emil Boroghină's exceptional idea of marking this year's festival under the sign of *Hamlet* aroused such great interest? It is without a doubt the most important play ever written on this earth. Why do all the actors in the world want to play Hamlet? "They all want to play Hamlet", says the famous poet Carl Sandberg:

"They all want to play Hamlet.
They have not exactly seen their fathers killed
Nor their mothers in a frame-up to kill,
Nor an Ophelia dying with a dust gagging the heart,
[...] and yet: They all want to play Hamlet."

The first Romanian interpret of Hamlet was the great actor Mihai Pascaly. The premiere of the show took place in 1861. It had no success. It was the middle of the 19th century, when Hamlet was considered an immoral play. And the translation was hateful.

Grigore Manolescu followed. He was a popular actor, loved by the public. He translated the play himself, probably after the French version of Montagui and Letourneur, and staged it. His acting in Hamlet established a prototype in the Romanian theatrical tradition. Caragiale, in his chronic after the performance from 1881 in "Voința națională", defended the lack of mannerism in Grigore Manolescu's interpretation before the critics that preferred the acting of the guest Italian actor Ernesto Rossi.

In 1907, 15 years after the premature death of Grigore Manolescu, my father, clerk at the National Theatre from Iași, was given the task of copying the manuscript of this translation. My father was an extraordinary man. At the age of fifteen, with an amateur theatre troupe, he had travelled through all of Moldavia's markets with an act from *Hamlet* and a personal dramatization of *Sărmanul Dionis*. Marked by the Hamletian obsession, my father asked Mihail Sadoveanu, back then director of the National Theatre Iași, for a part as the double for the famous prince. Astonished, the request being improper, Sadoveanu threw the ink from his desk after my father. It ruined his only suit and terminated his tragedian dreams.

Meanwhile, at about 1913, a rare jubilee took place at the National Theatre Bucharest. *Hamlet* by Shakespeare was being played for the hundredth time. "A flattering number for the Romanian audience and for its taste. No play has ever reached such a number" said Liviu Rebreanu back then. Constantin Nottara, Aristide Demetriade and Tony Bulandra, three sacred monsters held the part at that time, a strange situation, but not unique in the history of the Romanian theatre. For Demetriade, the major feature that each interpret finds was kindness. A kind, noble, dignified and heart-broken Hamlet. It was an amazing success, hard to forget.

The phenomenon of this "trinity" was repeated at the beginning of the 40s, with another great trio: George Vraca, George Calboreanu and Valeriu Valentineanu. When asked if he had seen the three Hamlets, the old and charming comedian Niculescu-Buzău answered: "No. If one of them had been good, he would have played alone!" But the truth is all of them stood out through interesting compositions and the public fully rewarded them.

Personally, I flirted with the gloomy prince a long time. The enigmatic appearance of Hamlet haunted me for four decades. I knew even from childhood the drama that had changed my father's destiny and deep inside, I wanted to avenge him. But I never had the chance. When I became director of the National Theatre, the director Alexandru Finți, an architect of grand shows, proposed a *Hamlet* with me. He saw the Danish prince dressed in a black col-roulé

and wearing glasses. It would have been misbehavior though, to accept this, as I had barely entered a theatre with a grand troupe that was going to cause me many problems.

But I don't feel sorry. My younger colleagues Ion Caramitru and Ștefan Iordache have given us the best interpretations of the second half of the last century.

Of course my numerous travels took me to Denmark one day. My heart pounded like a caged bird on the way to Elsinore.

When arrived, I said to myself: "Here is Hamlet's castle". I climbed to the terrace with the cannons pointed at the Swedish shore, I silently crossed "The Knights' Hall" and said in my mind

"O that this too, too solid flesh would melt,
Thaw and resolve itself into a dew!"

And I had the feeling that the part I never played, and I never will, was familiar as after hundreds of performances.

After this sentimental pilgrimage that opened secret wounds, I stopped at the corner of the street, at Prins Hamlet Hotel. Would it have been possible for Shakespeare's fabulous imagination to picture that the name of the tragic hero would become the brand of a hotel-restaurant?

Yes. It foresaw things even more awful...

So I stopped at the Prins Hamlet Hotel and drank a beer...

But no more regrets! Like Heine said, whatever the tears we weep may be, we always end up by blowing our nose.

Let us go back to the art and life lesson which, with an unimaginable passion and toil, Emil Boroghină offers us today.

We will have the opportunity to see the most important interpretations of Hamlet from all around the world. A unique, inestimable experience.

The last great foreign interpret I have seen was Jean-Louis Barrault. He was a nervous, subtle, refined and passionate Hamlet. But he had nothing of the melancholy, the mists, the darkness of our hero.

I remember other European Hamlets that stuck to my memory like a black flame that consumes and exhausts itself in a mist and infinite sadness.

I happened to see, surprisingly, even in England, a Hamlet of a troubling mediocrity. Although he tried a lot. It is well known that, after scientific calculations, the effort of Hamlet's interpret is equal with that of a 10 000 metres performance runner.

I WOULD LOVE TO DISCOVER WITH THIS FORTUNATE OCCASION, A CONTEMPORARY HAMLET THAT WOULD EMPHASIZE EXACTLY WHAT IS **CLEAR** AND AT THE SAME TIME **IRRESOLVABLE** IN THE GREAT THEATRE'S PRINCE RESTLESSNESS.

Radu Beligan

Honorary President
of the International Shakespeare Festival
Honorary President
of the International Theatre Institute

De ce a strânit un interes atât de mare excepționala idee a lui Emil Boroghină de a pune festivalul Shakespeare din acest an, sub semnul lui Hamlet? Este fără îndoială piesa cea mai importantă care s-a scris pe acest pământ. De ce toți actorii din lume doresc să joace Hamlet? „Cu toții vor să joace Hamlet,” spune celebrul poet Carl Sandburg:

„Toți vor să joace Hamlet,
Și nu și-au văzut tații uciși,
Nici mamele plânuid o crimă
Nici vreo Ofelie cu inima-n țărână;
Și totuși, toți pe Hamlet vor să-l joace.”

Primul interpret român al lui Hamlet a fost marele actor Mihai Pascaly. Premiera spectacolului a avut loc în 1861. N-a avut succes deloc. Era jumătatea secolului al XIX-lea când Hamlet era socotită o piesă imorală. Iar traducerea era execrabilă.

A urmat Grigore Manolescu. Era un actor popular și îndrăgit de public. Și-a tradus singur piesa, probabil după varianta franceză a lui Montagui și Letourneur și a pus-o în scenă. Jocul său în *Hamlet* a stabilit un prototip în tradiția teatrală românească. Caragiale în cronică sa de după spectacol în 1881 în „Voința națională”, a apărut lipsa de manierisme a interpretării lui Grigore Manolescu în fața criticilor care preferau jocul actorului italian oaspete Ernesto Rossi.

În 1907, la 15 ani de la moartea prematură a lui Grigore Manolescu, tatălui meu, probist la Teatrul Național din Iași, i s-a dat în sarcină să copieze manuscrisul acestei traduceri. Tata era un personaj extraordinar. La 15 ani, cu o trupă improvizată de amatori, colindase toate târgurile Moldovei cu un act din *Hamlet* și o dramatizare proprie a *Sărmanului Dionis*. Marcat de obsesia hamletiană, tata i-a cerut lui Mihail Sadoveanu, director pe atunci al Naționalului ieșean, să-i dea și lui o dublură la rolul celebrului prinț. Mut de uimire, Sadoveanu a aruncat după tata cu călimara de pe birou. I-a stricat unicul costum și i-a năruit visele de tragedian.

În acest timp, prin 1913, un jubileu rar avea loc la Teatrul Național Bucureșten. *Hamlet* al lui Shakespeare se reprezenta pentru a suta oară. „O cifră măgulitoare pentru publicul românesc și pentru gustul său. Nicio piesă n-a atins un asemenea număr”, spunea pe atunci Liviu Rebreanu. Constantin Notarra, Aristide Demetriade și Tony Bulandra, trei monștri sacri dețineau pe vremea aceea rolul, o situație ciudată, dar nu unică în istoria teatrului românesc. Cel mai mare succes l-a avut, de departe, Demetriade. Un Hamlet care a impresionat puternic. La Demetriade, trăsătura majoră pe care fiecare interpret și-o găsește a fost bunătatea. Un Hamlet bun, nobil, demn, invadat de o durere sfâșietoare. A fost un succes uimitor care s-a uitat cu greu.

Fenomenul acestei „treimi” s-a repetat la începutul anilor 40, cu un alt trio de zile mari: George Vraca, George Calboreanu și Valeriu Valentineanu. Bătrânul și încântătorul comediant Niculescu-Buzău, întrebând de cineva dacă s-a dus să-i vadă pe cei trei Hamleți, a răspuns: „Nu. Dacă era unul bun, juca numai el!” Adevărul este că toți s-au remarcat prin compoziții interesante, iar publicul i-a răsplătit din plin.

Personal, am cochetat mult cu tenebrosul prinț. Figura enigmatică a lui Hamlet m-a urmărit pe parcursul a patru decenii. Cunoșteam încă din copilărie drama care schimbase destinul părintelui meu și doream, în adâncul sufletului meu, să-l răzbun. Dar n-a fost să fie. Când am preluat conducerea Teatrului Național, regizorul Alexandru Finți, un arhitect de mari spectacole, mi-a propus să pună *Hamlet* cu mine. Îl vedea pe prințul danez îmbrăcat într-un col-roul negru și purtând ochelari. Ar fi fost însă o necuviință să accept acest lucru, abia intrat într-un teatru cu o trupă grandioasă, care avea să-mi dea enorme probleme.

Dar, nu-mi pare rău. Mai tinerii mei colegi Ion Caramitru și Ștefan Iordache ne-au dat cele mai bune interpretări ale celei de-a doua jumătăți a secolului trecut.

Bineînțeles că multiplele mele călătorii, m-au adus într-o zi și în Danemarca. Inima mi-a bătut ca o pasăre captivă tot drumul până la Elsinore.

Odată ajuns, mi-am zis: „Iată castelul lui Hamlet.” M-am urcat pe terasa cu tunurile îndreptate spre țărmul suedez, am străbătut în tăcere „the Knights’ Hall” și am rostit în gând

„O that this too, too solid flesh would melt,
Thaw and resolve itself into a dew!”

Și am avut sentimentul că rolul pe care nu l-am jucat, pe care nu-l voi juca niciodată, mi-e familiar ca după sute de reprezentații.

După acest pelerinaj sentimental care a deschis răni secrete, m-am oprit în colțul străzii, la Prins Hamlet Hotel. Putea fabuloasa imaginație a lui Shakespeare să prevadă că numele tragicului erou va deveni în secolul nostru firma unui hotel-restaurant?

Da. A prevăzut lucruri și mai îngrozitoare...

M-am oprit deci la Prins Hamlet Hotel și am băut o bere...

Dar, gata cu regretele! Cum zicea Heine, oricare ar fi lacrimile pe care le plângem, sfârșim întotdeauna prin a ne sufla nasul.

Să ne întoarcem la lecția de artă și de viață pe care, cu o pasiune și o trudă inimaginabilă, ni le oferă astăzi Emil Boroghină.

Vom avea prilejul să vedem cele mai importante interpretări ale lui Hamlet din întreaga lume. O experiență unică, inestimabilă.

Ultimul mare interpret străin pe care l-am văzut a fost Jean-Louis Barrault. Era un Hamlet nervos, subtil, rafinat, pasionant. Dar nu avea nimic din melancolia, din negurile, din tenebrele eroului nostru.

Îmi amintesc de alți Hamleți europeni care mi-au rămas în memorie ca o flăcără neagră care se consumă și se istovește în ceață și într-o tristețe infinită.

Mi s-a întâmplat să văd, culmea, chiar în Anglia, și un Hamlet de o tulburătoare mediocritate. Deși s-a zbatut mult. E știut că, după calcule științifice, efortul interpretului lui Hamlet, echivalează cu al unui alergător de performanță de 10 000 de metri.

MI-AR PLĂCEA SĂ DESCOPĂR CU ACEST FERICIT PRILEJ, UN HAMLET CONTEMPORAN, CARE AR PUNE ACCENTUL TOCMAI PE CEEA CE ESTE CLAR ȘI ÎN ACELAȘI TIMP IREZOLVABIL ÎN NELINIȘTEA MARELUI PRINȚ AL TEATRULUI.

Radu Beligan

Președinte de Onoare

al Festivalului Internațional Shakespeare

Președinte de Onoare

al Institutului Internațional de Teatru

There are not few those who affirm that the Shakespeare Festival has grown from one edition to the other.

In the yet uninterrupted spiral, the “Hamlet Constellation” ends a cycle, that began in 2006 with “Shakespearean Performances in Parallel Visions” followed then, in 2008 by “Great Performances, Great Directors, Great Theatres of Europe and the World”.

It was a cycle of Meetings and Dialogues.

The idea of dedicating a whole edition of the Festival to the most important text of the universal theatrical literature, “Hamlet”, is one that had preoccupied us, close to obsession, for a very long time, ever since 1997.

The motivations of this option are hard to express in just a few words.

“Hamlet”, masterpiece of the masterpieces, offers infinite possibilities and perspectives to all those that delve in it.

The themes of “Hamlet” are inexhaustible.

We’ve tried to bring in front of the Romanian theatre lovers and our guests from abroad, some of the most important and innovating “Hamlet” performances existing in the world theatre.

As far as we know it is the first audacity of its kind.

We do not pretend that the list is complete. We ourselves had more performances in mind, but, due to the financial and economic difficulties Romania has confronted in this period, we needed to, regretfully, renounce them.

We wait with emotion and hope the meeting of the “Constellation” with those to whom this Festival is destined.

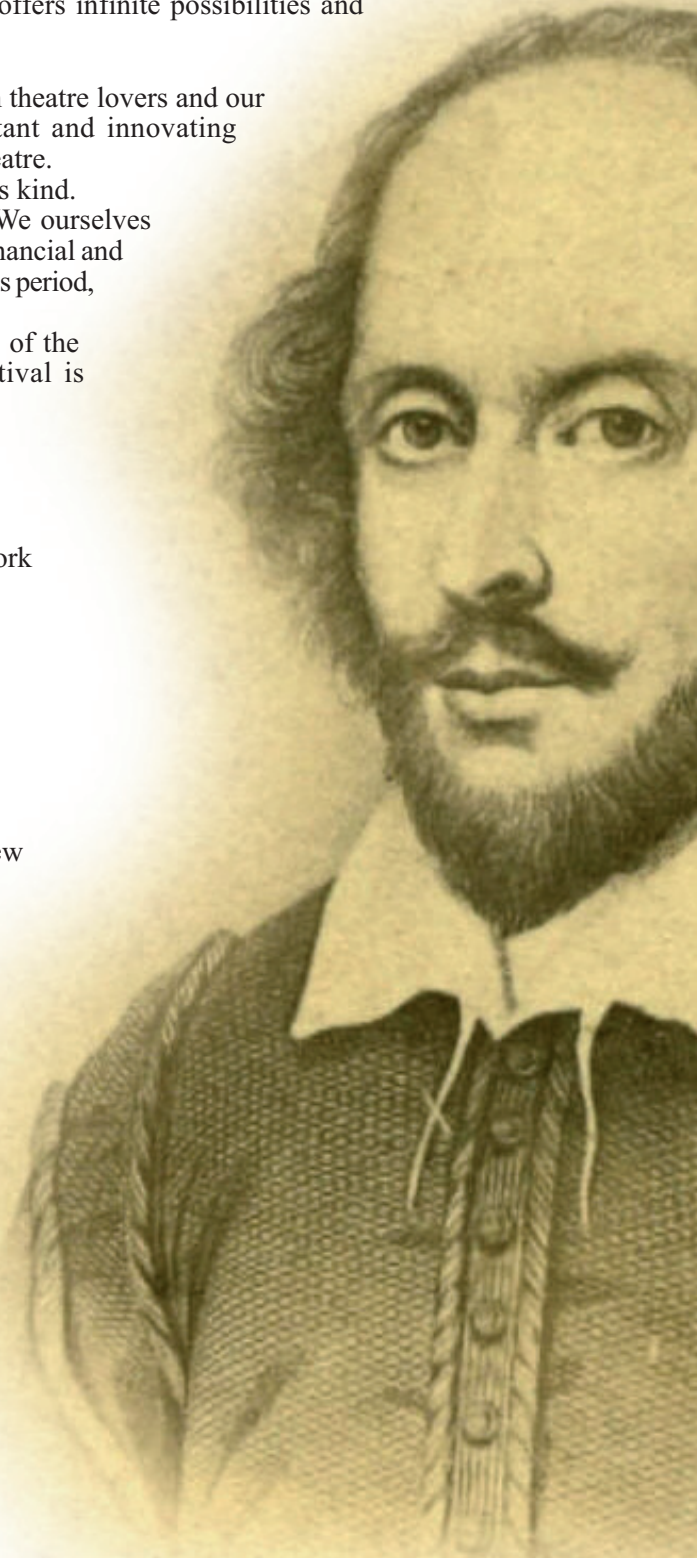
Emil Boroghină

Founding Director of the
International Shakespeare Festival
Vice President of the European Network
of Shakespeare Festivals

We succeed yet again to make a new edition of the Shakespeare Festival, despite the ever growing hardships. It seems that as all sorts of obstacles continuously appear (especially financial ones), the artistic quality of our festival increases with them. This 7th edition can rival through the selection of the performances and the quality of the individual performances and adjacent events, with the most important theatrical reunions of the world. Our choice for the Craiova festival is a most selective quality and not an overwhelming quantity of events. We hope you will agree.

In the same spirit as above, let us pray that the upcoming obstacles be more numerous, helping us to make a better festival.

Mircea Cornișteanu

Nu sunt puțini cei care afirmă că Festivalul Shakespeare a crescut valoric de la o ediție la alta.

În mersul neîntrerupt încă al spiralei, „Constelația Hamlet” încheie un ciclu, început în anul 2006 cu „Spectacole shakespeareane în viziuni paralele, continuat, apoi, în 2008, cu „Mari spectacole, mari regizori, mari teatre ale Europei și ale lumii”.

A fost un ciclu al Întâlnirilor și Dialogului.

Ideea de a dedica o întreagă ediție a Festivalului celui mai important text al literaturii dramatice universale, „Hamlet”, este una care ne preocupă, până la obsesie, de foarte mult timp, încă din 1997.

Motivațiile acestei opțiuni sunt greu de expus în câteva cuvinte.

„Hamlet”, capodopera capodoperelor, oferă infinite posibilități și perspective tuturor celor care se adâncesc în ea.

Temele din „Hamlet” sunt inepuizabile.

Am încercat să aducem în fața iubitorilor de teatru din România și invitaților noștri din străinătate, câteva dintre cele mai importante și novatoare spectacole „Hamlet” existente în momentul de față în teatrul lumii.

După știința noastră este prima cutezanță de acest fel.

Nu avem pretenția că lista acestora este completă. Chiar noi am avut în vedere și invitarea altor câteva spectacole, la care, însă, datorită dificultăților de ordin economic și financiar cu care s-a confruntat România în această perioadă, a trebuit, cu regret, să renunțăm.

Așteptăm cu emoție și speranță Marea întâlnire a „Constelației...” cu cei cărora le este destinat acest Festival.

Emil Boroghină

Director fondator al

Festivalului Internațional Shakespeare

Vicepreședinte al Rețelei Europene

a Festivalurilor Shakespeare

Iată că iarăși reușim să facem o nouă ediție a Festivalului Shakespeare, în ciuda greutăților din ce în ce mai mari. Pare că pe măsură ce obstacolele de tot soiul apar mereu (mai ales cele legate de finanțare), calitatea artistică a festivalului nostru crește și ea. Această a 7-a ediție poate rivaliza prin selecția spectacolelor și prin calitatea participărilor individuale și a evenimentelor adiacente, cu cele mai importante reuniuni teatrale ale lumii. Calitate cât mai aleasă și nu cantitate copleșitoare de evenimente este alegerea noastră pentru festivalul craiovean. Sperăm să fiți de părerea noastră.

În spiritul celor de mai sus, să ne rugăm pentru ca piedicile care apar să fie tot mai numeroase, pentru a ne ajuta să facem un festival cât mai bun.

Mircea Cornișteanu

Why Shakespeare, why Boroghină, why The Wooster Group?

Shakespeare because, at least in our theatre, under *his* sign the consecration of anyone takes place.

Why Emil Boroghină? Because he had the exceptional idea of founding an International Shakespeare Festival, dragging to great notoriety a very good theatre, that could have otherwise remained a provincial theatre: the National of Craiova. „Boroghină's” Festival (and here I incorporate all the admiration for the energy of the founding manager) has become, meanwhile, an articulate space in all its dimensions by the rare harmony of passion, of the inexplicable madness of theatre. It is perhaps the only artistic platform from Romania in which the demarcations of disputes are erased and those of the natural imposed values become palpable.

It was not possible, therefore, for the Romanian Cultural Institute to stay away.

And that is how it is explained why The Wooster Group: from the joy of bringing for the first time in Romania one of the most exciting artistic experience of our time. The American artists will certainly feel at home here and will go back to their other *home*, across the Ocean, enriched by a welcomed crossbreeding of tastes and cultural references. Because, in my opinion, there is no other public more open, curious and severe than the one from Bucharest.

Tania Radu

To be or not to be... The Shakespeare Festival in Bucharest!

That was the question. Fortunately, it received many positive answers. *The Shakespeare Festival* is marked under the **Hamlet Constellation** this year. That is why we feel that the motto “*The time is out of joint: O cursed spite, That ever I was born to set it right!*” gains new echoes for each of us.

Despite our financial difficulties, I am proud that the **Bucharest City Hall** through **ArCuB** (The Centre for Cultural Projects) has managed once more to be a supporter of this event of international caliber, and to offer the people of Bucharest the opportunity to see one of the best **Hamlet** performances nowadays, in the scenic version of the prestigious German company **Schaubühne Berlin** (director: **Thomas Ostermeier**). This modern production has made a tour around the world from Avignon to Tokyo, meeting everyone's approval.

And I am glad we were not alone in this step; we have beside us reliable partners, that recognize and support value. The **Romanian Cultural Institute** also brings to the Capital an exceptional staging of the famous company from New York, **The Wooster Group** (Hamlet, director: **Elisabeth Le Compte**).

Thus, together with the **Metropolis Theatre** and the **Odeon Theatre**, which will also be presenting Shakespeare performances that have been well-received by the public and the critics, we have managed to define the International Shakespeare Festival in Bucharest as well.

Therefore we can say that yet, the number seven (of this edition) has brought luck to the festival. May it never leave it in the future.

Mihaela Păun – ArCuB Manager

This is a time in which kitsch, benefiting from sophisticated techniques of promotion and marketing and also using manipulative packaging and seductress prices, is crowned King of audiences, so that the arts are condemned to re-evaluate their resources in order to win or keep their side a public and in this way they continue to exist. Audience can destroy an event or on the contrary, it sustains the event and contributes to its development.

A festival audience is physically limited by the number of seats available in places where events take place. The quality of audience and amplitude of multiplier effects arising from this change radically formula. Shakespeare Festival audience consists of high-class theater lovers as well as established artists, or budding, analysts, producers, distributors, promoters, trainers, national and international performing arts domain. Our audience is limited by budgets, play spaces and even ... hotels with which we cooperate.

From this perspective a festival program that is programmatic build on the value of public events and the quality of audience acquire the attributes of a initiatory act, in which the artist and the public are transformed, both by the intensity of the project, in receivers and multipliers of opinion, attitude and artistic action.

The great art of the theater we are trying to serve and by the seventh edition of a festival in a corner of the artistic world called Romania, provides to its international audience a space of reflection, cooperation and friendship and we will hope to be also a more attractive and welcoming space to its guests.

The fact that fundamental institutions of Romanian and international culture were associated with our approach means that the festival we organize is becoming a platform for action in the theatrical performing arts in our country are found in a dialogue substance with the elite world of theater, with everything that can make this partnership more brilliant and subtle.

Ilarian Ștefănescu

Deputy Manager of “Marin Sorescu” National Theatre
Executive Manager of Craiova Shakespeare Festival

De ce Shakespeare, de ce Boroghină, de ce The Wooster Group?

Shakespeare, pentru că, la noi cel puțin, sub semnul *lui* are loc de regulă consacrarea oricărui om de teatru.

De ce Emil Boroghină? Pentru că a avut ideea excepțională de a pune pe picioare un Festival Internațional Shakespeare, remorcând la marea notorietate un teatru foarte bun, dar care altfel putea rămâne un teatru de provincie: Naționalul din Craiova. Festivalul "lui Boroghină" (și încorporez aici toată admirația pentru energia directorului fondator) a devenit, în timp, un spațiu articulat în toate dimensiunile sale de concordia rară a pasiunii, a inexplicabilei nebunii a artei. Este poate singura platformă artistică din România în care demarcațiile disputelor se șterg și devin evidente cele ale valorii natural impuse.

Nu se putea, așadar, ca Institutul Cultural Român să rămână deoparte.

Și așa se explică de ce The Wooster Group: din bucuria de a aduce pentru prima oară în România una dintre cele mai incitante experiențe artistice ale timpului nostru. Artiștii americani vor fi, cu siguranță, acasă aici și se vor întoarce în celălalt *acasă*, peste Ocean, îmbogățiți de un binevenit metisaj de gusturi și referințe culturale. Pentru că nu cred să existe public de teatru mai deschis, mai curios și mai sever decât cel bucureștean.

Tania Radu

A fi sau a nu fi... Festivalul Shakespeare la București!

Aceasta a fost întrebarea. Din fericire ea a primit mai multe răspunsuri pozitive. Festivalul Shakespeare se află în acest an în **Constelația Hamlet**. De aceea simțim cum motto-ul "*Au luat-o razna vremurile. Cine, spre a le-ndrepta, m-a hărăzit pe mine?*" capătă noi ecouri pentru fiecare dintre noi.

În ciuda dificultăților financiare prin care trecem, sunt mândră că **Primăria Municipiului București** prin **ArCuB** (Centrul de Proiecte Culturale) a reușit să rămână și de această dată susținător al unei manifestări de calibrul internațional și să ofere bucureștenilor posibilitatea de a vedea unul dintre cele mai bune spectacole **Hamlet** din lume la ora actuală, în versiunea scenică a prestigioasei companii germane **Schaubühne Berlin** (regia: **Thomas Ostermeier**). Această producție modernă a făcut înconjurul lumii de la Avignon la Tokyo, întrunind sufragiile tuturor.

Și mă bucur că nu am fost singuri în acest demers; avem alături parteneri de nădejde, care recunosc și sprijină valoarea. **Institutul Cultural Român** la rândul său aduce în Capitală o montare excepțională a celebrei trupe new-yorkeze, **The Wooster Group** (**Hamlet**, regia: **Elisabeth Le Compte**).

Astfel, împreună cu **Teatrul Metropolis** și **Teatrul Odeon**, care prezintă și ele spectacole Shakespeare foarte bine primite de public și critică, am reușit să conturăm și la București Festivalul Internațional Shakespeare.

Așadar putem spune că, totuși, cifra șapte (a ediției de față) a dus noroc festivalul. Fie ca acesta să nu-l părăsească nici în viitor.

Mihaela Păun - director ArCuB

Într-o vreme în care kitsch-ul, prin tehnici sofisticate de promovare și de marketing, arborând pervers ambalaje și prețuri seducătoare, este încoronat rege al audiențelor, artele sunt condamnate să-și reevalueze resursele pentru a putea câștiga sau păstra de partea lor un public, pentru a continua să existe. Audiența este cea care distruge un eveniment sau din contră, îl face să existe și să se dezvolte.

Audiența unui festival este limitată fizic de numărul locurilor existente în spațiile în care se desfășoară evenimentele. Calitatea publicului și amploarea efectelor multiplicative care decurg din aceasta schimbă, însă, radical, formula de calcul. Auditoriul Festivalului Internațional Shakespeare se compune din iubitori ai teatrului de înaltă clasă precum și din: artiști consacrați, sau în devenire, exegeți, producători, difuzori, promotori, formatori, la nivel național și internațional aparținând domeniului artelor spectacolului. Auditoriul nostru este limitat de bugete, de spațiile de joc și chiar de ... hotelurile cu care colaborăm.

Din această perspectivă un festival care se construiește programatic pe valoarea evenimentelor constituente și pe calitatea publicului, dobândește atributele unui act inițiativ, realizatorii și publicul constituindu-se, deopotrivă, prin formatul proiectului, în difuzori, receptori și multiplicatori de opinie, de atitudine și de acțiune artistică.

Marea artă a teatrului pe care încercăm să o slujim și prin această a VII-a ediție a unui festival dintr-un colt al lumii artistice numit România, oferă publicului său internațional un spațiu de reflexie, de cooperare și de prietenie pe care ni-l dorim tot mai atractiv și mai primitiv pentru oaspeții săi.

Faptul că instituții fundamentale ale culturii românești și internaționale s-au asociat demersului nostru, ne întemeiază nădejdea că festivalul pe care-l organizăm este pe cale să devină o platformă de acțiune teatrală în care artele spectacolului din țara noastră se regăsesc într-un dialog de substanță cu elita mondială a teatrului, cu tot ce poate aduce acest parteneriat mai strălucitor și mai subtil.

Ilarian Ștefănescu

Director Adjunct al Teatrului Național "Marin Sorescu"

Director Executiv al Festivalului

RIGHT OF REPLY

Last week Michael Kustow accused British critics of rubbishing Everybody's Shakespeare in the name of Little England. Paul Taylor, the *Independent's* theatre critic, says Kustow missed the point, as a trip to Bucharest makes clear

Drag," mused Declan Donnellan during Cheek By Jowl's packed press conference in Bucharest. "It's not a concept at translates very easily. But it'll probably come here in the end, rather a McDonald's." The director was plaining the thinking behind the wonderful all-male *As You Like It* that an English company had brought to Romania's first-ever Shakespeare festival, at the National Theatre of Cluj. It was the graceful feigned manliness of the Japanese *onnagata* tradition that had influenced the production, he divulged, rather than the coarser British school of pantomime dame. And the play, like all Shakespearean drama, would have had an all-male cast when first acted. Just how remote this convention of cross-dressing appears to Romanian audiences could be gauged by a warning piece of misunderstanding the first night. The set and the costumes had got stuck in customs, but the show went on regardless, and to glorious acclaim. The revealing moment, though, came when an official assured the public that by the next evening the set, costumes and the actresses would have arrived.

It's fitting that the Shakespeare festival should have been opened by Cheek By Jowl, whose Romania connection began with *The Tempest* during the final phase of the Ceausescu regime. A rather different climate for the Arts now, you might have thought; yet there was a general buzz of dissent when a man at the press conference remarked that the last time the company had brought Shakespeare to Romania there had been a revolution just a few months later, and that he hoped they'd be able to do it all the same trick this time.

By a bitter irony, the first festival honouring a writer so important to Romania during those dark years (his drama providing, among other things, the stalking-horse whereby dissident censure could be smuggled onstage) appears to coincide with a governmental crackdown, to a degree unprecedented in any other post-Communist East European country, on the freedom of the artist. The press conference was chaired by Ion Gramitru, President of Uniter (the Romanian Theatre Union), briefly vice-president of the country and star of the celebrated *Hamlet* that used the whole play rather as Hamlet uses *the Mousetrap* as a means of coded censure against an evil leader. There are worrying signs that the need for such cryptic communication may not be a thing of the past.

Iliescu's government recently trove, for example, to ban a Romanian opera company from coming to the Albert Hall on the debt but sinister grounds that *Sonata* and *Delilah* "too pro-Semitic". It was only after representations from this country that the ban was lifted. The revival of a

Simon Coates (Celia) and Adrian Lester (Rosalind) in Cheek By Jowl's 'wonderful all-male' *As You Like It*

Photograph: John Haynes

This is the way to do it

take place if the director was abroad. While the Ministry of Culture has been taking a series of centralising measures that will result in state control of the Arts, there has been a spate of dismissals or forced resignations of such first-rank directing talents as Andrei Serban and Silviu Purcariete. One of the highlights of the Craiova Shakespeare Festival was the latter's stunning production of *Titus Andronicus*. In it, the wicked Moor Aaron is spectacularly slain, wriggling in a net and pierced with a multitude of spears like Macbeth in Kurosawa's *Throne of Blood*. As you leave the theatre

reflect the current political situation. All the same, it's hard to resist seeing in that image of a resurrected Aaron a complacency-jolting symbol of the fact that while evil may go into abeyance, it can never be eradicated. And that's a phenomenon of which Purcariete has recent first-hand experience. His *Titus* was considered for the Everybody's Shakespeare Festival at the Barbican, but would have had to go into the Pit. Given its scale, and the fact that it towers in quality over anything that was seen here, this stipulation was an unhappy one. Indeed, the

play in Craiova had in abundance those qualities that were lacking, by and large, in those seen in London. With its concentration on the warped masks men adopt to cope with the shattering impact of grief, Purcariete's *Titus* was rich in humanity, even as it depicted a world literally underscored by the tiger-roar of barbarism. Confronted by his raped and mutilated daughter, his Titus (Stefan Iordache) put on a wonderfully moving and embarrassing display of not knowing how to react, alternately rocking the daughter's bed as though she were a

with a callously laughing nurse. Then there are the contemporary parallels, which are moving and unavoidable in Romanian productions: first, because Shakespeare lived in a political climate that now has more in common with theirs than with ours, and secondly because the playwrights habitually atrophied during the Ceausescu regime and, until more desperately needed director/writer teams from the West go over there to do workshops, reworking Shakespeare will continue to be the most effective way of registering current preoccupations.

Paul TAYLOR

Aşa se face

La conferința de presă a companiei „Cheek by Jowl”, în București, înțesată de lume, Declan Donnellan a spus: „Nu este un concept care să se poată traduce ușor. Dar va ajunge aici în cele din urmă, mai degrabă ca McDonald's.”

Regizorul explica concepția care stă la baza minunatului spectacol „Cum vă place” cu distribuția în întregime masculină, pe care compania engleză l-a adus la primul Festival Shakespeare din România, organizat de Teatrul Național Craiova.

Grațioasă femininitate simulată a tradiției japoneze onnagata a fost ceea ce a influențat producția — a dezvăluit el — mai degrabă decât școala britanică de pantomimă.

Iar piesa, ca tot teatrul lui Shakespeare, va fi avut o distribuție în totalitate masculină când a fost jucată pentru prima oară. (...)

Unul din momentele de vârf ale Festivalului a fost următorul spectacol cu „Titus Andronicus” al lui Silviu Purcariete.

În acest spectacol, maulul cel rău, Aaron, este ucis în mod spectaculos,

zvârcolindu-se într-o plasă și înțepat cu o mulțime de sulice, ca Macbeth în „Tronul înșăngerat” al lui Kurosawa.

În timp ce se iese din teatru însă, figura aceasta animalică, plină de sânge și țărcoale, intimidând pe cei din foaier, făcând ca s-a fi sculat din morți.

Purcariete susține că publicul și critica merg prea departe în a găsi paralele contemporane în montările după Shakespeare, amintind că una dintre libertățile pe care un regizor le pierde efectiv într-o țară ca România, este libertatea de a nu trebui să reflecte situația politică la zi.

Cu toate acestea, este greu să nu vezi în imaginea reînviatului Aaron un simbol șocant al faptului că în vreme ce răul poate fi amânat, el nu poate fi eradicat.

În legătură cu acest fenomen Purcariete a avut recent o experiență directă.

Titus-ul său a intrat în discuție pentru „Festivalul Shakespeare al tuturor” de la Barbican (organizat de Royal Shakespeare Company), dar nu s-a găsit o sală potrivită. Având în

vedere dimensiunea spectacolului și faptul că domină calitativ tot ce s-a văzut în Festival, această condiționare a fost o întâmplare nefericită.

Într-adevăr, Festivalul de la Craiova a contribuit la punerea în lumină a calității inferioare a manifestării de la Londra.

Sâmbăta trecută, în pagina sa, Michael Kustow, consultant artistic al Festivalului „Shakespeare al tuturor” a acuzat pe cei care au criticat Festivalul, într-un mod în care implica faptul că a nu-ți fi plăcut un spectacol Shakespeare din străinătate însemna să fii vinovat, ipso facto, de xenofobie. Dar sunt și alte motive, mai respectabile, de rezervă.

Spectacolele prezentate la Craiova au avut din abundență acele calități care au lipsit, din toate punctele de vedere, spectacolele de la Londra.

Cu concentrarea sa pe mascări deformatoare, oamenii acceptând să înfrunte impactul zdrobitor al durerii, Titus-ul lui Purcariete a fost plin de umanitate chiar dacă a ilustrat o lume subliniată literalmente de răgetul de tigru al barbariei.

Confruntat cu violarea și mutilarea fiicei sale, Titus-ul său (Ștefan Iordache) propune o minunată de mișcătoare și stănenitoare incapacitate de a ști cum să reacționeze, legănând alternativ patul fiicei sale ca și cum ar fi fost un bebeluș în cărucior, sau trântindu-l pe podea în furia frustrărilor.

Când, în cele din urmă, se răzbură prin faimoasa farsă a mâncării din carne omească de la sfârșit, desă-

vârșește mișcarea lentă a unui concert de pian mozartian transformă violența nebună și obscenitatea banchetului într-o ușurare ce zdrobește inimile.

Puneți toate acestea în contrast cu răceala studiată a nihilistului spectacol german „Romeo și Julieta” de la Barbican sau Lear-ul japonez imaginat într-o casă de nebuni cu o soră răzând cu cruzime.

Sunt apoi paralele contemporane mișcătoare și de ne-uitat în spectacolele românești: mai întâi pentru că Shakespeare a trăit într-un climat politic care are acum mai multe în comun cu al lor decât cu al nostru și în al doilea rând pentru că obiceiul de a scrie teatrul s-a atrofiat în timpul regimului Ceausescu și, până când echipa de regizori — scriitori atât de dorite, din Vest, vor merge acolo să organizeze ateliere, reinterpretarea lui Shakespeare va continua să fie cel mai efektiv mod de conservare a preocupărilor curente.

Remarcați contrastul cu luxul construirii de analogii contemporane aparente din „Neguțătorul din Venetia” de Peter Sellars.

„Shakespeare al tuturor” : sună ca și cum noi toți se presupune să luăm asupra noastră o parte a vinei.

Dar eu cred că, în această situație, unii dintre noi sunt mai vinovați decât alții.

Traducere de

Iolanda Mănescu

Din „THE INDEPENDENT”,
Joi, 24 noiembrie 1994, LONDRA

CRAIOVA SHAKESPEARE FESTIVAL

Ecouri

Ediția I, 1994

“Titus-ul lui Purcărete a intrat în discuție pentru Festivalul Shakespeare al tuturor de la Barbican, dar nu s-a găsit o sală potrivită. Avînd în vedere dimensiunea și valoarea spectacolului și faptul că domină calitativ tot ce s-a văzut la Festivalul de la Londra, această condiționare tehnică a fost o întâmplare nefericită. Într-adevăr, Festivalul de la Craiova a contribuit la punerea în evidență a calității inferioare a manifestărilor de la Londra. Spectacolele prezentate la Craiova au avut din abundență acele calități care au lipsit, din toate punctele de vedere, manifestării de la Londra”.

Paul Taylor – “Așa se face”
The Independent, 24 noiembrie 1994

“Am avut spectacole în întreaga lume, la New York, Rio, Moscova, Cairo, Kathmandu etc. Niciodată n-am simțit acea împlinire a actului teatral, comunicarea. Peste tot am fost ovaționați dar, ca într-o mare iubire, vrei să simți că celălalt te înțelege în tot, chiar și în gândurile tale misterioase, greu de descifrat pentru alții.

Nu sînt de acord că iubirea e oarbă. Oficierea actului teatral este oficierea actului iubirii. Deci este nevoie de DOI! Acest al doilea din complicata poveste a iubirii de teatru noi l-am găsit aici, la Craiova, cu prilejul Festivalului Shakespeare. Pînă acum ne-a ovaționat un public dornic de efecte, de străluciri, de vizual, de momente în care noi eram “mai muzicali”. Publicul de la acest Festival ne-a dovedit că era tot timpul cu noi, din înțelegere pentru cuvîntul scris de Shakespeare, spre a fi rostit.

Ei ne-au mulțumit nouă pentru înțelegerea cuvîntului rostit, pentru transpunerea acestuia în mimică și gest. Noi le-am mulțumit lor pentru că ne-au înțeles, în toată munca noastră grea, de descifrare. De fapt asta e: am descifrat, împreună, Shakespeare. Voi gândiți înainte și în timpul aplauzelor (...)

S-a oficiat un act de fascinație reciprocă: trupa “Check by Jowl” din Londra și publicul Festivalului Shakespeare din Craiova”.

Steve Wats (interpret în spectacolul *Cum vă place*, prezentat de celebra companie britanică Cheek by Jowl), „Întîlnirea cu publicul românesc” -
Rampa, 16-22 dec. 1994

Am asistat la un eveniment a cărui platformă internațională dorim să o sprijinim în continuare, ca ea să crească la viitoarele ediții. Ideea acestui festival este generoasă, domnul Boroghină este un conducător de companie prestigios, cu care am colaborat excelent, este un mare ambasador al teatrului românesc. M-a impresionat, în mod deosebit, publicul, care a umplut pînă la refuz sala. Locurile erau, pur și simplu în flăcări. A fost o întîlnire de grație pentru spectatori și actori, aș fi vrut ca autorul să fie cu noi.

Neill Wallace, Director Offshore Cultural International Projects - Amsterdam, *Adevărul literar și artistic*, anul I, nr. 245, 27 nov. 1994

“Internațional” este un titlu pe care l-au arborat multe manifestări teatrale după '89. O aspirație de cele mai multe ori neonorată sau parțial împlinită. În acest sens, între 15-20 noiembrie, la Craiova a avut loc o

premieră: primul festival românesc de teatru de anvergură europeană. Au condus spre acest nivel de elită notorietatea peste hotare a trupei craiovene, universalitatea patronului spiritual al manifestării, modernitatea și actualitatea spectacolelor din program, validate de publicul și critica de specialitate din marile capitale teatrale ale lumii.

Ludmila Patlanjoglu,
Festivalul Shakespeare de la Craiova –
“Internațional, cu adevărat internațional!”
Adevărul – 22 nov. 1994

Naționalul craiovean, Silviu Purcărete și Emil Boroghină au dat strălucire acestui dintîi festival Shakespeare, care a atras oaspeți din țară și din Republica Moldova – artiști, cărturari, manageri – și străini, într-un număr neașteptat. Între 15 și 20 noiembrie,

Titus Andronicus și-a vădit din nou excepționalele calități ce l-au impus în mari competiții ale lumii, fantezia peripețiilor scenice, rigoarea evoluțiilor actricești, fascinația pe care o exercită asupra publicului. Apoi Ubu rex cu scene din Machbeth pe muzică de Johan Strauss – ce sună atît de straniu într-un regat neronian – a reliefat din nou creațiile grotești ale lui Ilie Gheorghe și Valer Dellakeza, Tudor Gheorghe și Leni Pința-Homeag, excelența marelui ansamblu configurînd o lume bizară în mod guignolesc.

Britanicii – îndrumați regizoral de Declan Donnellan – au venit să prezinte *Cum vă place* ca un breviar comic, trist, sceptic, înțelept, liric, al concordiilor și discordiilor noastre; o trupă de bravură: Cheek by Jowl din Londra. O viziune non-convențională, cuceritoare prin felul de a impregna cu tandrețe raporturile unor oameni vitregiți de soartă. Un profesionalism înalt, dînd ritm, fluiditate, vervă și echilibru nemaipomenitelor înțîmplări.

Evident, ponderea impregnării au avut-o reprezentațiile, urmărite cu nesaț, aclamate de un public care depășea cu mult capacitatea impunătoarei săli; foarte mulți tineri; foarte buni tineri spectatori.

Dar, pe lîngă operele scenice, a mai avut loc o sesine de shakespeareologie, organizată împreună cu Secția ro-

FESTIVALUL INTERNAȚIONAL
SHAKESPEARE

mână a AICT (Teatrul XXI) – reuniune serioasă, de mare densitate intelectuală, cu revelații în ce privește descoperirea unor izvoare ale grandioasei opere și în care s-au angajat acad. Mihnea Gheorghiu, prof. Univ. dr. Ion Zamfirescu, actorii Ștefan Iordache, Vasile Cosma, Ozana Oancea, criticii, cercetătorii, Mircea Ghițulescu, Natalia Stancu, Alexandru Firescu, Dan Vasiliu, Emil Sîrbulescu, Mihai Vasiliu, Patrel Berceanu, directorul Emil Boroghină, și subsemnatul acestor rânduri (ce a avut cinstea de a fi moderatorul însemnatei dezbatere de istoriografie și sinteză a ideilor).

S-au lansat cărți noi, pentru a căror apariție Teatrul Național a dat un sprijin eficient: De ce suride Shakespeare? – interesant debut editorial al tînărului teatrolog Dan Vasiliu – și Mai este Shakespeare contemporanul nostru?, traducerea cărții reputate a profesorului John Elsom, venit la Craiova să-și întâlnească lectorii și prietenii români și să vadă spectacolele românești.

Au mai fost trei expoziții, dialoguri cu musafirii britanici și danezi, o excursie la Dunăre, apoi amfitrionatul admirabil al oltenilor, prezența a cinci posturi de televiziune, a patru posturi de radio, a gazetarilor și a unui grup de studenți-teatrologi – totul într-o ambianță de pasiune pentru valoarea artistică și colocviera spirituală întru Shakespeare, geniul veșnicit de scenă.

O izbîndă teatrală de mare rezonanță.

Valentin Silvestru – O inițiativă inspirată:
Festivalul Internațional Shakespeare
Libertatea, 24 nov. 1994

Revenirea excepționalei trupe *Cheek by Jowl* în România după primul turneu făcut aici în 1989, la Teatrul Național din București cu *Furtuna* și *Philoctet*, a fost cu adevărat un eveniment teatral, mediatizat și simțit ca atare. De data aceasta, *Cheek by Jowl* a venit cu spectacolul *Cum vă place* de Shakespeare, prezentat în cadrul Festivalului Shakespeare de la Craiova și pe scena Teatrului Bulandra, la sala Izvor. Compania londoneză a fost înființată în anul 1981 de regizorul Declan Donnellan (fost avocat, director asociat al lui Royal National Theatre din Londra, singurul membru independent din Marea Britanie al Uniunii Teatrelor din Europa, câștigător a 5 premii Olivier, inclusiv The Observer Award acordat pentru noutăți remarcabile, pe care l-a împărțit cu Peter Brook și Lev Dodin) și de scenograful Nick Ormerod. Compania s-a afirmat și s-a impus rapid. A avut, de-a lungul anilor, peste 19 nominalizări pentru premiile Lawrence Olivier la Londra.

A bătut lumea pe toate meridianele, ducîndu-și spectacolele de la Moscova la New-York, de la Cairo la Adelaide și Katmandu...

Cum vă place (ca și A douăsprezecea noapte) a fost scrisă și pentru scenele în care băieții joacă roluri de fete.

Travestirea este un procedeu fundamental, dezvoltat, și poate prin aceasta ambiguizată tocmai de Shakespeare, pe două planuri: un băiat se travestește în fată, care la rîndul ei se trvestește în băiat.. Această condiție impusă pe scena elisabetană este respectată și în spectacolul companiei *Cheek by Jow*. Trupa este formată numai din actori, care se prezintă în fața publicului pe o scenă fără decór, îmbrăcați în alb și negru – pantaloni negri, cămăși albe, bretele negre...

Deși travestiul este un joc dificil, solicitant și chiar primejdios, el este foarte bine controlat și încîntător în acest Cum vă place, un spectacol de o mare finețe și magie a interpretării...

Cum vă place este un spectacol pe care nu-l poți uita, dirijat cu aplomb de Declan Donnellan și executat exemplar de actorii săi.

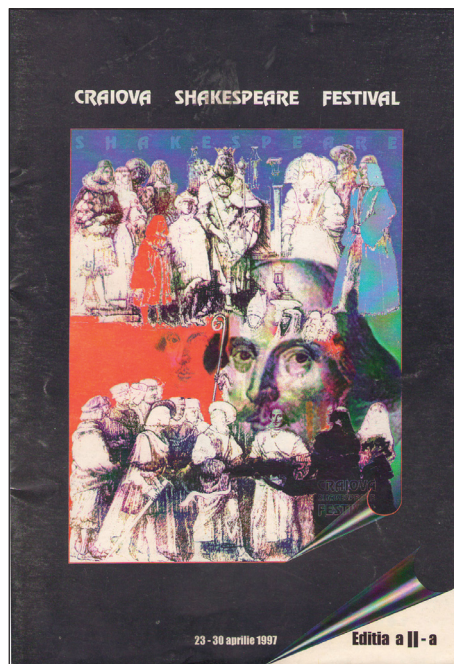
Mulțumesc *Cheek by Jow* !!

Marina Constantinescu – Cum vă place
Perfecțiunea? *România literară* – nr. 49- 50, dec.1994

Timp de o săptămînă (15-20 nov. a.c.) grație inițiativei Naționalului din localitate, Craiova a avut parte de o micro-stagiune shakespeareană de înaltă ținută artistică, atît prin anvergura participării, cît și prin diversitatea manifestărilor, ce au însoțit spectacolele propriu-zise ale acestui festival internațional...

Impunînd distincție și altitudine intelectuală fiecărei întîlniri publice, Naționalul craiovean a realizat, într-un context cultural autohton bulversat, minat de diletantismul agresiv și de gustul vetust al rememorărilor festiviste, una dintre cele mai temeinice acțiuni din perioada post decembristă.

Romulus Diaconescu –
Festival Shakespeare la Craiova
Ramuri, nr. 12 dec. 1994

Ediția a II-a, 1997

Sincer, mi se pare că un FESTIVAL SHAKESPEARE e un festival totdeauna necesar. Shakespeare merită să fie jucat oriunde și oricînd. Inițiativa de a face un FESTIVAL SHAKESPEARE la Craiova este inspirată, pe de o parte, de respectul și pasiunea pe care cu toții le nutrim pentru Shakespeare, iar, pe de altă parte, cred că este o datorie de onoare a teatrului craiovean: șansa lui internațională e legată de Ubu rex, cum spune Brook, piesa cea mai elisabetană a repertoriului francez – și, încă și mai mult, de Titus Andronicus, spectacol fundamental al lui Silviu Purcărete și al Naționalului craiovean. Deci, într-un fel, a organiza un FESTIVAL SHAKESPEARE aici, mi se pare un act mai puțin de circumstanță decît altundeva, de vreme ce istoria recentă a Teatrului Național din Craiova e marcată mai ales de acest spectacol fundamental, care este Titus Andronicus. În plus, ideea acestui festival mi se pare și extrem de utilă, Shakespeare fiind, într-un anume fel, un teren al dialogului între toate teatrele lumii...

Poziția teatrală și chiar poziția geografică a Craiovei, facilitează această situație: de a nu fi un teatru "de Capitală", unul care polarizează atenția unei vieți culturale foarte vaste.

Dimpotrivă, Teatrul Național din Craiova fiind un teatru din provincie, FESTIVALUL SHAKESPEARE poate deveni – cum a devenit – un eveniment.

Ceea ce mi se pare extrem de interesant este (și) ideea – de care mi-a vorbit Emil Boroghină – de a alterna un an (cu) FESTIVAL SHAKESPEARE cu un an de

dramaturgie contemporană, jucându-se, de fiecare dată, (și) cite o piesă a acestui mare artist care a fost Marin Sorescu.

Această alternanță Shakespeare – dramaturgie contemporană cu puțin Sorescu, mi se pare o formulă justă, extrem de atractivă, pentru viața teatrală a unui oraș. Și, în același timp, pentru sănătatea artistică a Naționalului craiovean.

George Banu, Președintele Asociației Internaționale a Criticilor de Teatru
Adevărul, 3 mai 1997,
Interviu realizat de Carmen Chihaia

Pînă la această manifestare nu am avut un festival Shakespeare. Este mare lucru ce se întâmplă astăzi în România, o adevărată sărbătoare a Teatrului, purtînd numele celui mai mare poet și dramaturg al literaturii universale. S-ar putea ca acest Festival să polarizeze, cu timpul, toate forțele artistice din Europa, cel puțin... Eu sper că așa va fi.

Dumitru Solomon

HAMLET al Teatrului Național din Craiova mi s-a părut, de departe, cel mai bun spectacol din Festival. Mi s-a părut un spectacol minunat și aștept să-l revăd – pentru a treia oară – într-un turneu la București.

În ceea ce privește organizarea propriu-zisă a Festivalului, a fost la înălțime, ca, de altfel, tot ceea ce organizează domnul Emil Boroghină.

Colocviile de shakespeareologie sînt importante și interesante. Festivalul ar trebui să continue în această formulă – pe lângă spectacole să fie și manifestări adiacente, lansări de carte, colocvii, discuții despre spectacole.

Alice Georgescu

Festivalul Shakespeare de la Craiova este de un înalt nivel (...) Cel mai mult m-au impresionat cele trei spectacole Hamlet, foarte diferite unul de celălalt. Spectacolul Teatrului Național din Craiova mi-a plăcut, este foarte interesant. M-a surprins coincidența dintre multe scene în spectacolul din Craiova și spectacolul nostru. Hamlet este un personaj, un erou al zilelor noastre. Văzînd Hamlet-ul Teatrului craiovean, am constatat că publicul – foarte tînăr – este atent și înțelege, ceea ce înseamnă că Hamlet și întreaga operă a lui Shakespeare este înțeleasă, este actuală. Pentru tinerii de azi, tragedia lui Hamlet este importantă.

Janez Pipan, Director al Teatrului Național
Drama din Ljubljana (Slovenia)

Cultura are nevoie de continuitate. Lumea nu începe cu noi, și lucrurile nu trebuie luate de fiecare dată de la capăt.

De pildă, Teatrul Național din Craiova "merge" foarte bine încă dinainte de '89. Au existat mari spectacole, precum Unchiul Vanea sau Piticul din grădina de vară, care au impus efectiv Naționalul craiovean în linia întâi a teatrului românesc. După 1989, prin continuitatea (și insist asupra acestui cuvînt) prezenței lui Silviu Purcărete la Craiova, TNC a ajuns la o culme a gloriei teatrale pe care și-o poate dori orice teatru din lume. De ce vorbesc de continuitate? Pentru că și acest Festival Shakespeare de la Craiova este un lucru extraordinar de important. Nici o țară din lume nu poate să-și dorească mai mult decît un Festival Național (România are Festivalul Național Caragiale) și un Festival Shakespeare (...)

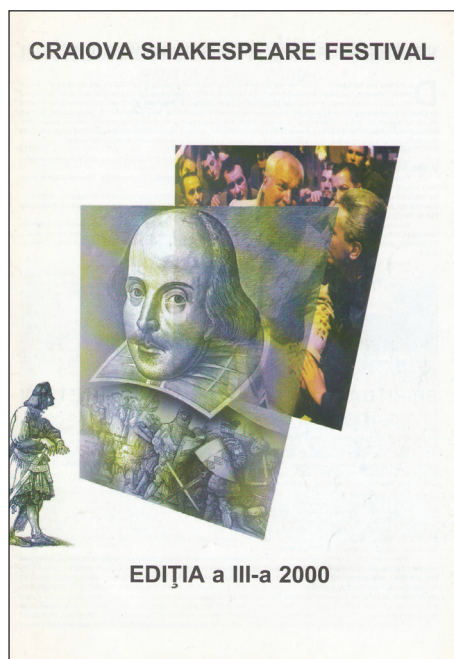
Continuitatea în cultură – și revin astfel la ideea de început – presupune, însă și fonduri adecvate. Sigur că strîngem curea, dar s-o strîngem de la lucrurile mai puțin importante. Un festival Shakespeare care are o asemenea audiență impresionantă în lume trebuie să fie încurajat, stimulat, ajutat să existe în continuare pe măsura anvergurii sale. Austeritatea nu trebuie să intre într-un conflict deschis cu continuitatea de care are nevoie actul cultural. Iar la Craiova se face cultură teatrală de cea mai bună calitate, Festivalul Internațional Shakespeare fiind una din expresiile elocvente ale acestei politici teatrale care merită tot respectul nostru.

La această ediție, m-au impresionat mai multe lucruri. În primul rînd, diversitatea modalităților artistice de abordare a textelor shakespeareiene, performanțele actoricești și "lecția", dacă vreți, pe care implicat a oferit-o, cu generozitate, Festivalul: nu există o singură modalitate valabilă, nu există nici măcar un stil Shakespeare, dat o dată pentru totdeauna.

Și m-a mai impresionat directorul Teatrului Național din Craiova, Emil Boroghină, care știe să învingă greutățile și să meargă mai departe, cu fruntea sus, cu teatrul său și cu tot ceea ce reprezintă, azi, Naționalul craiovean.

Victor Parhon

Cuvîntul libertății, 15 mai 1997
Interviuri realizate de Luminița Ristea

Ediția a III-a, 2000

Am venit a doua oară la acest Festival pentru că, la Craiova, am intrat în contact cu niște oameni de teatru profund dedicați lui Shakespeare. Am o adevărată admirație pentru Silviu Purcărete și pentru teatrul său. Unul dintre cele mai mari spectacole pe care le-am văzut vreodată este Titus Andronicus. Este o montare căreia nu-i pot aduce nici o critică. De altminteri, scriu o carte în care o secțiune aparte o va ocupa Silviu Purcărete. Domnul Emil Boroghină, directorul Naționalului craiovean, este un animator minunat, vădînd multe cunoștințe în organizarea unui festival de standard european. Este bine să ai o asemenea idee de a face un Festival Shakespeare. De ce? Pentru că piesele lui Shakespeare reprezintă marele Corp al literaturii dramatice, scris de un singur om. Alături de Biblie și de Homer, opera lui formează un ADN, o amprentă genetică a culturii europene.

ne, care unește civilizația noastră. Cu toții putem vorbi, putem comunica mult mai ușor prin intermediul lui Shakespeare. El este legătura noastră de rudenie. E greu să naști idei noi, dar un astfel de festival îți oferă oportunitatea de a căuta răspunsuri la întrebările mai vechi sau mai noi. Dar, cel mai minunat lucru este că ne invită să ne adunăm întru Shakespeare. Sînt multe lucruri pe care oamenii le privesc în mod diferit, răspunsurile sînt variate, dar, întîlnindu-i pe ceilalți, ne putem redefini și îmbogăți cultura proprie. Avem nevoie de manifestări ca acest Festival, unde putem vedea artiști, putem cunoaște opera lor și avem posibilitatea să înțelegem cel mai bine ce înseamnă o Europă comună.

John Elsom – Shakespeare, amprenta genetică a culturii europene,
Interviu realizat de Magdalena Popa-Buluc,
în *Curentul*, 20 iun.2000

Timp de o săptămînă (17-21 iunie), la Craiova s-a desfășurat cea de-a treia ediție a Festivalului Shakespeare. Această întîmplare culturală, cu totul aparte, se datorează pasiunii, entuziasmului și încrederii în viitorul teatrului, a lui Emil Boroghina. Un director de teatru care n-a obosit nici o clipă și, în ciuda enormelor dificultăți materiale, a crezut în misiunea sa. Performanța pe care a construit-o în timp, fără emfază, fără “bătăi în piept”, fără ipocrizii și fără a căuta gloria cu orice preț, s-a materializat în spectacole valoroase, în turnee nenumărate, în aducerea unor regizori de mare valoare, fapte care treptat-treptat au infirmat conceptul de teatru de provincie.

Ce altceva decît o luptă teribilă a dus acest manager care uneori seamănă cu un Don Quijote în căutarea Dulcineei. A reușit și de data asta, evident, cu eforturi foarte mari, să pună pe picioare Festivalul Shakespeare, unicul de acest fel din țara noastră.

Irina Budeanu- Festivalul Internațional de Teatru “Shakespeare 2000”, Craiova
Azi, suplimentul A.B.C., 6 iulie 2000

La Craiova, serbările teatrale se țin lanț. Nu este vorba, însă, de nici un fel de “forțare” a prilejurilor de întîlnire și bucurie artistică, ci de un demers legitim. Ajuns la cea de-a treia ediție – Festivalul Shakespeare s-a impus ca o creație a Craiovei și a directorului Emil Boroghina, mai mult decît necesară. Căci marele Will, mult jucat în Bănie, rămîne și autorul preferat al tuturor scenelor românești. Iar acest autor planetar are, evident, un viitor infinit.

Festivalul Shakespeare – odată încheiat – la Naționalul din Craiova, se vor desfășura, joi și vineri, manifestări consacrate sărbătoririi unui veac și jumătate de existență; 150 de ani de la momentul în care arta națională a Thalei s-a manifestat în Bănie – în sala cea mare, în lăcașul de birne și paiantă, ridicat prin contribuție. Inițiatorii acestei zidiri: Costache Caragiale și actorul Costache Mihăileanu...

Fără îndoială, însă, că perioada de cea mai mare glorie rămîne ultimul deceniu – cînd Silviu Purcărete a creat aici Ubu rex cu scene din Macbeth, Titus Andronicus, Orestia. Cînd Naționalul din Craiova, care prin 1968 fusese aplaudat la Novi Sad și Belgrad, la Plovdiv și Sofia – a ajuns principalul ambasador al artei și spiritualității românești, călătorind și triumfînd la Edinburg, Londra, la Sao Paulo, la Stockholm, Cairo, la Istanbul sau în Luxemburg, la New-York și la Tokio.

Natalia Stancu – Teatrul Național din Craiova – la 150 de ani. O instituție creată în mijlocul bucuriei și admirației oltenilor
Curierul național, 29 iunie 2000

CRAIOVA SHAKESPEARE FESTIVAL

MINISTERUL CULTURII ȘI CULTELOR

UNIUNEA TEATRALĂ DIN ROMÂNIA
BRITISH COUNCIL
PREFECTURA ȘI CONSILIUL JUDEȚEAN DOLJ
CANALUL TVR CULTURAL
DIRECȚIA PENTRU CULTURĂ DOLJ
FILARMONICA DE STAT “OLTEANA”

SECȚIA ROMÂNĂ A A.I.C.T.
SERVICIUL CULTURAL FRANCEZ
PRIMĂRIA ȘI CONSILIUL LOCAL CRAIOVA
SOCIETATEA ROMÂNĂ DE RADIOFONEZIE
STUDIOCILA TVR CRAIOVA
MUZEUL DE ARTĂ CRAIOVA
BIBLIOTECA “ALEXANDRU ȘI ARISTEA AMAR”

**FUNDAȚIA “WILLIAM SHAKESPEARE”
TEATRUL NAȚIONAL CRAIOVA**

EDIȚIA A IV-A 26 SEPTEMBRIE - 6 OCTOMBRIE 2003

SPONSOR PRINCIPAL **BANCA COMERCIALĂ ROMÂNĂ**

Ediția a IV-a, 2003

Organizată de Fundația “William Shakespeare”, Teatrul Național din Craiova și Ministerul Culturii și Cultelor, cu concursul unor numeroși parteneri și colaboratori, dar și cu sprijinul decisiv al inimoșilor sponsori, în frunte cu Banca Comercială Română, care s-a implicat mereu în susținerea inițiativelor teatrale craiovene de largă anvergură, cea de a patra ediție a Festivalului internațional din Bănie dedicat creației shakespeareiene s-a încheiat cu cîteva zile în urmă. Atît prin valoarea excepțională a demersurilor scenice, prin Concertul de muzică veche prezentat de Cvintetul Național Concordia și prin Concertul extraordinar cu lucrări inspirate din opera marelui Will, dirijat de Horia Andreescu, prin expozițiile de artă plastică și de carte din foaierea teatrului și de la Muzeul Județean de Artă, cît și prin numeroasele lansări editoriale ale unor volume sub semnături de prestigiu, festivalul acesta și-a împlinit cu brio menirile programatice în plan artistic și cultural, pe măsura așteptărilor publicului și ale oamenilor de cultură, demne de eforturile admirabile ale domnului Emil Boroghina, directorul artistic, “creierul” managerial și organizatoric al manifestării.

Dacă la toate aceste manifestări artistice vom adăuga și o succintă reuniune colocalizată moderată de criticul Ludmila Patlanjoglu, președinta secției române a AICT, și onorată, ca toate celelalte spectacole și întîlniri ale oamenilor de artă și cultură din festival, de participarea criticului și istoricului de teatru John Elsom, din Marea Britanie, președintele onorific al AICT, sau filmul cu Hamlet, în regia lui Peter Brook, și documentarul cu titlul Brook despre Brook, vom avea imaginea unui eveniment cultural de mare anvergură, națională și internațională, pe care craiovenii l-au zămislit cu mare greutate, dar și cu bucuria datoriei împlinite. Teatru, muzică, dans, arte plastice și literatură. Toate cu nădejdea redescoperirii marelui Will, în fapt redescoperindu-se pe sine prin bogăția de necuprins a sensurilor prin generozitatea intelectuală și prin perenitatea operei genialului dramaturg. Ce și-ar putea dori mai mult un festival închinat lui Shakespeare?

Ion Parhon - Eveniment cultural internațional:
“Craiova Shakespeare Festival”,
România liberă, 8 octombrie 2003

Cînd am venit prima oară aici am văzut "Titus Andronicus" pus în scenă de Silviu Purcărete și asta a fost o experiență remarcabilă.

Am mai fost aici de două ori și de fiecare dată am văzut producții extraordinare. Anul acesta cred că nivelul spectacolelor a fost extrem de ridicat. Noi nu avem festivaluri internaționale Shakespeare ca acesta în Marea Britanie, deși ar trebui să avem.

Nu știu cum să spun, dar este un festival minunat și care ar trebui să aibă un public de turiști britanici care să vină la Craiova să vadă festivalul. Pentru că un festival de talia aceasta ar trebui să fie sprijinit de un public de turiști, de iubitori de teatru, care să vină într-o zonă ca aceasta, înconjurată de țări unde Shakespeare este iubit. Dar nu știu dacă în Craiova există infrastructură pentru un număr mare de turiști. Spectacolele sînt minunate, săliile sînt minunate dar din punct de vedere economic probabil că este foarte costisitor pentru un oraș de mărimea Craiovei să cuprindă un festival de ample dimensiuni. Să luăm de pildă Festivalul de la Edinburg: este atît de profitabil pentru orașul Edinburg pentru că el oferă un mare potențial turistic, deși probabil nu vei vedea spectacole mai bune decît poți vedea aici. Cred că ar exista o garanție pe termen lung că acest festival va continua să existe dacă latura lui artistică se va conjuga cu latura turistică și cu beneficiile economice pe care el le-ar putea aduce.

Nicolae Coande - Interviu cu John Elsom,
Președinte de Onoare al Asociației Internaționale
a Criticilor de Teatru - *Cuvîntul libertății*,
11-12 octombrie 2003

Cel care a dat o față nouă Teatrului Național din Craiova, după 1990, Emil Boroghină, nu a ieșit din scena teatrului românesc o dată cu demisia din funcția de director. A rămas directorul Festivalului Shakespeare, al cărui inițiator a și fost, de altfel. Cu multă tenacitate, dar și cu o incredibilă modestie, aduna laolaltă, ediție de ediție, nume importante ale regiei mondiale, teatre cunoscute în toată lumea.

Manifestarea cuprinde trupe de aleasă ținută, compromisiurile de genul: "Avem bani puțini, invităm spectacole multe și ieftine", fiind evitate cu demnitate. Emil Boroghină rămîne, în felul acesta, unul dintre cei mai buni manageri culturali români, dacă nu unicul.

Solitar în această acțiune. Emil Boroghină nu obosește niciodată, fiind aproape ubicuu, adică aflîndu-se întotdeauna exact acolo unde e nevoie, astfel încît oaspeții să se simtă foarte bine. Organizator perfect, gazdă desăvîrșită, selecționar rafinat, Emil Boroghină oferă orașului și invitaților clipe de rară sensibilitate artistică. În afara reprezentațiilor, au mai avut loc colocvii, expoziții, concerte -toate acțiunile avîndu-l în centrul atenției pe contemporanul nostru Shakespeare. Oamenii de teatru se îndreaptă cu grabire spre acest festival, așa că, pentru cîteva zile, Craiova devine un important loc al spiritului.

N-am putut fi prezentă, în acest an, decît vreme de o zi, văzînd doar Richard III, al Teatrului din Vilnius (Lituania), în regia: Rimas Tuminas.

Am ales această seară chiar la îndemnul lui Emil Boroghină, care are întotdeauna mîrinimia de a dezvălui și recunoaște, în fața oaspeților săi, scara valorică a producțiilor selectate (poate tocmai pentru că nu se rușinează cu niciuna dintre ele).

Rafinamentul acestei montări, modernitatea deloc iritantă, lipsită de agresivitate, m-au fascinat.

A fost o încîntare și oricînd aș da (dac-aș avea, firește!) un regat pentru un asemenea spectacol!

Maria Laiu - Teatru de viță nobilă,
Luceațăru, 22 octombrie 2003

Shakespeare, iată un autor care nu mai are nevoie de nici o prezentare. Păstrînd proporțiile, nici managerul Emil Boroghină, director al Teatrului Național din Craiova în cei mai frumoși ani pe care i-a trăit teatrul românesc - debutul decadelor nouă nu mai are nevoie de prezentare. După ce a renunțat la funcția de director al TNC, Emil Boroghină a continuat să se ocupe de Fundația Shakespeare, organizînd Festivalul ce poartă ilustrul nume. Anul acesta, într-o perioadă de dramatică sărăcire a culturii românești, "vrăjitorul" Boroghină a reușit din nou să organizeze o manifestare care are loc o dată la trei ani, contribuie esențial la îmbogățirea reperelor, spectacologice în materie de interpretare scenică a lui Shakespeare și, nu mai puțin, redă sentimentul de sîrbătoare unui public al cărui entuziasm a mai scăzut, comparativ cu vremurile glorioase ale spectacolelor lui Silviu Purcărete.

Și pentru oamenii de teatru și pentru spectatori, fiecare ediție a Festivalului Shakespeare face cît o rezervă de oxigen pentru un scafandru nevoit să bîjbîie printr-o apă verzuie, stătută, - oferta culturală românească a momentului, lipsită de anvergură.

Efortul organizatorilor trebuie, fără îndoială, lăudat, chiar dacă, în urma reprogramării festivalului, unele dintre spectacolele vizate n-au mai putut veni la Craiova, iar oferta românească de spectacole shakespeareiene a fost destul de modestă în această stagiune. Pentru ca strălucirea unei ediții să fie deplină e nevoie de conlucrarea a mai mulți factori, iar un asemenea grad de armonie e greu, dacă nu imposibil de atins la noi. Dacă n-ar exista o sumă de inconștienți care să-și asume, de bunăvoie și nesiliți de nimeni, responsabilitatea punerii în practică a unor asemenea evenimente, în care investesc nu numai idei, ci și propria sănătate - date fiind toate emoțiile ce vin din nesiguranța financiară, neseriozitatea oamenilor și multe alte mconveniențe specifice spațiului românesc - probabil că am reveni la izolarea în care a fost ținut teatrul românesc atîtea decenii de comunism.

Mă bucură să știu că publicul craiovean a avut atîtea seri speciale în această toamnă, iar gestul de solidaritate făcut de principalul sponsor ce a sprijinit Festivalul, Banca Comercială Română, demonstrează că nu sînt vorbe goale cele legate de conștiința comunității. Și din acest punct de vedere, cei ce continuă să meargă pe urmele lui Shakespeare la Craiova par a fi pe drumul cel bun.

Cristina Modreanu - Pe urmele lui Shakespeare
la Craiova *Adevărul literar și artistic*, 4 noiembrie
2003

Craiova, oraș de "provincie", deseori cu "țîfnă", uneori cu "vînă", devine ici-cînd "capitală" de "lume-lume". Fie prin fotbal (doar că azi "bate" Feienoord-ul, iar mîine se lasă snopită de Nitramonia Făgăraș), fie prin țigănia de import din Ardealul lui Budai-Deleanu, fie prin terminaluri de mineriade, dar mai ades prin teatru, "orașul în care tot timpul se-ntîmplă cîte ceva" explodează în bătoșenie și dă cu tifla celor care au chef să-și ridă de olteni. Oricum, după umila mea părere, pe vremea Phedrei și a lui Titus Andronicus sau a regelui Ubu, Craiova și Teatrul ei (aflîndu-l zidit într-însul pe Amza Pellea și străjuit la intrare de Marin Sorescu) erau pe locul Unu în lume, băteau, ce mai, tot mapamondul, de la Craiova la Tokio, la Sidney și retur, via Sao Paolo și New York. Așa și acum, pe o căldură leșinată și tîrzie de început de octombrie, orașul s-a trezit brusc în Festival Shakespeare, începînd să se reverse peste tot felul de maluri, din Latviia și Mosca pînă în Nipon și înapoi în Nemția, bașca Dîmbovița și Someșul sau Trei Scaune. Am fost pîrtaș la o sumedenie de festivaluri din țară și de aiurea, dar niciodată n-am avut un asemenea sentiment de mondializare artistică. Să fie Shakespeare explicația? Să fie Craiova? Îmi pare că Emil Boroghină,

fostul director al teatrului în zodia lui Purcărete, e un răsfațat al destinului. Acum, ca director al Festivalului, mai învinge o dată inerția, bulibășeala, tîmpenia, incultura, indiferența care ne tot înconjoară de o vreme și nu ne mai lasă din „îmbrățișarea” lor.

Valentin Tașcu – Craiova Shakespeare Festival
Revista *Drama*, nr. 1-2 / 2005, p. 166

De la Titus Andronicus la Hamlet și Faust, inspiratele producții teatrale ro-mânești imprimă clasicilor moralitate și pasiune.

În România, respectul pentru text coexistă cu libertatea de interpretare așa încât ceea ce pare a fi un Shakespeare standard, se transformă pe neașteptate în ceva diferit.

În 1991, regizorul Silviu Purcărete a luat o poveste de groază, Titus Andronicus, a adăugat televizoare portabile și imagini din propriile noastre războaie și a transformat-o într-o poveste din zilele noastre.

Acest mic exemplu arată cum a evoluat cultura noastră teatrală.

Am văzut Titus-ul lui Purcărete prima oară la Teatrul Național din Craiova unde el a fost cândva regizor artistic. Așezată în partea de sud a României, Craiova a beneficiat în ultimii zece ani de un festival Shakespeare unic. Spre deosebire de majoritatea festivalurilor, acesta nu a fost creat pentru turiști. (Se face prea puțin turism în Craiova, deși orașul este atrăgător). Festivalul a fost creat mai degrabă pentru universitatea din localitate și pentru cetățeni.

Chiar și eu, ca vizitator, pot remarca diferența dintre lirismul elegant al sudului, cu farmecul său mediteranean, și realismul dur din nord, de dincolo de Carpați, unde regretatul Vlad Mugur a fost cândva regizor artistic la Teatrul Național din Cluj, în capitala Transilvaniei.

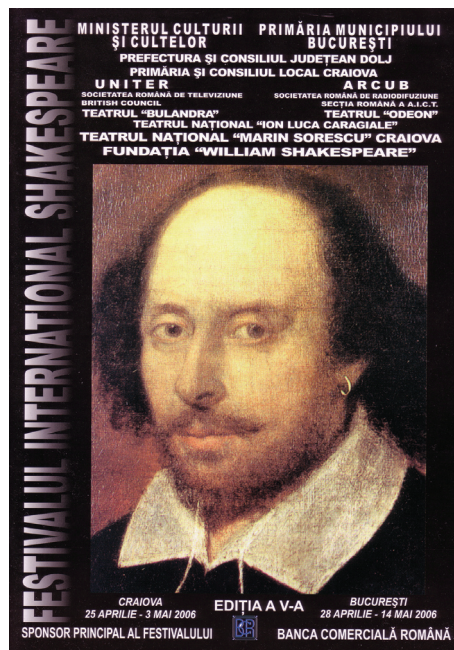
În 2003, Hamlet-ul său a fost prezentat la Festivalul Shakespeare din Craiova. Spectacolul este viguros și provocator. Mugur a descompus Hamlet-ul până la a împărți monologul „A fi sau a nu fi” în propoziții rostite pe rînd, de membrii distribuției. Ca un star rebel de muzică pop, Hamletul său tratează putreziciunea din Danemarca cu un dispreț adolescentin. Amestecul de nonșalanță leneșă cu izbucniri de energie este înspăimîntător și imprevizibil.

Ca regizori, Purcărete și Mugur se află la poli opuși. Primul este limpede și elegant, creând imagini scenice alcătuite atent, celălalt era dur, direct, degajat. Primul are precizia franțuzească, celălalt, realismul nemțesc, dar, într-un mod greu de explicat, sunt amândoi tipic români.

În 2003, Festivalul Shakespeare a oferit multe contraste de acest tip. S-a prezentat un spectacol cu „A douăsprezecea noapte” cu multe staruri din București; un „Romeo și Julieta” plin de lirism de la Teatrul Maghiar Tamasi Aron, în care decorul mediteranean a fost, până la moartea lui Tybalt, străbătut de muzică de jazz, cu precădere Miles Davis; un viguros spectacol cu „Îmblînzirea scorpiei” al Teatrului Național din Craiova, regizat de actualul director artistic, Mircea Cornișteanu.

Au fost prezente de asemenea trupe excelente din Moscova, Tokyo și din Lituania, alegerea lor fiind făcută de directorul festivalului, Emil Boroghina, dar nici una nu i-a întrecut în strălucire pe români.

John Elsom: „O pasiune a românilor: revizuirea clasicilor” (apărut în revista americană de cultură „The World & I”-2004)

Ediția a V-a 2006

Odată la doi ani Naționalul craiovean intră în zodia Shakespeare, grație eforturilor celui care a făcut istorie în acest teatru, actorul și managerul Emil Boroghina.

Anul acesta „umbra,” lui Shakespeare va ajunge și la București, unde vor putea fi văzute câteva dintre spectacolele incluse în programul festivalului.

Inițiatorul Festivalului Shakespeare a reușit în acest an să alcătuiască o selecție ce le asigură spectatorilor și oamenilor de teatru de la noi accesul deplin la teatrul shakespearean de cea mai bună calitate.

Aseară, în deschiderea Festivalului Shakespeare, a fost prezentat la Craiova spectacolul „A douăsprezecea noapte, o combinație între teatrul rusesc și cel britanic, sub semnătura regizorului britanic Declan Donnellan, combinație în stare să uimească o lume întreagă.

Adevărată magie teatrală, „îmbătătoare ca șampania”, scria Le Monde în 2004, când spectacolul a fost prezentat de Teatrul în Festivalul Internațional de Teatru de la Dublin.

O coproducție realizată de Festivalul Cehov de la Moscova, cu sprijinul Companiei Theek by Jowl, spectacolul A douăsprezecea noapte este considerat o lecție în materie de teatru shakespearean, dat de unul dintre regizorii cei mai preocupați de atenta montare a pieselor dramaturgului

Cristina Modreanu
Gândul, 26 aprilie 2006

Pentru domnii Emil Boroghina, președintele Fundației „Shakespeare” și director artistic al festivalului, Mircea Cornișteanu, directorul general al Naționalului craiovean, și directorul adjunct Ilarian Ștefănescu, cea de-a cincea ediție a Festivalului Internațional purtând numele marelui Will a luat sfârșit, chiar dacă ultimul gong se va auzi doar la sfârșitul acestei săptămâni, la reprezentațiile cu montarea impresionantă a piesei „Troilus și Cresida”, realizată de regizorul Silviu Purcărete la Teatrul „Katona Jozsef” din Budapesta, spectacol ce va fi găzduit de Sala „Izvor” a Teatrului „Bulandra”. De altfel, însăși această punte minunată între Craiova și București, realizată cu sprijinul ArCub și al Primăriei Capitalei, a însemnat o premieră benefică pentru festival și pentru publicul românesc, oferind spectatorilor bucureșteni șansa de a vedea câteva dintre cele mai valoroase producții ce au onorat a cincea ediție a festivalului acesta organizat de craioveni (Fundația Culturală

„Shakespeare”, Teatrul Național „Marin Sorescu”, Primăria și Prefectura doljeană, cu sprijinul Guvernului, al Ministerului Culturii și Cultelor, al UNITER și al secției române a AICT, în parteneriat cu SR de Televiziune și SR de Radiodifuziune, dar și prin bunăvoința unor sponsori, în frunte cu Banca Comercială Română.

La capitolul performanțelor excepționale ale festivalului ar trebui menționate spectacolele-eveniment ca „A douăsprezecea noapte”, prezentat de Festivalul Internațional Cehov și Compania „Cheek by Jowl”, interpretat în exclusivitate de bărbați, în regia lui Declan Donnellan, care, cu acest prilej, și-a lansat cartea „Actorul și ținta”, versiunea japoneză a piesei „Poveste de iarnă”, unde regizorul Kurita Yoshihiro a izbutit să împletească forța cuvântului cu ritualul și simbolurile tradiționale ale artei spectacolului din Țara Soarelui Răsare, năucitoarea demonstrație de talent, fantezie ludică, energie debordantă adusă în festival de regizorul lituanian Oskaras Korsunovas, cu trupa care îi poartă numele, în „Visul unei nopți de vară”, excelentul spectacol cu piesa „Cum doriți sau „Noaptea de la spartul tărugu-lui”, conceput de „vrăjitorul” Silviu Purcărete cu trupa Naționalului craiovean, dar și lectura scenică originală, de un umor savuros, inspirată de „teatrul de bălci” cu păpuși, anume spectacolul cu „Macbeth” oferit de Teatrul „Noord Nederlands Toneel” din Olanda.

O „premieră absolută” a constituit-o prodigioasa Sesiune de comunicări, ce a reunit eminenți shakespeareologi din Marea Britanie, Belgia, Germania, etc., precum profesorii Stanley Wells, de la Centrul „Shakespeare” din Stratford upon Avon, Jozef de Vos de la Universitatea din Gent, David Esrig, de la Universitatea muncheneză „Ludwig Maximilian”. Printre premie-re, la loc de cinste s-au aflat și lansările de cărți de teatru, oferite generos de Fundația „Camil Petrescu” și Revista „Teatrul azi”, editurile craiovene „Aius” și „Scri-sul românesc” ori de Editura „Fortuna” din Râmnicu Vâlcea, între autori aflându-se Camil Petrescu, Mihnea Gheorghiu, Daria Dimiu ș.a., ori lansarea DVD-urilor produse de Editura video „Media” din București, cu „Hamlet”, în regia lui Tompa Gabor, realizat la Craio-va, și cu spectacolul clujean datorat lui Vlad Mugur.

Ion Parhon

România liberă, 9 mai 2006

Cu foarte puține excepții, pentru majoritatea festi-valurilor autohtone intitulate „internaționale”, vocabu-la înseamnă prezența unei trupe din Republica Moldo-va, Ucraina sau Bulgaria. Utilizat forțat, poate pentru a atrage fonduri mai consistente, poate pentru a impresiona publicul și specialiștii, termenul își pierde valoarea etimologică odată cu anunțarea programului, când descoperi că e vorba mai degrabă de o participare străină. Una dintre excepțiile pomenite, care își justifi-că din plin titulatura, este Festivalul Shakespeare de la Craiova. Internațional în cel mai cuprinzător sens al noțiunii, el adună, o dată la doi ani, cât mai mult din ceea ce s-a realizat mai semnificativ în lume, pornind de la textele „marelui Will” Anul acesta, reuniunea s-a aflat la ediția cu numărul cinci, fiind găzduită de orașul din Bănie între 25 aprilie și 3 mai. În premieră absolută, Bucureștiul a devenit o extensie a Festivalului craio-vean – patru dintre trupele invitate, cele mai importan-te, și-au prezentat producțiile și în Capitală. Pentru un spor de vizibilitate.

Sufletul reuniunii craiovene este, încă de la debut, din 1994, Emil Boroghina. În cazul său, zicala „omul sfințește locul” este nici că se poate mai potrivită. Dom-nul Boroghina trudește cu sîrg de la o ediție la alta pen-tru ca Festivalul să fie tot mai cuprinzător, mai variat, magnetic pentru spectatorii mai mult sau mai puțin avizați. Strategia sa, modalitatea de a arhitectura un asemenea edificiu festivalier este un studiu de caz pen-tru managementul modern. O ofertă de spectacole abun-

dentă (13 montări, tot una și una), trupe de pe mai multe continente (Marea Britanie, Japonia, Ungaria, Li-tuania, Israel), regizori de top (Declan Donnellan, Os-karas Korsunovas, Silviu Purcărete), lansări de carte, de casete video sau DVD-uri, expoziții, întâlniri între par-ticipanți, o sesiune de shakespeareologie, ateliere tea-trale. Adică și spectacole, și teorie teatrală, și exercițiu pe teme shakespeariene. Partenerii Fundației Shakespea-re, epicentrul organizatoric, au fost mulți și de anvergur-ă. Sponsori, asemenea, demonstrând că nu numai fot-balul îi poate convinge pe businessmen-i să-și dezlege baierile pungii.

Așa s-a văzut Shakespeare de la Craiova. Mai bine de o săptămână, orașul doljean a fost Stratford-upon-Avon-ul României.

Olița Cîntec

Observator Cultural, 18 – 24 mai 2006

Printre numeroasele festivaluri de teatru din Româ-nia (despre care, de-acum și până la vară, vom tot vorbi, întrucât șirul lor abia a început) puține sunt acelea ce merită să „faci totul” spre a le vedea. Dincolo de faptul că, îndeobște, un spectacol mai răsărit umblă de la unul la altul, așa încât dacă nu l-ai „prins” la Târgu-Mureș (spre exemplu) atunci sigur îl vei întâlni la Reșița (alt exemplu), structura lor ca „eveniment” nu este, de regu-lă, suficient de atrăgătoare ca să lași toate și să pornești la drum. Regula are însăși excepții.

O ASEMENEA excepție este Festivalul Internațio-nal Shakespeare de la Craiova. Directorul său, Emil Bo-roghină, conducător al Naționalului craiovean pe vre-mea marilor spectacole ale lui Silviu Purcărete – și a marilor turnee aferente – a învățat mult (și bine) din festivalurile mondiale la care a participat; a învățat, de pildă, că un prilej sărbătoresc de acest tip, chiar dacă (sau tocmai pentru că) are loc o dată la trei ani, nu trebuie să se rezume la o succesiune de reprezentații și că, în materie de parade...spectaculoase, unui obositor multe, dar așa și-așa oricine îi va prefera formula câteva, dar alese pe sprânceană. Profitând, mai nou, și de „ochiul” regizorului Mircea Cornișteanu, succesorul lui Bor-oghină la direcțiunea teatrului – gazdă și proaspăt secre-tar al Convenției Teatrale Europene (ETC), festivalul oltenesc a căpătat o statură și o alură cu adevărat conti-nentale – până într-atât încât, nemaiîncăpându-și, par-că, în piele, a născut, la această a cincea ediție, și o „filială” bucureșteană (28 aprilie – 14 mai), organizată în colaborare cu Primăria dâmbovițeană și ARCUB. Astfel, spectacolele cele mai importante din selecție au ajuns și pe scenele capitalei României, tot aici având loc și unele lansări de carte, colocvii etc. – chiar dacă nu de anvergură și calitatea celor din capitala Olteniei. Croni-carul nevoit să stea acasă e adânc recunoscător iniția-tivei de extindere: altminteri...

Altminteri ar fi avut ce regreta...

Alice Georgescu

Ziarul de duminică, 9 mai 2006

M-am gândit de multe ori prin ce rezistă un festival, prin ce se impune, prin ce anume se distinge într-un peisaj destul de aglomerat, la noi...

Cred că fie și pentru câteva spectacole remarcabile, de aici sau de aiurea, un festival își atinge ținta. Deschi-de orizontul, redimensionează perspectivele, elasti-ci-zează percepția și ne pune în centrul acut al creației, ne obligă să părăsim marginea și suficiența discursurilor. Dincolo de inevitabile imperfecțiuni Festivalul Shake-speare rămâne major și vital pentru turul de orizont extraordinar în zona spectacolelor foarte diferite, în suc-cesul de a aduce mari nume de regizori, mari nume de trupe. Efortul lui Emil Boroghina, încăpățănarea lui in-credibilă, nebulia lui de a crede până în ultima secundă

că se poate, că oficialii vor da, totuși, bani, susținerea celor din jur, a Teatrului Național din Craiova, a actorilor trupei, a lui Cornișteanu, a voluntarilor, a celor care am crezut necondiționat și neinteresat în el, fac parte din izbânda lui și a Festivalului Shakespeare. Să îi ai, în aceeași ediție, pe Declan Donnellan, pe Silviu Purcărete cu trupa de la „Katona Jozsef” și cu un „Troilus și Cresida” mare, copleșitor, pe Oskaras Korsunovas cu „Visul unei nopți de vară”, una dintre cele mai interesante montări ale lui, după mine, dacă îi accepți codul, spun asta nefiind o admiratoare a lui, se cheamă că ți-a ieșit. Că truda a meritat. Că ai dăruit. Să reușești, anul acesta, să stabilești doi poli oficiali, Craiova și București, două centre între care să circule spectacolele și spiritul teatrului mi se pare o idee mare. Implicarea Primăriei Capitalei prin ArCub a ridicat miza festivalului, l-a făcut mai prezent în mintea spectatorilor, i-a dat o grație în plus, l-a deschis dincolo de ritmurile pașnice ale Craiovei, i-a stimulat, altfel, pe invitați să joace în fața unui public de capitală, să spunem, excepțional ca reacție, în fața reprezentațiilor de aici, un public de nopți mari, care a umplut sălile până la refuz. De aceea, cred că ediția asta, poate cea mai consistentă, mai rotundă, s-a înnoțit cu cele două cetăți pe care le-a înscris, în același timp, în circuitul teatral al unui interval. Nu mi se pare deloc de neglijat senzația unei rezonanțe comune, actuale în jurul montărilor pe texte Shakespeare. Să urmărești mișcarea teatrală din lume din această perspectivă este deja provocarea însăși. Să vezi ce au făcut într-o perioadă mai largă creatori remarcabili, cum îl simt pe Shakespeare, ce se pune mai des, care sunt modelele, curente, ce se caută, ce se găsește face parte din aerul teatrului...

Ce mai câștigi într-un astfel de festival? Plăcerea discuțiilor de după. Momentele acelea în care nimeni nu pleacă din fața teatrului, în care orgoliile moțâie, în care există numai bucurie, prospețime, toleranță, dorința de a împărtăși frumosul. Dorința să fim împreună. Teatrul nu se face de unul singur. Ar fi minunat, dacă am reuși să nu uităm, din când în când, acest lucru.

Marina Constantinescu
România literară, nr. 22/ 2 iunie 2006

Parcă anume ca să demonstreze că două spectacole cu aceeași piesă nu seamănă unul cu altul, după cum nu te poți scălda de două ori în aceeași apă a unui râu (evident, pentru că pantha rei, totul curge), selecționerii Emil Boroghina și Mircea Cornișteanu, directorul Teatrului Național din Craiova, au manifestat o savantă atitudine comparatistă, programând (unde s-a putut) două versiuni cu aceeași piesă: „Visul unei nopți de vară” de la Budapesta, în colaborare cu Teatrul Castelului din Gyula, și aceeași piesă în lectura celebră deja a lituanianului Oskaras Korsunovas, pe de altă parte „Cymbeline” de la Teatrul Odeon din București (regia Bocsardi Laszlo), dar și versiunea lui Alexander Hausvater de la Teatrul German din Timișoara. Profund și înnoitor, „Visul”...regizorului ucrainean Serghei Masloboicikov, de la Budapesta/Gyula, este construit pe tema ucenicului vrăjitor. Rolul lui Puck este jucat de unul dintre acei grosolani meșteri atenieni care încearcă să facă teatru, dar Oberon, foarte supărat pentru întrucâturile pe care le provoacă, în viața celor două perechi de îndrăgostiți, îl deposedează de forța magică. Mai mult, meșterii atenieni ajung să joace toate rolurile piesei. „Visul” de la Teatrul Municipal din Vilnius nu aduce nimic nou în materie ideologică, dar spectacolul este vesel și cadențat ca un ceasornic. Regizorul și actorii săi acrobați fac tot ce se poate închipui, spre bucuria spectatorului, fără decor și costume, doar cu ajutorul unor panouri pe care actorii le au asupra lor, devenind rând pe rând ziduri, paturi, scuturi și tot ce se mai poate imagina. Ingeniozitatea este nemăsurată și gagurile se țin lanț. Plictisit de propria imaginație, Korsunovas renunță la ultima parte

din text, deci la spectacolul pregătit de meșterii Atenei pentru curtea ducelui. Așadar un „Vis al unei nopți de vară” prescurtat dar greu de uitat.

Alte spectacole, fiind unice, nu au avut termen de comparație dar au oferit indicii despre valoarea actuală a teatrului din Craiova care, prin „Romeo și Julieta” regizat de Yannis Paraskevopoulos, și „Noaptea de la spartul târgului” („A douăsprezecea noapte”) de Silviu Purcărete, se plasează printre cele mai bune trupe prezentate în Festival. Deja cunoscută, „Noaptea de la spartul târgului” a marcat o cotitură stilistică în cariera lui Silviu Purcărete, iar Romeo și Julieta aduc în prim-plan numele regizorului Yannis Paraskevopoulos. Paraskevopoulos construiește o versiune de discotecă, ușor punkistă, în care grupul lui Romeo și cel al lui Tybalt sunt cete de cartier care își dispută diferențe numai de ei știute în scene de lupte marțiale, altminteri bine executate de actorii craioveni. Telul regizorului este înlocuirea, odată pentru totdeauna, a istoriei cu actualitatea. Oricât de sângeroasă, istoria iubirii lui Romeo și a Julietei este una a zilelor noastre, ceea ce se înțelege prea bine fără atâta tapaj, pentru că acesta este destinul marilor opere literare: să fie mereu actuale chiar fără actualizări explicite. Paraskevopoulos crede că piesa „Romeo și Julieta” aparține celui care o pune în scenă și celor care o văd, deci grecilor și oltenilor...Ca urmare, convoiul nupțial din final va fi acompaniat de muzică oltenească, iar finalul de un sirtaki.

Preferințele noastre s-au îndreptat spre Macbeth interpretată de trupa de la „Noord Nederlands Toneel” din Groningen/Olanda, dirijată de regizorul german Marc Becker. De la marioneta care aspiră să fie actor viu, imitând cât mai bine mișcările acestuia, olandezii se întorc la acel actor viu care vrea să imite marioneta. Ei ne fac să asistăm la o involuție către un stadiu primitiv al teatrului, având acel patetism neputincios și acea cruzime a expresiei fixe a marionetei, care nu poate fi „crezută”, dar se străduiește să fie plauzibilă. Însă exact această stare rudimentară a pasiunilor este problema în Macbeth.

Mircea Ghițulescu
Revista Teatrul azi, nr.5-6/ 2006

Există, în România, multe festivaluri de teatru. Toate, cred eu, importante în felul lor. Unele mai mult, altele mai puțin cunoscute. Unele având prestigiu internațional, altele, cu o bună imagine în plan național, iar câteva cunoscute doar în urbea în care sunt organizate. Între acestea, există, însă, câteva realmente de ținută. Și dacă Festivalul Internațional de Teatru de la Sibiu impresionează prin amploare, prin multele și variatele secțiuni, Festivalul „Shakespeare” de la Craiova rămâne în memoria spectatorilor prin selecția atentă a spectacolelor, prin colocviile de shakespeareologie, realmente interesante, la care participă cunoscuți critici de teatru și cercetători din țară și din lume. La Festivalul „Shakespeare” primești, „pe sub mână” (constatând, până la capăt, că toate lumea a primit, de fapt...) tot felul de daruri alese. Cărți (de cea mai bună calitate), atunci scoase din tipografie și lansate cu mare respect, ediția liliput a celor mai importante creații shakespeareiene, DVD-uri și CD-uri cu spectacole antologice, materiale publicitare de tot felul. Ești permanent asaltat, astfel încât, pentru câteva zile, te simți o personalitate între celelalte. Gazdele știu să te facă să te simți nu doar bine, ci și important.

Dar, cu siguranță, cea mai mare pondere, în festival, o au, cum se și cuvine, reprezentațiile. Cum spuneam, întotdeauna, alese cu grijă de către selecționerul unic și directorul manifestării, domnul Emil Boroghina. Alese în așa fel, încât să putem vedea producții de succes, producții rafinate, dar, de multe ori, și năstrușnice viziuni regizorale ale pieselor shakespeareiene.

În fond, Festivalul și-a atins scopul: a adunat spec-

tacole și public mult, a arătat diverse modalități de interpretare a operei shakespeareiene și a stârmit discuții aprinse până târziu după miezul nopții ! Ne dorim cât mai multe asemenea evenimente !!!

Marilena Țepuș

Revista *Teatrul azi*, nr. 5-6 / 2006

Indiscutabil, Festivalul Internațional Shakespeare este evenimentul de prestigiu al stagiunii. Neîndoielnic că asumarea lui de către Primăria Municipiului București a fost un gest de mare și necesară responsabilitate culturală, care i-a dat anvergură și importanță. Fără doar și poate că, extins de la Craiova în Capitală, continentul Shakespeare a dobândit locul meritat în peisajul lumii, reclamând prezența atâtor personalități ale teatrului mondial, artiști, cercetători, shakespeareologi care au venit în România să vorbească despre însemnătatea actuală a marelui Will.

Nu știm cine a fost cu ideea, dacă doar domnul Emil Boroghină, directorul Festivalului, în disperarea sa de organizator depășit de probleme, sau oamenii Primăriei Capitalei, atât de preocupați în ultima vreme să facă din cultură o miză importantă a europenizării noastre forțate.

Efortul financiar și organizatoric poate fi acum comparat cu rezultatele. Așadar cu ce ne-am ales ?

Mai întâi de toate cu cele două săptămâni de sărbătoare cât a durat Festivalul, între 25 aprilie și 3 mai la Craiova, între 28 aprilie și 14 mai la București, timp în care ne-am întâlnit cu toții, public și realizatori, pentru a afla ce mai e nou în lume în materie de Shakespeare și cât de puternică este această locomotivă pentru a mișca înainte trenul vieții și al teatrului.

Prin grija și pricepera selecționarilor, s-a putut vedea astfel că, în România, Shakespeare e nu numai cel mai mare dramaturg român, apropo de felul în care a fost folosit pentru a discuta despre problemele românești actuale, dar și că prin el cultura română cupleză la universul spiritual al lumii. Prin Shakespeare, cu alte cuvinte, culturile își dau mâna pentru a întreține focul sacru al Thaliei, cum a reeșit și din discuțiile de la seminarul de shakespeareologie organizat sub egida Asociației Internaționale a Criticilor de Teatru. Shakespeare continuă în același timp să fie poligonul de încercare, terenul experimentelor și al modernismelor, tot așa cum reprezintă abc-ul teatrului în aspirația lui de a fi, de la Shakespeare citire oglinda lumii...

Să împărțim cu toții bucuria participării și să-i felicităm pe toți aceia care pot fi mândri că au contribuit la

realizarea aceluia excelent Festival, de la staff-ul craiovean la acel al Centrului de Proiecte al Primăriei București – ArCub și până la forurile de decizie încrezătoare în forța culturii.

Doina Papp

Revista 22, 13-19 iunie 2006

Ajuns la cea de-a cincea ediție, Festivalul Internațional Shakespeare de la Craiova și-a depășit anul acesta (23 aprilie-3 mai) dimensiunile cu care ne obișnuise – atât pe cele geografice, în sensul că au participat teatre din întreaga lume (din Japonia până în Olanda și din Lituania până în Israel), cât mai ales pe cele referitoare la complexitatea evenimentelor artistice și teoretice care s-au derulat, într-un program amplu și coerent. În plus, el a adus și o noutate de ordin organizatoric, Craiovei alăturându-i-se Capitala, unde au continuat manifestările în perioada imediat următoare (28 aprilie-14 mai).

Trei au fost aspectele care i-au asigurat Festivalului ținuta de remarcabil eveniment teatral internațional: valoarea spectacolelor, diversitatea manifestărilor complementare și autoritatea teoretică asigurată de specialiști în shakespeareologie, români și străini.

Amploarea și diversitatea programului acestui Festival au conferit orașului Craiova calitatea de Centru Mondial Shakespeare. Este marele merit al Fundației „William Shakespeare”, condusă de „magicianul” (cum i se spune) Emil Boroghină, inițiatorul și conducătorul acestei Fundații, și, în aceeași măsură, marele merit al directorului Teatrului Național – regizorul Mircea Cornișteanu, care, împreună, au trasat dimensiuni impresionante acestui eveniment și au știut să-și asocieze colaboratori și sprijinitori – de la Ministerul Culturii și Cultelor, UNITER, AICT, până la Primăria Craiovei și la multe alte instituții.

Festivalul Shakespeare de la Craiova este și rămâne un model – nu numai în România și nu numai în Europa – un model de gândire teatrală complexă și de organizare impecabilă.

Ștefan Oprea

Convorbiri literare, iunie 2006

Bardul reinterpretat

Este ușor să te ocupi de Shakespeare văzut de "o echipă de la fața locului", din Anglia, mai ales acum, când au loc primele manifestări ale Festivalului operelor complete shakespeareene, susținut de Royal Shakespeare Company, ce vor dura un an. Poate fi, însă, reconfortant și instructiv să te întâlnești, într-un Festival Shakespeare din străinătate, cu o serie de spectacole în limbi necunoscute, cu traducerea într-o limbă de asemenea necunoscută. Neamintindu-ți perfect piesa prezentată, simți ceva din libertatea și naturalețea unor trupe neîngadate de ideea megalitului de cultură reprezentat de Opera Shakespeareană, venite din țări, obișnuite, poate, cu viziuni regizorale mai aventuroase.

Totuși, se poate lua un critic din Marea Britanie, dar nu se poate lua, întotdeauna, spiritul britanic din criticul respectiv. Săptămâna trecută, la a cincea ediție a Festivalului Shakespeare de la Craiova, în sud-vestul României, noi, britanicii, am fost cei care am exprimat cele mai multe rezerve față de "libertățile luate".

Programul craiovean a adăugat și analize critice, oferind spectacole-pereche ale aceleiași piese. În câteva zile am văzut două spectacole radical diferite cu "A douăsprezecea noapte" și primul din cele două spectacole cu "Visul unei nopți de vară"; a trebuit să plec mai devreme și, din nefericire, am pierdut cele două spectacole Cymbeline care urmau. Cele două montări cu "A douăsprezecea noapte" pot fi văzute și în Marea Britanie: versiunea lui Silviu Purcărete de la Teatrul "Marin Sorescu" din Craiova s-a prezentat în martie la Festivalul de la Bath, iar spectacolul montat în Rusia de Declan Donnellan, cu o distribuție în totalitate masculină, vine la Barbican luna viitoare.

Coincidența face ca celălalt spectacol de Declan Donnellan care a mai fost la Craiova, este, în același timp, și celălalt spectacol al său cu o distribuție în întregime masculină, fiind vorba de legendarul, de acum, "Cum vă place", de la începutul anilor 90. Spectacolul său cu "A douăsprezecea noapte" a părut mai sobru decât spectacolul anterior - sau, poate mai bine zis, mai sumbru - atâta vreme cât, atât spectacolul său, cât și cel al lui Silviu Purcărete, îl prezintă pe Sir Toby Belch făcându-și intrarea, la un moment dat, cu o sacoșă plină de sticle de băutură. Malvolio, interpretat de Dmitry Shcherbina, a realizat un gen de personaj specific rusesc, în confuzia din Iliria. Costumele schimbate sunt relativ discrete și (după câte mi-am dat seama, date fiind limitele lingvistice) se stabilesc explicit la începutul prezentării. Desigur, o asemenea abordare conferă posibilități extinse în explorarea diferitelor curente homoerotice din text; cu toate acestea nu am fost sigur în ce privește fața fardată a lui Feste interpretat de Igor Yasulovich până când am realizat că, în calitate de Bufon plin de profunzime, el trebuia să amendeze și să parodieze și aceste jocuri de gândire, la fel ca și pe celelalte.

A doua zi, la lansarea traducerii românești a cărții sale Actoul și țința, Declan Donnellan a avut dificultăți în a accentua că abordarea sa regizorală nu este centrată pe o viziune gândită dinainte pentru respectiva producție, ci pe actori și pe sensul

vieții dat de actori: "O mare parte a muncii mele" a spus el "constă nu în a da un lucru bun, cât în a încerca să înlătur un lucru rău sau să îl fac mai puțin distructiv. Nici unul dintre noi nu poate da viață unui lucru, dar îți poți pune întrebarea: "De ce opresc scurgerea vieții?" Această noțiune, de a lăsa viața să curgă pe scenă, este esența metodei sale.

Spre deosebire de el, Silviu Purcărete are o viziune distinctă, sau, cel puțin, câteva idei ce pot fi identificate. Așezat chiar pe scenă, pe primul rând, alături de aproximativ doar 100 de spectatori, am apreciat intimitatea care nu a fost de regăsit și la Teatrul

Royal din Bath; pe de altă parte, anumite accente care m-au dezarmat prin îndrăzneală prima dată, acum mi s-au părut mai gratuite. Un coleg l-a întrebat pe Mircea Cornișteanu, directorul Teatrului "Marin Sorescu", de unde a apărut ideea montării unei piese într-o bibliotecă abandonată, cu dulapuri goale, pe care sunt așezați pitici de grădini. Drept replică, Cornișteanu ne-a dus în încăperea unde s-a ținut prima lectură: acolo erau mese lungi, copia celor folosite pe scenă și, de-a lungul pereților, locurile goale, lăsate de dulapurile împrumutate pentru decor. Încă o dată, cu toată lipsa de respect, dar ne-am putea aștepta ca un regizor să își caute nota cheie a viziunii sale, pe o rază mai mare de trei metri.

Visul unei nopți de vară, în regia lui Sergey Maslobovshchikov, de la Teatrul Nou din Budapesta, împreună cu Teatrul Castelu din Gyula i-a făcut pe adepții ideii respectării cu sfințenie a textului, să își exprime cel mai tare rezervele. Ce sens capătă rivalitățile celor patru îndrăgostiți, dacă aceștia își fac intrarea în scaune cu roțile, într-o stare euforică alimentată de băutură sau droguri? Comprimarea personajelor Philostrate, șambelanul lui Tezeu, Peter Gutuie, mecanicul șef, și Puck cel răutăcios, într-unul singur, este o concepție interesantă, însă mai degrabă pune probleme decât să fie o revelație. Ca a fost cu schimbarea bruscă din final, când Bottom și Snug au devenit dintr-odată "adevărații" Tezeu și Hipolita? Puțini dintre noi au știut sau au dat importanță. Poate a fost mai important anunțul că Gyula, Craiova, Bath și Gdansk au stabilit înființarea unei rețele internaționale de festivaluri Shakespeare, bazată pe o mai mare cooperare în alcătuirea programelor și în organizare.

În timpul puținelor zile pe care le-am petrecut la Craiova, au avut loc discuții, lansări de carte, expoziții de carte și scenografii și un spectacol-dans realizat de studenți.

Cel mai important spectacol a fost, cu toate acestea, Poveste de iarnă, în regia lui Yoshihiro Kurita al companiei Ryutopia din Niigata, Japonia. Sunt multe proiecte care au tins și pretins să sintetizeze teatrul Noh în stil occidental sau modern, însă Ryutopia a reușit să facă acest lucru cu o simplitate scripitoare. Mișcările fixe specifice teatrului Noh, aduse până la punctul unei încetineli imperceptibile (cum a fost de exemplu rotirea Perditei, interpretată de Misaki Machiya, pe scenă, pe toată durata pauzei) a fost asociată cu rostirea naturalistă a textului. Nu se rezolvă toate problemele în acest fel, dar piesa a fost de o frumusețe luminoasă atât conceptual, cât și ca piesă de teatru. Realizatori de programe internaționale de la Bite - Barbican, vă rog să luați notă.

Ian Shuttleworth,
Financial Times, 3 mai 2006

SHAKESPEARE FESTIVAL, CRAIOVA

The Bard reinterpreted

Ian Shuttleworth reports on a refreshing approach to familiar plays

It's easy to become preoccupied with an Anglocentric, "home-team" view of Shakespeare, especially now in the first flush of the Royal Shakespeare Company's year-long Complete Works festival. But it can be both refreshing and instructive to encounter in a foreign Shakespeare festival a range of productions in languages one does not understand, with subtleties translating them into another language one does not understand either. With only an imperfect memory of the play in question, one feels a whiff of the freedom that comes naturally to companies not shackled to the cultural megalith of Shakespearean, and from countries perhaps accustomed to more adventurous directorial vision.

However, you can take the critic out of Britain, but you can't always take Britain out of the critic. Last week at the fifth Shakespeare Festival in Craiova, in south-western Romania, we Brits were the ones who muttered the most reservations about 'liberties being taken' with the text

actors and the sense of life they give. "A lot of my work," he said, "is not so much about giving a good thing as trying to take away a bad thing or make it less destructive... None of us can bring something to life but you can ask yourself: 'Why am I stopping life passing?' This notion of allowing life to happen on stage is the core of my method. Purcărete, in contrast, had a distinct vision, or at least a number of identifiable ideas. Seated on the stage itself, in the front row of a house of only 100 or so, I appreciated the intimate staging as I had not done in the present environment of Bath's Theatre Royal; contrariwise, a number of touches that had disarmed me with their audacity the first time round now seemed more gratuitous. Where, a colleague asked the Marin Sorescu's artistic director Mircea

Cornisteanu, had the idea come from to set the play in a derelict library with empty glass-fronted bookcases topped with rows of garden gnomes? In reply, Cornisteanu took us next door to the room in which the first read-through had been held: there were the long tables similar to those used on stage, and the spaces along the walls where the very bookcases had been borrowed for the set. Once again, it's cheeky, but one might expect a director to look further than three metres afield for his visual keynote.

Sergei Maslobovshchikov's *Midsummer Night's Dream* for the New Theatre in Budapest and the Castle Theatre in Gyula had the text-centrists among us grumbling most vocally. What comes out of the four young lovers' rivalries have if they make their first entrance wheeled on intertongued and enigmatically-fuelled euphoria? Conflating the characters of Theseus's chamberlain Philostrate, child "rude mechanical" Peter Quince and the mischievous Puck is an intriguing notion, but far more problematic than enlivening; and what was that sudden switch at the end, as Bottom and the female Snug suddenly become the "real" Theseus and Hippolyta? Few of us knew or, I'm afraid, cared. Perhaps more significant was the announcement that Gyula, together with Craiova, Bath and Gdansk, have agreed to establish an international network of Shakespeare festivals, with greater co-operation in production and organisation.

The few days I spent in Craiova also included discussions, book launches, set and library exhibitions and a student dance piece. The most impressive production, however, was *The Winter's Tale* by Kurita Yoshihiro's Ryutopia company from Niigata in Japan. Many projects have aimed and claimed to synthesise Noh with more western or more modern styles, but Ryutopia succeeded with brilliant simplicity. The formalised movement of Noh, its deliberation to the point of almost imperceptible slowness (such as Misaki Machiya's Perdita left rotating on stage throughout the interval), blended with what sounded like a more naturalistic delivery of the text. This does not solve all problems, but it was a work of luminous beauty both conceptually and as a piece of drama. Programmers of the Barbican's Bite strand of international theatre presentations, please take note.

Groundbreaking: *Twelfth Night*

Groundbreaking: *Twelfth Night*

Se aude în sală?

de Ian Herbert

După cum a subliniat Stanley Wells în discursul principal de la conferința care a fost una dintre cele mai reușite manifestări ale Festivalului Shakespeare de la Craiova, problema este că Marele Bard impune standarde foarte ridicate. „Înainte de a-l înlocui cu altceva” a avertizat el, „trebuie să fii sigur că ai ceva care merită să fie spus”. Acest sfat înțelept nu a fost urmat de toate producțiile din festival.

Când am ajuns eu, avuseseră deja loc două spectacole cu *A douăsprezecea noapte* în regia lui Declan Donnellan, cu o trupă din Rusia și Silviu Purcărete, cu trupa din Craiova, căreia acesta i-a adus celebritatea, printr-o succesiune de adaptări uimitoare după clasi-ci, în ultimii zece ani și mai bine. Londra va avea ocazia să judece spectacolul lui Donnellan la Barbican (trebuie să spun că l-am văzut la Moscova și mi-a dat impresia unei umbre palide a spectacolului anterior făcut cu Cheek by Jowl) în vreme ce spectacolul lui Purcărete a avut parte de o primire mai degrabă călduță la Bath luna trecută.

Butoh

Așadar, primul spectacol pe care l-am văzut, *Poveste de iarnă*, prezentat de Teatrul Ryutopia, dintr-o regiune din nordul Japoniei, regizat de Yoshihiro Kurita, a exemplificat minunat problema ridicată de Wells. Este al treilea spectacol al lor dintr-o serie de spectacole „Shakespeare Noh”, deși mi s-a părut mai apropiat de stilul Butoh, pentru că un grup de personaje tăcute, cu fețe ca de cretă, au însoțit acțiunea. În centrul scenei, actorii reprezentând personajele principale, îmbrăcați în kimono, au interpretat despărțirea și apoi regăsirea dintre Leontes și Hermiona, iubirea dintre Perdita și Florizel, având ca fundal o ninsoare de petale albe. Înfăra acestor accente amintind de Ninagawa, spectacolul a fost în foarte mare măsură un triumf al stilului lui Kurita, cu actorii săi extrem de disciplinați mișcându-se cu o grație rară. Aproape toate elementele de comedie au fost eliminate, nu au apărut nici Autolycus, nici cuplul format din tânărul păstor și iubita acestuia; a rămas în schimb o lume plină de coerență, de intensitate mitică, japoneză.

Scândura

Coerența devine măsura de judecată pentru strădaniile regizorilor prezentați în festival. Cu siguranță, aceasta a lipsit ucraineanului Sergei Masloboyschikov în spectacolul său confuz cu *Visul unei nopți de vară*, pus în scenă cu un grup de actori maghiari din Gyula. Nu a fost prea greu de deslușit că doamna însărcinată, pe patine cu roțile, care dă naștere în prima scenă unei luni, ar putea fi Diana, dar, când nou-născutul astru devine ceea ce se dovedește a fi copilul din India, lucrurile se complică, și nu se îmbunătățește de loc prin ciudatele distribuiri pe două sau trei roluri cum ar fi, de exemplu, interpretarea lui Philostrate, Puck și Gutuie de către unul și același actor sau apariția lui Oberon și a Titaniei ca mașiniști cu ochelari. Cel mai ciudat exemplu de rol dublu este transformarea lui Fundulea și Bându (excelent, cel din urmă, în leul cu coamă roșie din *Piram și Tisbe*) în Tezeu și Hipolita, lucru ce ne pune în situația să ghicim cine ar fi putut fi actorii care interpretaseră anterior cuplul regal. Pasajele muzicale ample din Deller Consort, ca să nu mai amintesc de Benjamin Britten, destul de mult, ca fundal sonor, nu au ajutat cu nimic la salvarea acestei curioase lecturi.

În seara imediat următoare s-a prezentat un *Vis* cu totul diferit, al lui Oskaras Korsunovas, cu compania lui din Vilnius. Când i-am văzut prima oară, acum patru sau cinci ani, actorii nu terminaseră de mult timp facultatea, locul unde s-a și schițat prima dată spectacolul, început (bănuiesc) printr-o simplă serie de exerciții în jurul întrebării „Ce puteți improviza cu o scândură de mărimea unei uși?” Răspunsurile uimitor de inventive sunt încă vizibile, adăugându-se finețea de câțiva ani de experiență profesională, astfel încât trupa oferă acum un spectacol șlefuit, plin de

energie și cu mare priză la public. Dar, cu toată ingeniozitatea, stilul ales, omogen din punct de vedere vizual, ne privează de marea varietate a personajelor care compun complexa magie shakespeariană, iar scena finală, fără *Piram și Tisbe*, lasă un gol curios, dureros, în derularea evenimentelor.

Este desigur imposibil să se respecte sacra integralitate a textului în mod rigid – chiar și cea mai corectă montare de la Stratford este posibil să aibă unele tăieturi. Tânărul regizor grec Yiannis Paraskevopoulos a adus câteva soluții inteligente la această problemă în spectacolul său cu *Romeo și Julieta* montat la teatrul gazdă. Cearta dintre Montague și Capulet a fost în mare parte coregrafiată în scene de luptă gen *West Side Story*, iar scena mormântului, din final, a fost aproape în întregime redată prin pantomimă. Dar, între aceste extreme, Mercutio a avut un monolog despre regina Mab de mare teatralitate, iar scena balconului a fost redată în întregime.

Coma

O dezamăgire majoră a fost spectacolul *Cymbeline* de la prestigiosul teatru Odeon din București, pus în scenă de Laszlo Bocsardi, un regizor bun de obicei. Este probabil cea mai dificilă dintre ultimele drame romantice și a devenit repede clar că Bocsardi nu a avut idee ce să facă

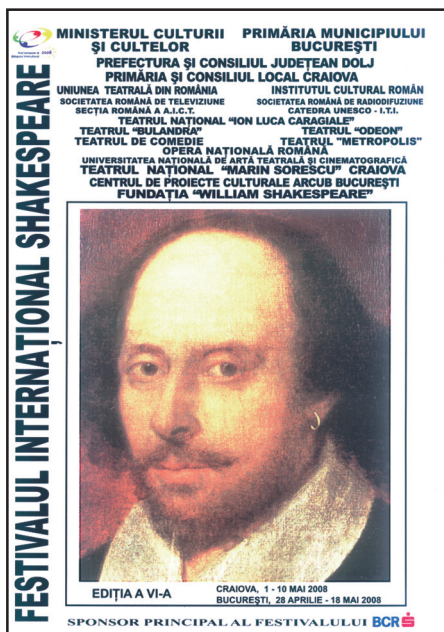
cu textul. Actorii au purtat unele dintre cele mai urâte costume pe care le-am văzut vreodată iar montarea, foarte lungă, a intrat încetul cu încetul într-o comă dramatică și scenografică, multe dintre dezvăluirile din actul final petrecându-se în fața unui grup aducând cu niște masoni în smocking, într-o seară liniștită.

Contrastul fericit a fost reprezentat de Alexander Hausvater, revenit din Canada, și o trupă mult mai puțin experimentată, de limbă germană, din Timișoara, care au prezentat aceeași piesă, foarte convingător, într-un ritm alert. Regizorul l-a distribuit pe cel mai experimentat actor ca maestru al festivităților ce a condus acțiunea ca un *Cymbeline* mai potrivit decât de obicei, și un Jupiter mai degrabă slăbit. Un cor energetic, în majoritate feminin, a asigurat rolurile mai mici. Claritatea scenografiei, tulburată de doar una sau două proeminente inutile, a dat multă forță producției care s-a jucat pe lungimea sălii studio a teatrului craiovean. Ca și Paraskevopoulos, Hausvater a folosit pantomima pentru a evita unele lungimi ale textului, dar nu s-a temut să lase libertate versurilor. Ne-a oferit *Cymbeline*-ul lui Shakespeare.

Marionete

Cum să abordezi apoi Noord Nederlandands din Groningen, care ne-a adus un *Macbeth* comic, cu un cuplu celebru de marionete, pe o scenă de teatru de păpuși, colorată strălucitor? În teatrul în care Purcărete a creat al său *Ubu Rex cu scene din Macbeth*, a fost cu adevărat o îndrăzneală. Toate fibrele puriste din mine s-au revoltat în fața acestei travestiri, totuși, trebuie să admit că, lasând la o parte unele încercări naive, neprofesioniste de a da o „relevanță” contemporană Scoției medievale, scheletul tragediei se conturează cu claritate. Doamna *Macbeth* în special, o păpușă olandeză cârlionțată și fardată cu roșu, păstrează multe din trăsăturile puternice ale personajului, iar soțul ei, asemănător personajului comic Monty Python, îi deplânge moartea cu o jale surprinzător de reală. Cel mai reușit este mănunchiul de păpuși din porumb reprezentându-le pe vrăjitoarele capabile să conjure un nesfârșit șir de viitori regi arătând cu toții ca pălăria umflată (nu îmi cereți explicații) care îl interpretează pe Fleance. Și totuși, și totuși...*Macbeth* ca divertisment? Dați-mi voie să o iau pur și simplu ca pe încă o ocazie bizară, într-o săptămână plină de viață și aglomerată, să întreb ce ne dă Shakespeare nouă, și ce îi dăm noi lui. În ce privește *Măsură pentru măsură* din Serbia și *Hamlet* din Israel, care au urmat, va trebui să vă adresați în altă parte...

Traducere Iolanda Mănescu

Ediția a VI-a, 2008

Festivalul Shakespeare înseamnă Emil Boroghina. Ce vreau să spun cu asta? Nu trebuie să-l iubești. Nu trebuie să vezi la fel nici teatrul, nici politica, nici oamenii. Nici nimic. Trebuie să ai doar onestitatea să recunoști că, dacă el nu ar fi, restul nu s-ar povesti. Mai înainte de orice într-un festival stă selecția. Selecția asigură evenimentul, materia lui primă, ea face prilejul entuziasmelor, comentariilor, polemicii, revelațiilor, înjurăturilor. Ce a făcut Boroghina? Din 1994, de la prima ediție și pînă astăzi s-a luptat cu toate armele posibile și imposibile ca să aducă în România spectacolele artiștilor aplaudați peste tot în lume. Artiști de prim plan și de prim rang, recunoscuți de oamenii de teatru de oriunde. Artiști despre care s-a scris mult și consistent, și pro, și contra, care au fost și sînt adulați, care lucrează cu aceeași nebulie, despre care unii doar au citit și au rîvnit să le vadă spectacolele pe viu. Cum a reușit Boroghina treaba asta? Aici e ceva mister...

Uneori, ca un Don Quijote, s-a luptat cu morile de vînt, a împins apele la deal și munții la vale ca să reușească la Craiova defilarea marilor valori regizorale și actricești internaționale. Cei mai mulți dintre invitați abia dacă auzi-seră de București. Cît despre Craiova... Perseverent, încăpățînat, tenace, naiv, fanatic, Emil Boroghina a reușit de-a lungul celor șase ediții să facă imposibilul posibil.

Nu este doar inițiatorul acestui Festival, tot mai important de la o ediție la alta, ci și omul care a gîndit programul, care a făcut, apoi, selecția, care s-a zbatut să aducă aici cele mai tari și mai comentate montări Shakespeare din 1990 încoace, care a murit de cîteva ori pînă acum pentru ca să obțină, dincolo de promisiuni, finanțarea evenimentului. L-am înțeles și nu prea o vreme. L-am respectat, însă, enorm. Întotdeauna. Chiar și atunci cînd între noi se găsesc abisuri. Apoi, întîlnindu-i disperarea, am pus, cum am putut, umărul la construcția exemplară a domniei sale. Un edificiu cultural nobil și impresionant ridicat într-o cetate de provincie tributară trecutului, șabloanelor, prejudecăților. Pentru Craiova, Festivalul Shakespeare este o deschidere fantastică. Și nu doar culturală. Pentru teatrul românesc, pentru spectatorii lui împătîmiți, izbînda este remarcabilă! Și pe termen lung.

Marina Constantinescu – Shakespeare mai presus de orice (I)
România literară, 16 mai 2008

Pentru mine, Festivalul Shakespeare al lui Emil Boroghina este un fel de zbor. Atît cît am putut să parcurg din el, am reușit să mă reîntîlnesc cu artiști mari, de respirație

largă, majestuoasă, urmărită de ficțiunile lui Shakespeare și ale lor, de ceva fundamental legat de oameni și de teatru ca substanță vitală, mi se pare extraordinar să parcurgi într-un interval scurt, dens, cîteva dintre discursurile regizorale majore, la ora asta. Peter Brook, Lev Dodin, Robert Wilson, Declan Donnellan, Eimuntas Nekrosius sînt reperele universului teatral, sînt cîteva dintre numele de rezonanță în jurul cărora se învîrtește seducția, preocuparea, vîlva, interesul artiștilor. Festivalul Shakespeare de anul acesta a oferit, generos, șansa unui periplu prin cîteva din operele lor. Ca să ne bucurăm, ca să putem să apreciem onest care este pulsul și cam pe unde sîntem noi. Fără încrîncenare, fără vanitate și, dacă se poate, fără ipocrizii.

Pentru toate acestea și pentru multe altele, vă mulțumesc, domnule Boroghina!...

Marina Constantinescu – Shakespeare mai presus de orice (II)
România literară, 23 mai 2008

În ultimele zile Bucureștiul a avut, sub raport teatral, alura de mare capitală: întîlnindu-se pe stradă, oamenii din branșă se salutau nu cu "Bună ziua" ori "Ce mai faci?", ci, din fugă, cu "Mă duc la Dodin" ori "Ai fost la Brook?". Cam așa se întîmplă, de pildă, și la Paris. Acolo, cotidian și fără legatură cu anotimpul; aici, o dată la doi-trei ani, primăvara sau toamna. Dar un început trebuie să existe în toate, așa încît, privind jumătatea plină a paharului, să ne gîndim cu drag la cei cărora le datorăm acum "aliniera": William Shakespeare și festivalul său.

Adică, mai bine zis, al fundației craiovene ce-i poartă numele și – indiscutabil – al lui Emil Boroghina, președintele acesteia și fost director al Teatrului Național "Marin Sorescu" din Craiova, căruia îi aparține ideea reuniunii și, în cea mai mare măsură, realizarea ei. "Dedat" la evenimentele culturale de anvergură de pe vremea cînd ansamblul craiovean bătea lumea cu montările lui Silviu Purcărete, Boroghina a avut ambiția nobilă de a "dota" cu așa ceva și capitala banilor (medievali), alegerea "patronului" dovedindu-se inspirată din mai multe puncte de vedere: mai întîi, Shakespeare este, pentru orice teatru, din orice țară (implicit, pentru orice regizor), un fel de probă obligatorie, ceea ce va asigura oricînd reuniunii materia primă necesară - și încă prelucrată în forme dintre cele mai diverse și la un nivel calitativ ridicat; apoi, opera uimitorului autor britanic funcționează ca un magnet pentru toate tipurile de public, ceea ce va asigura întotdeauna festivalului atît auditoriu, cît și audiență; în fine, în România nu mai ființează nici o altă reuniune cu acest profil. Și astfel, de la ediție la ediție, cînd bienal, cînd trienal, Festivalul Internațional Shakespeare a crescut și s-a consolidat, ajungînd, iată, să se și "exporte": de două sau trei ediții, grație unui parteneriat între fundația amintită, Naționalul din Craiova și Centrul de Proiecte Culturale al municipiului București (ArCuB), "capitaliștii" au parte și ei de majoritatea "manifestărilor" incluse în parada craioveană, care cuprinde, pe lîngă spectacole din toată lumea cu piesele Bardului, proiecții de film, expoziții, audiții muzicale, lansări de carte, sesiuni teoretice, ateliere profesionale etc. - tot și toate, dedicate lui Shakespeare. Pentru membrii "breslei", dar și pentru publicul obișnuit, cele mai interesante sunt însă, firește, spectacolele.

Alice Georgescu – Tare, la export
Ziarul Financiar (Ziarul de duminică), 16 mai 2008

Comentariul de azi va fi dedicat, iarăși, Festivalului Internațional Shakespeare - la ora de față, abia încheiat. Eveniment produs de Fundația Shakespeare, Teatrul Național "Marin Sorescu" din Craiova și Centrul de Proiecte Culturale al Primăriei Municipiului București, festivalul "acoperă", o dată la doi sau trei ani, două orașe, capitala Olteniei și capitala României, dar din potențialul său valoric s-ar putea hrăni mult mai multe...

...Și mult mai mulți. Este vorba, firește, despre locali-

tăți și despre oameni - despre oameni de teatru, mai cu seamă. Anul acesta, Festivalul Shakespeare a oferit, parcă, un meniu mai bogat ca oricând, prin consistență și diversitate.

Alice Georgescu – Nekrosius
Ziarul Financiar (Ziarul de duminică), 23 mai 2008

Comentariul de față încheie (cu mărturisit regret) mini-seria dedicată unei succesiuni de spectacole care au configurat, în peisajul nostru teatral, un autentic eveniment.

Festivalul Internațional Shakespeare a fost, prin calitatea excepțională a afișului său, superior nu numai tuturor celorlalte reuniuni scenice din România (y compris Festivalul Național devenit internațional și Festivalul de la început internațional de la Sibiu), ci, aș îndrăzni să afirm, chiar și, comparativ, Festivalului Internațional "George Enescu" - și anume, prin densitatea sa valorică. Meritul principal pentru această superioritate îi revine, indiscutabil, directorului Emil Boroghina, instinctului său infailibil în materie de calitate veritabilă, tenacității și hotărârii sale. Și e tare reconfortant să constatăi că, atunci când atâția "manageri" se lamentează zgomotos, Boroghina tace și face.

Alice Georgescu – Pauza s-a terminat
Ziarul Financiar (Ziarul de duminică), 30 mai 2008

Festivalurile teatrale românești, cele internaționale, în speță, au familiarizat în timp publicul autohton cu montări străine, de cele mai diverse formule și calibre valorice. În general, însă, cu câteva notabile excepții programele festivalurilor au un aer destul de eclectic. De aceea, un eveniment de solidă unitate tematică, cum este Festivalul Internațional „Shakespeare” de la Craiova, face figură aparte în peisajul românesc de gen.

Ediția de anul acesta, a VI-a, a reunit în capitala Olteniei câteva trupe faimoase și producții montate de regizori reputați, de la compania Cheek by Jowl din Londra sau Malii Teatr din Sankt Petersburg la Peter Brook sau Eimuntas Nekrosius.

Am văzut spectacole în registre variate, de la rigoarea geometrică la abordarea antropologică, însă toate de cea mai bună calitate actoricească și scenică. Tocmai această bogăție de interpretări a dat farmecul lecturilor scenice shakespeareene.

Claudiu Groza -Ne place Shakespeare (I)
Tribuna, 16-31 mai 2008

S-a încheiat Festivalul Shakespeare. O ediție, a șasea la număr, care și-a înscris pe afiș în totalitate producții ale unor mari regizori.

Dacă aș fi citit înainte de 1990 că un asemenea eveniment are loc pe undeva aiurea, aș fi considerat că e ceva uluitor, dar m-aș fi simțit și bolnav de neputința de a fi și eu între participanți, victimizându-mi și mai mult condiția de locuitor al unei țări din Est. Nu-mi rămânea decât să mă consolez, citind pe ici-colo despre o montare sau alta, cu încercarea de a fabula pe idei și imagini, hazardându-mă în speculații și construindu-mi mental propriul spectacol. Cu ani în urmă, vreo paisprezece, dacă nu mă înșel, o mare inimă a teatrului românesc, a lui Emil Boroghina, a bătut puternic și s-a avântat să împlinească un miracol pentru Craiova și, de o vreme, și pentru Capitală. Firește, ideea unui Festival Internațional de Teatru dedicat în întregime operei shakespeareene pentru noi s-a dovedit a fi benefică. Fiindcă s-a înfăptuit nu din dorința de a bifa o manifestare, cum destul de des se întâmplă, ci din nevoia de a creea un eveniment artistic extraordinar, cu o dublă rezonanță: națională și internațională.

Decenii la rând din secolul trecut și vreo opt ani din cel de față, sintagma de pe coperta cărții lui Jan Kott, Shake-

speare, contemporanul nostru, am crezut că spune totul despre autorul Regelui Lear și opera lui în întregul ei. Acum, însă, după vizionarea spectacolelor prezentate în Festivalul inițiat de Emil Boroghina, e limpede că în receptarea operei lui Shakespeare s-au produs și continuă să se producă mutații de profunzime. Dar atunci când există regizori ca Eimuntas Nekrosius, Declan Donnellan, Silviu Purcărete, Lev Dodin sau Alexandru Tocilescu, când există actori inteligenți, de imens talent, și mai ales când există o lume numită Shakespeare, în care fiecare vorbă rostită îndeamnă la meditație, nu avem nici un motiv să ne îndoim că teatrul nu va rămâne constant întemeiat în miracol.

Ion Cocora – Shakespeare, contemporanul nostru și
ceva în plus
Luceafărul, 21 mai 2008

Sunt câțiva ani buni de când punți către teatrul european s-au întins datorită Festivalului «Shakespeare», coordonat de Emil Boroghina într-un inspirat duplex, București-Craiova, și organizat de Fundația «William Shakespeare» în parteneriat cu ArCuB și Teatrul Național din Craiova. O reușită de fiecare dată.

Meritele Festivalului «Shakespeare», implicit ale lui Emil Boroghina, se dovedesc uriașe. Să recunoaștem cinstit: cei mai mulți dintre noi, dintre cei neprivilegiați, am văzut de abia acum, datorită eforturilor de recuperare istorică – s-ar putea spune –, ale lui Emil Boroghina, montarea unui regizor, Robert Wilson, despre care am citit... și am citit... și doar am citit de nenumărate ori. Sau ne-am uitat la albume.

Festivalul «Shakespeare» e unul dintre puținele festivaluri din România care nu au cunoscut până acum scăderi valorice. Ba, dimpotrivă.

Nivelul Festivalului organizat de Emil Boroghina e atât de ridicat încât puține alte evenimente de gen din țară suportă asemănare.

Nu-mi închipui un viitor istoric onest al teatrului românesc de peste hât și hât decenii care să nu consemneze meritele lui Emil Boroghina și ale Festivalului «Shakespeare».

Cristina Rusiecki – Despre recuperare, valoare și
eforturi gigantice
Cultura, 5 iunie 2008

Shakespeare e unul dintre cele mai ofertante „produse” pentru marketingul cultural și economia creativă.

Nu cred că Emil Boroghina, fondatorul Festivalului Shakespeare din România, când, în 1994, lansa manifestarea la Craiova, a făcut-o cu un asemenea plan; probabil că nu, dar mi-a trecut prin cap că, și pentru reședința de județ a Doljului, festivalul acesta ar putea deveni o soluție de regenerare urbană demnă de luat în seamă. Asta, cu condiția ca manifestarea, sprijinită de autoritățile locale cu entuziasm, mult, și mijloace bănești, după puteri, să nu ia definitiv calea Bucureștiului, unde, de două ediții încoace, s-a creat o extensie și unde s-a și exprimat dorința ca festivalul să fie adoptat și stipendiat în așa fel încât programul său să fie de top. De top a fost și acum, la cea de-a VI-a ediție, când „omul-instituție”, cum i-aș zice eu lui Boroghina, a reușit să aducă în România creatori, spectacole și companii despre care cei mai mulți citiseră doar prin cărți, văzuseră pe la televizor ori în înregistrări piratate: Robert Wilson, Eimuntas Nekrosius, Peter Brook, Lev Dodin, Declan Donnellan, Royal Shakespeare Company, Bouffes du Nord, Cheek by Jowl, Malii Teatr, Compania Meno Fortas etc.

Cum se petrec lucrurile pe la marile festivaluri, programul a avut de toate pentru toți: spectacole, proiecții de filme, colocvii, ateliere de actorie, regie, teatrologie, lansări de carte, de DVD-uri, premii, trofee.

Olița Cîntec – Marketing Shakespeare
Observator cultural, 19 – 25 iunie 2008

Cred că Festivalul Shakespeare de anul acesta este un eveniment de talie europeană, calitatea lui este indiscutabilă și selecția numelor care sunt aici confirmă acest lucru. De aceea, poate fi integrat în seria marilor festivaluri care au o temă sau care au un profil; faptul de a consacra un Festival Shakespeare în afara Angliei este o idee cu totul și cu totul excepțională pentru că toți venim din el și toți ne întoarcem la el, dincolo de aventurile naționale sau temporale ale teatrului.

Shakespeare este matricea modernă a teatrului european: din el ne hrănim și a-l auzi regulat, mi se pare o terapie foarte bună pentru orice teatru în lume...

Orice manifestare evoluează; atâta timp cât nu evoluezi începi să te sclerozezi. Orice manifestare se transformă în funcție de experiență și în funcție de finanțele de care dispune. Festivalul Shakespeare și-a creat o identitate și evident că este mai ușor ca anumite personalități să accepte să vină în România. Aș spune că Festivalul are toate șansele să dureze foarte mult dacă găsește suportul financiar necesar, pentru că, într-adevăr, „Shakespeare este contemporanul nostru” și, deci, întotdeauna se vor găsi spectacole din Shakespeare foarte variate și interesante. În anii următori ar fi pasionant să se descopere experiențe shakespeareene nu numai din centrele mari, Londra, Paris... ca anul acesta, ci să se caute și cealaltă variantă a experiențelor shakespeareene din tânăra generație sau din centre teatrale mai puțin centrale...

În ultimul timp au apărut spectacole foarte interesante în America Latină. În Africa sau Japonia putem vedea spectacole shakespeareene extrem de violente, de directe, și poate extinderea spațiului de explorare a utilizării operei dramatice a lui Shakespeare va aduce o culoare nouă în anii următori.

George Banu – Shakespeare este matricea modernă a teatrului european
Mozaicul, nr.6-7, 2008

Invitată anul acesta la Festivalul Shakespeare, Craiova, am așteptat evenimentul cu extremă bucurie și emoție – firești – la întâlnirea cu „mari” spectacole, „mari” regizori, teatre celebre și, evident, cu eminienți specialiști, teoreticieni, critici, cercetători; cu... „Mister Oxford-Shakespeare” binecunoscutul „scholar” editor biograf-shakespeareolog al secolului XX – mă gândesc la Stanley Wells! Nu mai puțin cu Emil Boroghina, Fondatorul acestei gale internaționale, ieri-alaltăieri o adevărată utopie, azi prestigios instituționalizată, și cu umărul său drept, Directorul Teatrului Național „Marin Sorescu” Craiova, regizorul Mircea Cornișteanu. Ediția a șasea, mai 2008, a întrecut anticipările și promisiunile căpătate pe programele „e-mailate”.

S-a scris, s-a comentat în multiple medii despre programul craiovean riguros și competent – selectat de Emil Boroghina, repet, cel care a înscris Craiova pe harta continentului elisabetan și a plasat cetatea de pe Jiu pe orbita marilor Defilee teatrale. Afișul propus acum, impresionează prin ambiția majoră de a oferi la rampă o partidă teatrală simultană: jucători – cu toții din categoria „grea” – Peter Brook, Declan Donnellan, Lev Dodin, Eimuntas Nekrošius, Silviu Purcărete, Robert Wilson și – în vedetă americană, marele actor britanic Michael Pennington!

Myra Iosif – Shakespeare la Craiova sau Festival la Stratford-pe-Jiu
Teatrul azi, nr. 8 – 9 – 10, 2008

Emil Boroghina, eminent ctitor de instituții și producător de evenimente, ne oferă, o dată la doi ani, bucuria de a vedea, în cadrul Festivalului Internațional Shakespeare, de la Craiova și București, cele mai bune montări contemporane ale pieselor celui mai mare dramaturg din toate timpurile. Ediția din 2008 a constituit apogeul: a adus spectato-

rilor experiența nesperată de a fi în contact cu cei mai mari regizori, exegeți, comentatori și actori; i-a prilejuit lui Emil Boroghina provocarea de a se întrece pe sine.

Festivalul a însemnat și o probă de foc pentru spectacolele shakespeareene din România, confruntate cu cele mai bune realizări din străinătate. Am avut satisfacția să constat că ele rezistă bine comparației.

Noi avem mari spectacole, dar nu mari programe, cum este cel al lui Nekrošius. Poate că, pentru a avea o încă și mai bună vizibilitate internațională, marii noștri regizori ar trebui să propună, printr-o serie de spectacole înrudite ca substanță și viziune, nu doar un stil, ci chiar un concept. Aceasta nu este însă o problemă de meserie, ci una de strategie.

N-am avut bucuria de a participa la colocviul de la Craiova, la care au putut fi ascultați și întrebați cei mai importanți comentatori ai lui Shakespeare. Am avut însă norocul de a obține multe dintre cărțile lor, apărute în traducere, cu prilejul Festivalului. Emil Boroghina a avut ideea publicării, în editura revistei Teatrul azi, a unor volume în tandem: unul care să conțină discursul unui mare regizor (în cazul acesta, Lev Dodin), celălalt, perspectiva critică asupra aceluiași (Maria Șevțova). Demersul va continua în aceeași formulă de tip Ianus Bifrons. Marele Stanley Wells a fost de față la lansarea versiunii românești a cărții sale fundamentale, Shakespeare pentru eternitate. Stilul agreabil și ilustrația abundentă n-ar trebui să ne facă să trecem ușor peste ideile originale și argumentația lor riguroasă. S-a tradus, din același autor, o fermecătoare broșură privind aspectele controversate referitoare la viața lui Shakespeare și chiar la identitatea lui reală.

Nu pot încheia aceste însemnări răzlețe fără a menționa eleganta casetă, publicată de Editura Fortuna, conținând comedii de Shakespeare în versiune bilingvă, format liliput. Chiar pentru bunii cunoscători de engleză, o ediție bilingvă este binevenită, iar oricine ar utiliza ediția completă, într-un singur tom masiv, este descurajat. Avem, deci, ce citi, avem la ce ne gândi, avem ce ne reaminti.

Adrian Mihalache – Vă (mai) place Shakespeare?
Teatrul azi, nr.8-9-10, 2008

“Shakespeare, și niciun sfârșit...” e formularea lui Goethe. Mi se pare definiția cea mai aproape de profunzimea deschisă a spectacolelor din ediția 2008. Nicio altă demonstrație nu putea să ducă până la exaltare convingerile noastre – norocoși contemporani ai domnului Kott – despre genialitatea operei shakespeareene. S-a încheiat ediția a VI-a a Festivalului Internațional Shakespeare, profitul de pe urma ei abia începe, îmi zic, fiindcă nu mai încap și sentimentul de nostalgie în chiupul plin cu idei și imagini intense pe care domnul Emil Boroghina, iată că s-a gândit să le împartă iarăși și cu publicul din București. Ce putea face ca să reînnoiască toate aplauzele primite pe drept de Festivalul domniei sale, perfect plasat în scena de-acum celebrului în lume Teatru Național „Marin Sorescu” de la Craiova? Să iasă din sfera perfectă, să ridice în picioare și sălile acestui alt (și altfel de) oraș, să le promită, implicit, seriale întâlniri cu evenimentul. În plus, perfecționist cum este, pesemne, s-a gândit de nu cumva ar fi interesant să reușească să convingă câțiva dintre cei mai mari regizori ai momentului să-și desfășoare producțiile în succesiune, sub reflectoarele de teatru fixate pe intervalul festivalier. Regii inconfundabile, regizori de amploare, de autoritate: Declan Donnellan, Peter Brook, Eimuntas Nekrošius, Lev Dodin, Robert Wilson. Chiar este o performanță să-i aduni în program. Dar se întâmplă ceva peste nivelul performant, odată suita aceasta încheată – și care ține de planurile de lungă durată ale mentalului, sau într-o exprimare oarecum tehnică, de așa-numita „psihologie a receptării”. Oglinda asupra lui Shakespeare, asupra artei teatrale – cu tot ce poate însemna – devine mai limpede, tocmai datorită deosebitelor exigențe desenate atât de diferit în scenă, o zi după alta. Receptarea, se știe, are gramatica ei și se cultivă. Deși tocmai mă folosesc de-un loc comun, îl voi lărgi puțin, adău-

gând că teatrele au – de regulă – publicul pe care și l-au format. Riscând, desigur nu pentru prima oară, să supăr vreun dirigitor teatral, o să spun că nu e bine să te lași prins în proiecte de genul celor promovate de domnul Boroghina, dacă nu ai în repertoriu, pe scena teatrului organizator, o montare rămasă valentă, mult timp de la premiera ei.

„Shakespeare, și niciun sfârșit“... este un adagiu ce rezumă problema cardinală a invulnerabilității în fața timpului a pieselor lui Shakespeare, spiritul nou pe care-l conțin și care nu s-a lăsat covârșit de fabuloasa imagerie teatrală alcătuită, inspirată de texte, ci dimpotrivă, apare gata să pornească într-o nouă cursă exploratorie, împreună cu felul de a fi, de a gândi și de a da măsură poetică teatralității mereu al altor creatori de spectacol. Sună teribil de actual, în atmosfera valorilor din Festival.

Antoaneta Iordache – «Shakespeare,
și nici un sfârșit»
Teatrul azi, nr.8-9-10,2008

„Directorul Festivalului SHAKESPEARE de la Craiova în multe teatre de pe întinderea a patru continente este pomenit doar pe numele lui de botez” - spunea britanicul John ELSOM, președintele de onoare A.I.C.T. – atunci când la decernarea premiilor Asociației Internaționale a Criticilor își rostea cuvintele de laudă la adresa premiului Emil BOROGHINĂ, îndată după spectacolul „Măsură pentru măsură” jucat la cea de a șasea ediție a Festivalului. Locul și data nu erau întâmplătoare, spectacolul a fost jucat de Teatrul Național - Craiova în regia lui Silviu PURCĂRETE, sub a cărui conducere artistică, pe vremea directoratului lui Emil BOROGHINĂ, trupa și-a dobândit faima internațională. Conform unei amintiri publicată în caietul program sub semnătura directorului adjunct Ilarian ȘTEFĂNESCU, ideea sărbătoririi marelui Will în lumea teatrului românesc s-a născut în mintea directorului general de atunci, în timpul unei călătorii în Japonia: în 1992, cu ocazia turneului de la Tokio cu Titus Andronicus, pus în scenă de același Silviu PURCĂRETE. După doi ani – cu un succes internațional la fel de mare – au și organizat la Craiova prima ediție a Festivalului SHAKE-SPARE.

De când Emil BOROGHINĂ s-a „retras” la pensie, nu se mai ocupă decât de organizarea Festivalului. Eforturile acestui „om instituționalizat, de tip renescentist” disponibil de energii uimitoare, nu sunt cotate doar de colegii de pe alte continente, ci și de conaționali și susținători ai Festivalului.

În personalitatea lui Emil BOROGHINĂ nu vei întâlni urmă de egoism. Îl călăuzește o singură dorință, ca întreaga selecție pe care o face, să bucure cât mai mulți spectatori. Cea de a cincia ediție a Festivalului, acum doi ani, părea inegalabilă, de neîntrecut. Dar Directorul în continuare părea să nu cunoască imposibilul: seria spectacolelor din 2008, jucată în două orașe a intitulat-o: Mari regizori, mari spectacole, mari teatre ale Europei și ale lumii.

Adrienne Darvay Nagy – Mari regizori,
mari spectacole
Cea de a șasea ediție a Festivalului Internațional
Shakespeare-Craiova
Szinhasz, Budapesta, octombrie, 2008
(Traducerea: Ana Scarlat)

Monday, May 12, 2008

Dear Mr. Emil Boroghina,

I enjoyed your wonderful Craiova Shakespeare festival enormously and thank you from the bottom of my heart for your generous hospitalities and all the efforts to make my and my colleagues' stay in Craiova joyful.

Thanks to you I could meet so many of my Romanian friends and eminent Shakespearean scholars and critics. Personally I cannot thank you enough.

On behalf of IATC also, I would like to give you enormous thanks that you invited so many of us to this lovely place, and let us participate in so many important events, and let us be an important part of the festival. I promise you that IATC will happily cooperate with you and do our best to help your festivals in the future.

Many congratulations to your wonderful organization of all the events in the festival. I was specially impressed that you are so educationally minded, and that is very good for the future of theatre.

Romania has become even more special to me, and this time through you.

All the best,

Yun-Cheol Kim
President/IATC

Luni, 12 mai 2008,
Seoul

Dragă domnule Emil Boroghina,

Minunatul dumneavoastră Festival Shakespeare mă încântă enorm și vă mulțumesc din adâncul inimii pentru ospitalitatea generoasă și toate eforturile pe care le-ați făcut ca șederea mea și a colegilor mei la Craiova să fie atât de plăcută.

Datorită dumneavoastră am avut posibilitatea să întâlnesc foarte mulți prieteni din România, precum și eminenti shakespeareologi și critici din întreaga lume. Eu personal nu vă pot mulțumi îndeajuns.

Doresc de asemenea să vă transmit mii de mulțumiri din partea Asociației Internaționale a Criticilor de Teatru pentru că ne-ați invitat în număr atât de mare în acest loc încântător, pentru a participa la atât de multe evenimente excepționale și a reprezenta o parte importantă a Festivalului.

Vă promit că Asociația Internațională a Criticilor de Teatru va fi fericită să coopereze cu dumneavoastră și vom face tot ce ne va sta în putință pentru a vă sprijini și la edițiile viitoare ale Festivalului Shakespeare.

Vă felicit pentru minunata organizare a tuturor evenimentelor din Festival.

Am fost impresionat în mod deosebit de atenția acordată laturii educaționale, care este foarte importantă pentru viitorul teatrului.

România a devenit și mai deosebită pentru mine și, de data aceasta, datorită dumneavoastră.

Toate cele bune,

Yun-Cheol Kim
Președintele Asociației Internaționale
a Criticilor de Teatru

Can You Hear Me In Craiova?

(Excerpts)

Craiova in Romania is not one of the country's great tourist attractions. It has a university of some repute, and a mayor who is trying to put life back into its unprepossessing centre by landscaping squares and pedestrian precincts. Its main claim to fame is the National Theatre 'Marin Sorescu', where Silviu Purcarete established his reputation as a world class director nearly twenty years ago with his production of *Ubu Rex with Scenes from Macbeth*, which took Edinburgh and several other international festivals by storm. Purcarete went from strength to strength, and the theatre with it. Its then manager, Emil Boroghina, was able to put some of the proceeds from his theatre's extensive tours into setting up a William Shakespeare Foundation, now the chief backer of the Craiova festival, which this year celebrated its sixth edition. Its scope is nothing if not ambitious, and this year saw an expansion to Bucharest, with the participation of the capital's National Theatre and Opera among other local institutions. Under the title 'Great Directors, Great Productions, Great Theatres of Europe and the World', Craiova staged a clutch of major performances, backed by workshops, book launches and a weekend's international colloquium on Shakespeare which I was lucky enough to chair. The visiting directors in question – quite a constellation – were Declan Donnellan, Peter Brook, Eimuntas Nekrosius, Lev Dodin, Robert Wilson and Purcarete himself – and only last minute difficulties prevented the participation of Georgia's Robert Sturua.

First off the blocks was Declan Donnellan, with the Cheek By Jowl *Troilus and Cressida* now playing at the Barbican. It's a typical Cheek By Jowl show, clearly and carefully enunciated on a spare Nick Ormerod set by a well-drilled cast that Donnellan has been able to weld in a bare few weeks into an ensemble that looks as if its has been together for years. Played on the stage of the National Theatre in a traverse configuration that brought its actors very close to the audience (as in the C by J preferred setting at the Barbican), it benefited from this intimacy, with both love scenes and battle scenes inches from our faces. As might be expected, attention to the words brought out all the difficulties of this ambivalent text and overcame them triumphantly. (...)

Peter Brook's contribution was not a Shakespeare, but Bruce Myers in the adaptation of Dostoevski's *The Grand Inquisitor*, that remarkable monologue from *The Brothers Karamazov*. When it played in London there were those who criticised Myers for apparently reading off an autocue. Nevertheless, Myers' hooded eyes and black cassock concentrated the intellectual essence of his character, presenting stubborn resistance to the Christ who has come back to a Spain that groans under his followers' intransigent yoke.

Nekrosius brought us back to Shakespeare, or at any rate his idea of Shakespeare.

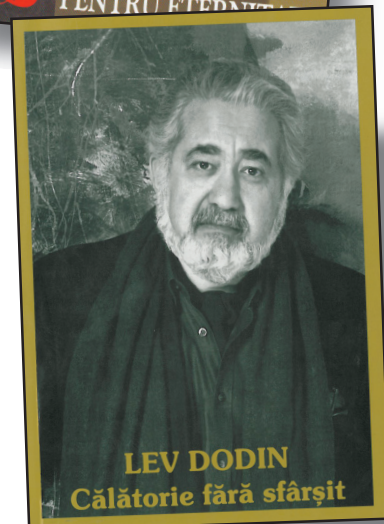
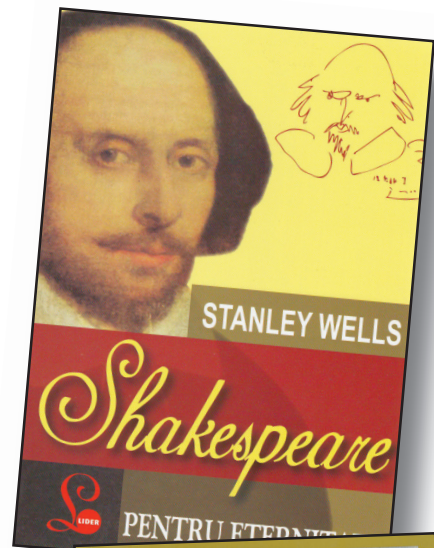
It was left to Purcarete himself to restore some respect for the Bard's intentions, with a strong version of *Measure for Measure* for the local company. True, his Vienna was not far from today's Bucharest, and one or two local references made it clear that there are parallels to be found in the country's present levels of corruption, just as that first *Ubu/Macbeth* gave a vicious glimpse into the home life of the Ceausescus; but the point is not laboured. The comic subplot is ruthlessly stripped away, with Lucio becoming a commentator on Angelo's iniquity (and coming to a stickier end than usual) as our attention is

focussed on the principal figures, whose story is left undorned on a simple set of sliding panels that lets the excellent actors do the work. It ll adds up to a short and powerful evening.

I was not able to stay for Robert Wilson's fine *Lady from the Sea*, or Lev Dodin's *King Lear*, which failed to impress at the Barbican last year, but the mad king cropped up frequently in the Shakespeare symposium, with Maria Shevtsova explaining that the Dodin version benefited from a racy, colloquial translation and a very Russian Fool, while John Elsom spoke of a *Lear* in Tajikistan which deeply shocked the patriarchal members of its audience, and Octavian Saiu fruitfully explored the echoes of the 'foolish, fond old man' to be found in Beckett's *Endgame*. There were many other pleasures in the international contributions, including one from 'Mr Shakespeare', Stanley Wells, whose honorary doctorate crowned an exciting week for him and for Craiova. That one determined community can attract world class theatre practitioners and scholars every two years gives hope to us all.

Ian Herbert

„Theatre Record”, London

Se aude la Craiova?

(Fragmente)

Craiova nu este una din marile atracții turistice ale României. Există acolo o universitate relativ renumită și un primar care încearcă să readucă centrul la viață creând piețe și incinte pietonale. Principalul pol al celebrității este Teatrul Național „Marin Sorescu” Craiova unde Silviu Purcărete a pus bazele reputației sale de regizor de clasă internațională acum aproape douăzeci de ani cu spectacolul său *Ubu Rex cu scene din Macbeth* care a avut brusc un succes extraordinar la Edinburgh și la multe alte festivaluri internaționale. Purcărete a mers din succes în succes și teatrul la fel. Directorul de atunci, Emil Boroghină, a reușit să pună în valoare o parte din urmările numeroaselor turnee ale teatrului său pentru crearea Fundației “William Shakespeare”, motorul principal al festivalului din Craiova, care și-a sărbătorit cea de a șasea ediție anul acesta. Scopul său este extrem de ambițios iar anul acesta s-a extins și la București unde s-a bucurat de participarea Teatrului Național și a Operei, printre alte instituții din capitală. Desfășurat sub titlul „Mari regizori, mari spectacole, mari teatre din Europa și din lume”, Festivalul a adus spectacole majore, însoțite de ateliere, lansări de carte și un colocviu shakespearcean internațional pe care am avut șansa să îl conduc. Regizorii invitați – o adevărată constelație – au fost Declan Donnellan, Peter Brook, Ei-

muntas Nekrosius, Lev Dodin, Robert Wilson și Purcărete însuși – și numai dificultăți de ultim moment au împiedicat participarea lui Robert Sturua din Georgia.

Primul apărut a fost Declan Donnellan cu *Troilus și Cresida*, de la Cheek by Jowl, care se joacă în prezent la Barbican. Este un spectacol tipic Cheek by Jowl, exprimat clar și cu atenție, într-un decor minimal, semnat de Nick Ormerod și cu o distribuție bine instruită, pe care Donnellan a reușit să o sudeze, în doar câteva săptămâni, într-un ansamblu ce pare că lucrează împreună de ani de zile.

S-a jucat pe scena Teatrului Național cu spectatorii amplasați foarte aproape de actori (ca și în configurația preferată de Cheek by Jowl la Barbican), beneficiind de intimitatea creată și interpretând atât scenele de dragoste, cât și cele de luptă, la câțiva zeci de centimetri de fețele noastre. După cum era de așteptat, atenția concentrată asupra cuvintelor a adus toate dificultățile legate de acest text ambivalent, dar acestea au fost depășite în triumf. (...)

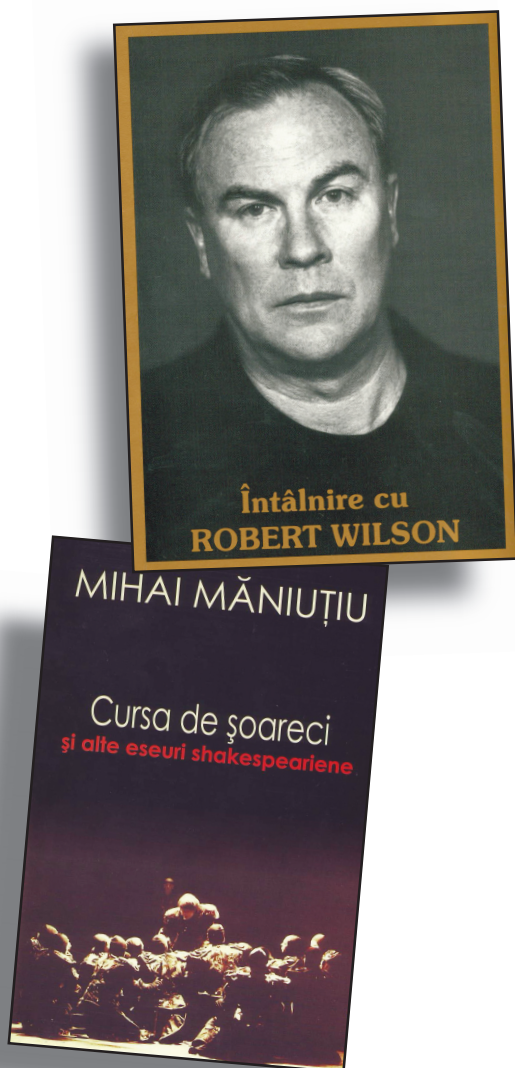
Contribuția lui Peter Brook nu a fost un Shakespeare, ci adaptarea *Marelui Inchizitor* al lui Dostoievski, acel monolog remarcabil din *Frații Karamazov*, în interpretarea lui Bruce Myers. Ochii acoperiți ai lui Meyers și sutana neagră au dat concentrare esenței intelectuale a personajului, prezentând o rezistență încăpățanată în fața unui Crist reîntors într-o Spanie care geme sub jugul intransigent al adepților acestuia.

Nekrosius ne-a adus din nou un Shakespeare sau, în orice caz, părerea lui despre Shakespeare.

A rămas în sarcina lui Purcărete însuși să readucă respectul privind intențiile Marelui Will, cu o versiune plină de forță a *Măsurii pentru măsură* realizată cu trupa din localitate. Este adevărat că Viena lui nu este prea departe de Bucureștiul de azi și una sau două referiri permit să fie clar faptul că se pot face paralele cu nivelul actual de corupție al țării, așa cum acel prim *Ubu/Macbeth* a dat o scurtă imagine din interiorul vieții de familie a Ceaușescuilor; nu se insistă însă pe acest aspect. Intriga comică subsidiară este eliminată nemilos iar Lucio devine un comentator al inechității lui Angelo (ajungându-se la un final mai dur ca de obicei) în timp ce atenția ne este atrasă de personajele principale, a căror poveste, neînfrumusețată, se petrece într-un decor alcătuit din panouri mobile, permițând jocul excelențelor actori. Totul duce la îndeplinirea unei serii scurte și pline de forță.

Nu am putut rămâne la excelentul spectacol „Femeia mării” al lui Robert Wilson sau la *Regele Lear* al lui Lev Dodin, care nu a reușit să impresioneze la Barbican anul trecut, dar regele nebun a fost frecvent amintit la simpozion: Maria Shevtsova a explicat că versiunea lui Dodin a beneficiat de o traducere rasistă și colocvială și un Bufon foarte rusesc, John Elsom a vorbit despre un Lear din Tadjikistan care a șocat profund societatea patriarhală de acolo, iar Octavian Saiu a explorat rodnic ecourile „bătrânului nebun, prea indulgent” din *Endgame* de Beckett. Au mai fost și multe alte contribuții internaționale reușite, printre care una de la „Domnul Shakespeare”, Stanley Wells, al cărui titlu onorific de Doctor a încoronat o săptămână plină pentru el și pentru Craiova. Faptul că o comunitate hotărâtă poate atrage oameni de teatru și cărturari de talie mondială ne dă tuturor speranțe.

Ian Herbert – *Can You Hear Me In Craiova?*
Revista „Theatre Record”, Londra
(traducere de Iolanda Mănescu)

Why (onely) „Hamlet“?...

Lord Ferrers' Last Wish

On a page in the booklet with golden pages, accidentally fallen in my hands thirty years ago, and including wisdoms extracted from Shakespeare's work, is written: *To our dear Alfred from his affectionate Parents*. And under these lines "Albert", then "Victoria"; in authentic signature. And I was thinking there can be no greater honor for the writer than to become the kings' advisor, and that his words be left to the august princes along with the heraldic badges and the castle.

Some years later, I heard a great proconsul saying that if, hypothetically, Great Britain would be forced to choose between losing India and Shakespeare's plays, it would renounce the first. Wise and meaningful words, as we realised later on. Listening to him, I said to myself that this is, yet, the supreme eulogy: the writer's 1000 pages (20/15 cm) being worth more than 3 million square metres. But I hadn't known lord Ferrers yet.

Even today I don't know much about him; fairly speaking, almost nothing. I only know from a letter of Horace Walpole that, during some day of the great year 1760, lord Ferrers was invited, as a man under the sentence of death, to voice his last wish. In such a circumstance, money forgers – so numerous once on the thrifty island – the outlaws of all kinds and even honest people, would have asked to drink, eat pudding for the last time or even make love. Witness to the century's worries, he had found out that everything is transient. That man should care for his soul, the only endless wealth. So being, alike many other sirs and scholars beheaded for almost no reason, it would have been appropriate for him to spend his last earthly day reading the Sermon on the Mount. But lord Ferrers did not treasure the pleasures of the flesh and did not believe in eternity either. He was a strange lord. He asked to have Hamlet read to him.

I said to myself then, that out of all, this is the true praise and there can be no greater one.

Ion Omescu – "Hamlet sau ispita posibilului"

About the Dane in flesh and bones has not been written as much as about Hamlet; the Shakespearean prince is of course the most illustrious Dane. Hamlet is one of the few literary heroes that live outside the text, that live outside theatre. His name means something even for those who have never read Shakespeare and have never seen it on stage.

Between us and the text the whole independent life of Hamlet has interposed, the life we know from what we know about him, but the dimensions of theatre have also interposed.

Hamlet cannot be entirely played, because it would last almost six hours. It has to be selected, shortened and cut.

Only one of the latent Hamlets that exist in this masterpiece can be played; and this will always be a Hamlet poorer than the Shakespearean one, but at the same time he can also be a Hamlet enriched by our present.

Because Hamlet cannot be played just like that.

In Hamlet, as in a mirror, many generations have found their own features. And maybe that's what its genius is consisted of. The perfect Hamlet would be the most Shakespearean and most contemporary Hamlet at the same time. Is that possible? I don't know. But that is the only way we can appreciate each Shakespearean staging. By asking how much of it belongs to Shakespeare and how much of it is our contribution.

There are many themes in Hamlet: politics, violence and morals, controversy about theory and practice, about final goals and the meaning of life. Hamlet represents a tragedy of love, the tragedy of a family, and at the same time a national, philosophical, eschatological and metaphysical tragedy. All you like, and even more, a tremendous psychological study, a bloody intrigue, a duel and a slaughter of large proportions. We can choose. But we need to know why and what for.

Ian Kott – "Shakespeare – Our Contemporary"

De ce (numai) „Hamlet”?...

Afișul spectacolului *Hamlet* 24:00
al artistului Piotr Kondrat

Despre nici un danez în carne și oase nu s-a scris cât despre Hamlet; acest prinț shakespearean este desigur cel mai ilustru danez. Hamlet este unul din puținii eroi literari care trăiesc în afara textului, care trăiesc în afara teatrului. Numele lui înseamnă ceva chiar și pentru aceia care niciodată nu l-au citit pe Shakespeare și nici nu l-au văzut pe scenă.

Între noi și text s-a interpus nu numai întreaga viață de sine stătătoare a lui Hamlet, pe care o cunoaștem din ce știm despre el, dar s-au interpus și dimensiunile teatrului.

Hamlet nu poate fi jucat în întregime, fiindcă ar dura aproape 6 ore. Trebuie ales, trebuie scurtat și tăiat.

Poate fi jucat doar unul din Hamleții latenți care există în această supraoperă; și acesta va fi întotdeauna un Hamlet mai sărac decât cel shakespearean, dar totodată el poate fi și un Hamlet îmbogățit de contemporaneitatea noastră.

Fiindcă Hamlet nu poate fi jucat pur și simplu.

În Hamlet, ca într-o oglindă, multe generații și-au regăsit propriile lor trăsături. Și poate tocmai în asta constă genialitatea lui. Hamlet-ul perfect ar fi totodată Hamlet-ul cel mai shakespearean și cel mai contemporan. Oare este posibil? Nu știu. Dar numai astfel putem să apreciem fiecare punere în scenă shakespeareană. Întrebând cât din ea îi aparține lui Shakespeare și cât din ea reprezintă aportul nostru.

În Hamlet există multe teme: politica, violența și morală, controversa privind legătura teoriei și a practicii, aceea privind țelurile finale și sensul vieții.

Hamlet reprezintă o tragedie a dragostei, tragedia unei familii, și totodată o tragedie națională, filosofică, eshatologică și metafizică. Tot ce doriți, și pe deasupra, un studiu psihologic zguduitor, o intrigă sângeroasă, un duel și un măcel de mari proporții. Putem alege. Dar trebuie să știm de ce și pentru ce alegem.

Ian Kott – „Shakespeare – contemporanul nostru”

Ultima dorință a Lordului Ferrers

Pe-o pagină a cărțulei cu coperte aurite, ajunsă prin accident în mâinile mele acum treizeci de ani, și cuprinzând înțelepciuni extrase din opera lui Shakespeare, stă scris: *To our dear Alfred from his affectionate Parents*. Iar dedesubtul acestor rânduri „Albert”, apoi „Victoria”; în semnătură autentică. Și mă gândeam că nu poate fi cinstă mai mare pentru scriitor decât să ajungă sfătuitorul regilor, iar cuvintele sale să fie lăsate auguștilor prințepi împreună cu însemnele heraldice și castelul.

Câțiva ani mai târziu, l-am auzit pe un mare dregător spunând că de-ar fi, prin ipoteză, nevoită să aleagă între pierderea Indiei și a pieselor lui Shakespeare, Marea Britanie ar renunța la cea dintâi. Cuminte vorbă și cu miez, cum ne-am dat seama mai târziu. Ascultându-l, îmi ziceam că, totuși, acesta este supremul elogiu: cele 1000 de pagini (20/15 cm) ale scriitorului să prețuiască mai mult decât 3.000.000 km². Dar nu-l cunoscusem încă pe lordul Ferrers.

Nici astăzi nu știu prea multe despre el; la drept vorbind, mai nimic. Știu doar dintr-o scrisoare a lui Horace Walpole că, într-o anume zi a anului de grație 1760, lordul Ferrers a fost poftit, în calitate de condamnat la moarte, să-și exprime ultima dorință. Într-o asemenea împrejurare, falsificatorii de bani – atât de numeroși odinioară pe strângătoare insulă – certații cu legea de toate soiurile și chiar oamenii cumsecade, ar fi dorit să bea, să mănânce pentru ultima oară budincă sau să facă dragoste. Dar lordul Ferrers nu era tâlhar de meserie; nici om cumsecade, pesemne. Martor la frământările veacului, aflase că toate sunt trecătoare. Că omul trebuie să se îngrijească de sufletul său, singura bogăție fără sfârșit. Așa fiind, asemenea atâtor alți sirs și scholars decapitați pentru mai nimic, s-ar fi căzut să-și petreacă ultima zi pământeană citind Predica de pe munte. Însă lordul Ferrers nu pune preț pe plăcerile cărnii și nu credea nici în veșnicie. Era un lord ciudat. A cerut să i se citească din Hamlet.

Mi-am spus atunci că, dintre toate, aceasta este adevărata laudă și că alta mai mare nu poate fi.

Ion Omescu – „Hamlet sau ispita posibilului”

The Western Canon

1. An Elegy for the Canon

"Originally the Canon meant the choice of books in our teaching institutions, and despite the recent politics of multiculturalism, the Canon's true question remains: What shall the individual who still desires to read attempt to read, this late in history? . . . Who reads must choose, since there is literally not enough time to read everything, even if one does nothing but read."

"Reading the very best writers—let us say Homer, Dante, Shakespeare, Tolstoy—is not going to make us better citizens. Art is perfectly useless, according to the sublime Oscar Wilde, who was right about everything."

"... the openers-up of the Canon and the traditionalists do not disagree much on where [aesthetic] supremacy is to be found: in Shakespeare. Shakespeare is the secular canon, or even the secular scripture: forerunners and legatees alike are defined by him alone for canonical purposes."

"The West's greatest writers are subversive of all values, both ours and their own. Scholars who urge us to find the source of our morality and our politics in Plato, or in Isaiah, are out of touch with the social reality in which we live. If we read the Western Canon in order to form our social, political, or personal moral values, I firmly believe we will become monsters of selfishness and exploitation. To read in the service of any ideology is not, in my judgment, to read at all. The reception of aesthetic power enables us to learn how to talk to ourselves and how to endure ourselves. The true use of Shakespeare or of Cervantes, of Homer or of Dante, of Chaucer or of Rabelais, is to augment one's own growing inner self. Reading deeply in the Canon will not make one a better or a worse person, a more useful or more harmful citizen. The mind's dialogue with itself is not primarily a social reality. All that the Western Canon can bring one is the proper use of one's own solitude, that solitude whose final form is one's confrontation with one's own mortality."

"The study of literature, however it is conducted, will not save any individual, any more than it will improve any society. Shakespeare will not make us better, and he will not make us worse, but he may teach us how to overhear ourselves when we talk to ourselves. Subsequently, he may teach us how to accept change, in ourselves as in others, and perhaps even the final form of change. Hamlet is death's ambassador to us, perhaps one of the few ambassadors ever sent out by death who does not lie to us about our inevitable relationship with that undiscovered country. The relationship is altogether solitary, despite all of tradition's obscene attempts to socialize it."

"If we were literally immortal, or even if our span were doubled to seven score of years, say, we could give up all argument about canons. But we have an interval only, and then our place knows us no more, and stuffing that interval with bad writing, in the name of whatever social justice, does not seem to me to be the responsibility of the literary critic."

"The Western Canon, despite the limitless idealism of those who would open it up, exists precisely in order to impose limits, to set a standard of measurement that is anything but political or moral."

"The issue is the mortality or immortality of literary works. Where they have become canonical, they have survived an immense struggle in social relations, but those relations have very little to do with class struggle. Aesthetic value emanates from the struggle between texts: in the reader, in language, in the classroom, in arguments within a society. Very few working-class readers ever matter in determining the survival of texts, and left-wing critics cannot

do the working class-s reading for it."

"If we could conceive of a universal canon, multicultural and multivalent, its one essential book would not be a scripture, whether Bible, Koran, or Eastern text, but rather Shakespeare, who is acted and read everywhere, in every language and circumstance. . . . Shakespeare for hundreds of millions who are not white Europeans is a signifier for their own pathos, their own sense of identity with the characters that Shakespeare fleshed out by his language. For them his universality is not historical but fundamental; he puts their lives upon his stage. In his characters they behold and confront their own anguish and their own fantasies, not the manifested social energies of early mercantile London."

"Banishing Shakespeare, or rather reducing him to his contexts, will not rid us of our tyrants. In any case, we cannot rid ourselves of Shakespeare, or of the Canon that he centers. Shakespeare, as we like to forget, largely invented us; if you add the rest of the Canon, then Shakespeare and the Canon wholly invented us. Emerson, in *Representative Men*, got this exactly right: 'Shakespeare is as much out of the category of eminent authors, as he is out of the crowd. He is inconceivably wise; the others, conceivably. A good reader can, in a sort, nestle into Plato's brain, and think from thence; but not into Shakespeare's. We are still out of doors. For executive faculty, for creation, Shakespeare is unique.'

Nothing that we could say about Shakespeare now is nearly as important as Emerson's realization. Without Shakespeare, no canon, because without Shakespeare, no recognizable selves in us, whoever we are."

2. Shakespeare, Center of the Canon

"Shakespeare and Dante are the center of the Canon because they excel all other Western writers in cognitive acuity, linguistic energy, and power of invention."

"Just as Dante surpasses all other writers, before or since, in emphasizing an ultimate changelessness in each of us, a fixed position that we must occupy in eternity, so Shakespeare surpasses all others in evidencing a psychology of mutability. That is only part of the Shakespearean splendor; he not only betters all rivals but originates the depiction of self-change on the basis of self-overhearing . . ."

"... Shakespeare is the Canon. He sets the standard and the limits of literature."

"Shakespeare is to the world's literature what Hamlet is to the imaginary domain of literary character: a spirit that permeates everywhere, that cannot be confined. . . . Shakespeare has the largeness of nature itself, and through that largeness he senses nature's indifference. Nothing crucial in this largeness is culture-bound or gender-confined. . . . There is no substitute for Shakespeare, not even in the handful of dramatists, ancient or modern, who can be read and played with him or against him."

"He *perceived* more than any other writer, *thought* more profoundly and originally than any other, and had an almost effortless mastery of language, far surpassing everyone, including Dante."

Excerpts from *The Western Canon* by Harold Bloom, Effective Writing II essays, Spring 2007

Canonul occidental

Când citești pentru prima oară vreuna dintre aceste opere din canon, ai senzația întâlnirii cu ceva străin, experimentând mai curând o uimire nefirească decât o împlinire a așteptărilor. Recitite astăzi, au ca numitor comun stranietatea și darul de a te face să te simți străin la tine acasă.

Shakespeare, cel mai mare scriitor al tuturor timpurilor, ne transmite adesea senzația opusă, făcându-ne să ne simțim acasă chiar dacă suntem afară, departe, printre străini. Puterea lui de asimilare și de contaminare este unică și constituie o continuă provocare pentru dramaturgie și critică.

1. Elegie pentru canon

La început, canonul însemna alegerea cărților pentru instituțiile de învățământ și, în ciuda politicii actuale a multiculturalismului, adevărata întrebare rămâne: Ce ar trebui să citească cel care încă mai dorește să o facă, în acest moment al istoriei? Viața abia ne mai ajunge pentru a citi doar o selecție a marilor autori din ceea ce poate fi numit tradiția occidentală, ca să nu mai vorbim de celelalte tradiții ale lumii (...).

Canonul, înțeles ca relație dintre cititor ca individualitate și scriitor cu ceea ce s-a păstrat din tot ce s-a scris, și nu ca listă de cărți obligatorii în școală, s-ar putea identifica doar cu Arta Memoriei în forma ei literară, nu și cu sensul religios al canonului. Memoria este întotdeauna o artă, chiar și atunci când funcționează involuntar (...).

Cunoașterea nu poate înainta fără memorie, iar canonul este adevărata artă a memoriei, fundamentul autentic al gândirii culturale.

În ultimă instanță, canonul înseamnă Platon și Shakespeare; el este imaginea gândirii individuale, a lui Socrate cugetând în timp ce moare ori a lui Hamlet contemplând tărâmul de dincolo. Mortalitatea se asociază memoriei în conștiința testării realității, pe care o induce canonul (...).

Arta memoriei, cu antecedentele ei retorice și cu mlădițele ei magice, este o poveste despre locuri imaginare sau despre locuri reale transpuse în imagini (...).

Cei mai mari autori preiau rolul de „locuri” în teatrul memoriei canonice, iar capodoperele lor ocupă pozițiile „imaginilor” din memorie. Shakespeare și Hamlet, autor marcant și dramă universală, ne silesc să ne amintim nu doar ce se întâmplă în Hamlet, ci, mai mult, ce se întâmplă în literatură pentru ca ea să devină memorabilă și astfel să prelungească viața autorului (...).

Nu-l putem da deoparte pe Shakespeare și nici canonul conturat în jurul lui. Shakespeare, așa cum ne place deseori să uităm, ne-a inventat pe noi în mare parte. Dacă i mai adăugăm și pe ceilalți din canon, atunci Shakespeare și canonul ne-au inventat pe noi în întregime.

Emerson, în *Representative Men* (Oameni reprezentativi), a înțeles foarte bine asta: „Shakespeare este mult deasupra categoriei autorilor importanți, cum este și deasupra multor alții. Înțelepciunea lui este de neimaginat, a celorlalți se poate imagina. Un cititor experimentat poate pătrunde și continua gândul platonice, dar nu și pe cel shakespearian. Aici rămânem pe dinafară... Prin facultățile sale creatoare, Shakespeare este unic”.

Nimic din ce-am putea noi spune azi despre Shakespeare nu e la fel de important precum concluzia lui Emerson. Fără Shakespeare nu avem canon, pentru că nu avem nici posibilitatea de a ne cunoaște propriul sine, oricine am fi. Îi datorăm lui Shakespeare nu numai reprezentările noastre cognitive, ci și o mare parte din capacitatea noastră cognitivă. Diferența dintre Shakespeare și cei mai importanți rivali ai lui este și una de gen, dar și una de grad, și această dublă diferență definește realitatea și necesitatea canonului. În absența canonului, încetăm să gândim.

2. Shakespeare – centrul canonului

Shakespeare și Dante se află în centrul canonului pentru că ei îi depășesc pe toți ceilalți scriitori prin acuitatea cognitivă, forța lingvistică și puterea de invenție.

Așa cum Dante îi întrece pe toți scriitorii dinainte și de după el prin accentuarea unei constante a naturii umane, a poziției fixe care ni se cuvine în eternitate, Shakespeare îi depășește pe toți ceilalți evidențiind mutabilitatea psihologiei umane (...).

Studenți și alți prieteni de-ai mei mi-au descris diferite puneri în scenă ale pieselor lui Shakespeare în japoneză, rusă, spaniolă, indoneziană sau italiană și concluzia generală era că spectatorii consideră întotdeauna că Shakespeare îi reprezintă pe ei înșiși pe scenă (...).

Shakespeare este pentru literatura universală ceea ce este și Hamlet pentru lumea imaginară a personajelor literare: un spirit care pătrunde peste tot, care nu poate fi limitat (...).

Nu există substitut pentru Shakespeare nici măcar pentru cei câțiva dramaturgi, antici sau moderni, care pot fi citiți sau jucați alături de el sau în concurență cu el. Ce ar putea egala cele patru mari tragedii shakespeareene? (...).

Shakespeare este nucleul, embrionul acestui canon universal, nu doar occidental sau oriental și din ce în ce mai puțin eurocentric, ceea ce mă trimite înapoi la marea întrebare: în ce constă eminența unică a lui Shakespeare, diferența de gen și de grad față de toți ceilalți scriitori? (...).

Shakespeare deschide atât de multe perspective personajelor sale, încât ele devin instrumente analitice cu care poți fi tu însuși judecat (...).

Hamlet, cel mai prolific în acest sens, e înzestrat de către Shakespeare cu ceva ce seamănă mult cu o conștiință auctorială, dar una diferită de a lui Shakespeare însuși. A-l interpreta pe Hamlet e la fel de greu ca și cum ai interpreta aforiști ca Emerson, Nietzsche sau Kierkegaard. „Dar ei au trăit și au scris”, ar contraargumenta cineva. Da, însă Shakespeare a găsit o cale să ni-l dea pe Hamlet, cel care a scris acele adăugiri ce-au transformat Uciderea lui Gonzago în Cursa de șoareci. Cea mai uimitoare realizare shakespeariană este aceea de a fi sugerat mai multe interpretări decât suntem noi înșine capabili să găsim pentru înțelegerea personajelor sale (...).

Hamlet e atât de dominată de eroul principal, încât toate figurile mărunte sunt orbite (ca și noi) de strălucirea lui transcendentă (...).

Strania autoritate a lui Hamlet, adoptarea unei conștiințe auctoriale proprii nu se opresc la transformarea Uciderea lui Gonzago în Cursa de șoareci. În fiecare clipă, mintea lui Hamlet este o piesă în piesă, pentru că el, mai mult decât oricare alt personaj, este creatorul propriei ființe. Exaltările, ca și chinurile sale, pornesc tocmai din faptul că el meditează continuu asupra propriei imagini. Shakespeare se află în centrul canonului pentru că Hamlet însuși este acolo. Conștiință introspectivă, liberă să se autocontemple, rămâne cea mai elitistă imagine occidentală, dar, fără ea, canonul nu există și, ca să vorbim deschis, nici noi”.

Fragmente din *The Western Canon* de Harold Bloom, Effective Writing II essays, Spring 2007

23 aprilie, ora 19,
Sala "Amza Pellea"
a Teatrului Național
"Marin Sorescu"
Craiova

OKT/Vilnius City Theatre
(Vilnius, Lithuania)

photos Dmitrij Matvejev

Oskaras KORŠUNOVAS

Born in 1969, in Vilnius. In 1993 graduated Lithuanian Music Academy, theatre directing (under direction of Jonas Vaitkus). His first performances, created while yet studying - a trilogy based on works of early 20th century Russian avantgardists Daniil Kharms and Aleksander Vvedensky *There To Be There*, *The Old Woman* and *Hello Sonya New year* (1990-1994) won acknowledgement in Lithuania and abroad. These performances explored total absurdity of being, automatism and inertia in relationships, fear and alienation. In 1997 Oskaras Koršunovas directed a play *P.S. File O.K.* by Sigita Parulskis, Lithuanian poet and playwright of his generation. The artistically complex performance reflected on the Soviet past through a distinctive actualisation of the Biblical myth of Abraham and Isaac. In 1998 the director took up the tragic and controversial *Roberto Zucco* by Bernard-Marie Koltès.

In 1999 the director together with other like-minded artists established an independent theatre - Oskaras Koršunovas Theatre or OKT. Within two years a large repertoire of the new theatre was prepared. It includes both the modern dramaturgy and the classics.

Since 1990 Oskaras Koršunovas has staged almost thirty performances, both in Lithuanian theatres and abroad. The productions directed by O. Koršunovas toured many international festivals in Europe, America, Asia and Australia. In recent years close contacts took place with the neighbouring countries: Poland, Latvia, Russia, Finland, Sweden and Norway. In Stockholm's Royal Drama theatre and Oslo National Theatre O. Koršunovas staged Jon Fosse, S. Kane and also his favourite Russian modernists of the *Oberiu* movement, and has been working exploring classics like William Shakespeare and August Strindberg.

A successful test to the director's mastery was an untraditional interpretation of the comedy *The Taming of the Shrew* by William Shakespeare at the historic Comedie Française theatre in 2007, followed by the *Ordre des Arts et des Lettres* provided by the French government at 2009. In 2008 he staged *Hamlet* by William Shakespeare – the performance which gained good international critical acclaim and has been actively touring round the world.

He is the winner of the Lithuanian National Art and Culture prize, also he was awarded with the Lithuanian theatre prize "Kristoforas" as the Best Director for *Shopping and Fucking* by Mark Ravenhill (1999) in the year 2000, and received The Golden Stage Cross award from the Ministry of Culture of Lithuania as the Best Director for *Romeo and Juliet* by William Shakespeare, (OKT/Vilnius City Theatre, 2003) and for *The Cold Child* by Marius von Maeynburg (Klaipėda State Drama theatre, 2004).

Director
Set Designer

Costume Designer
Author of the Mask
Composer
Light Designer
Sound Designer

Oskaras Koršunovas
Oskaras Kordunovas
and Agnė Kuzmickaitė
Agnė Kuzmickaitė
Donatas Jankauskas
Antanas Jasenka
Eugenijus Sabaliauskas
Vilius Vilutis

CAST:

Hamlet
Claudius and The Ghost
Gertrude
Polonius
Ophelia
Horatio
Laertes
Rosencrantz, Bernardo
Guildenstern, Marcellus

Darius Meškauskas
Dainius Gavenonis
Nelė Savičenko
Vaidotas Martinaitis
Rasa Samuolytė
Julius Alakevičius
Darius Gumauskas
Tomas Aibus
Jonas Verseckas,
Giedrius Savickas

Touring manager

Audra Ūkaiytė

Duration of the performance 3 hours 15 min with one break.

FESTIVALUL INTERNAȚIONAL
STRAIT

Regizor
Scenograf

Oskaras Koršunovas
Oskaras Kordunovas
and **Agnė Kuzmickaitė**
Agnė Kuzmickaitė
Donatas Jankauskas
Antanas Jasenka
Eugenijus Sabaliauskas
Vilius Vilutis

Designer Costume
Autorul Măștii
Compozitor
Designer Lumini
Designer Sunet

DISTRIBUȚIE:

Hamlet
Claudius și Fantoma
Gertrude
Polonius
Ofelia
Horațio
Laertes
Rosencrantz, Bernardo
Guildenstern, Marcellus

Darius Meškauskas
Dainius Gavenonis
Nelė Savičenko
Vaidotas Martinaitis
Rasa Samuolytė
Julius •alakevičius
Darius Gumauskas
Tomas •aibus
Jonas Verseckas,
Giedrius Savickas

Manager turneu

Audra Ūkaiytė

Durata spectacolului: 3 ore 15 minute cu o pauză

Oskaras KORŠUNOVAS

Născut în 1969, în Vilnius. În 1993 a absolvit la Academia de Muzică din Lituania, secția regie teatru (sub direcția lui Jonas Vaitkus). Primele sale spectacole, create când încă studia – o trilogie bazată pe lucrările avangardiștilor ruși ai începutului de secol XX Daniil Harms și Aleksander Vvedenski *There To Be There*, *The Old Woman* și *Hello Sonya New year* (1990-1994), care a primit recunoaștere atât în Lituania cât și internațional. Aceste spectacole explorau absurditatea existenței, automatismul și inerția în relații, teama și alienarea. În 1997 Oskaras Koršunovas a regizat piesa *P.S. File O.K.* de Sigita Parulskis, poet și dramaturg lituanian al generației sale. Acest spectacol complex din punct de vedere artistic reflecta trecutul sovietic printr-o actualizare distinctă a mitului biblic al lui Avraam și Isaac. În 1998 regizorul a abordat tragica și controversata piesă *Roberto Zucco* de Bernard-Marie Koltès.

În 1999 regizorul împreună cu alți artiști având aceleași convingeri au pus bazele unui teatru independent – Teatrul Oskaras Koršunovas sau OKT. În numai doi ani un vast repertoriu a fost pregătit. El include atât dramaturgie modernă cât și clasici. Începând din 1990, Oskaras Koršunovas a regizat aproape treizeci de spectacole, atât în teatrele din Lituania cât și în afară. Spectacolele regizate de acesta au fost în turneu la numeroase festivaluri în Europa, America, Asia și Australia. În ultimii ani au avut loc contacte cu țările vecine: Polonia, Letonia, Rusia, Finlanda, Suedia și Norvegia. La Stockholm's Royal Drama și Teatrul Național Oslo, Koršunovas a regizat piese de Jon Fosse, S. Kane și favoriții săi moderniști ruși din mișcarea *Oberiu* și a lucrat la explorarea clasicilor precum William Shakespeare și August Strindberg.

Un test reușit al măiestriei regizorului a fost interpretarea netradițională a comediei *Îmblânzirea scorpiei* de Shakespeare la Teatrul Comedie Française în 2007, urmat de acordarea Ordre des Arts et des Lettres de către Guvernul Francez în 2009. În 2008 a regizat *Hamlet* de William Shakespeare – spectacol care a câștigat aprecieri critice internaționale și a avut constant turnee prin lume.

Este câștigătorul Premiului pentru Artă și Cultură din Lituania, și a primit de asemenea Premiul "Kristoforas" pentru teatru lituanian pentru Cel mai bun regizor la spectacolul *Shopping and Fucking* de Mark Ravenhill (1999) în anul 2000, The Golden Stage Cross din partea Ministerului Culturii din Lituania pentru Cel mai bun regizor la spectacolul *Romeo și Julieta* de William Shakespeare (OKT/Vilnius City Theatre, 2003) și pentru *The Cold Child* de Marius von Mayenburg (Teatrul Klaipėda State Drama, 2004).

24 aprilie, ora 19,
Teatrul Național
"Marin Sorescu",
sala "Amza Pellea"

Robert Wilson

William Shakespeare / Robert Wilson

Have i been here before?

An evening with Robert Wilson
O seară cu Robert Wilson

Hamlet a monologue

Video projection of the performance (1995)
Proiecție video a spectacolului (1995)

from William Shakespeare
dramaturgy by Wolfgang Wiens and Robert Wilson
created, directed and performed by Robert Wilson
music by Hans-Peter Kuhn
video-editing by V-Factory / Change Performing Arts
length: 95' without intermission
A project by Change Performing Arts

In 1995 Robert Wilson presented his personal version of HAMLET, putting himself on stage as the unique performer. The success worldwide was enormous. The production has been touring for 5 years in the main theatres worldwide. In this very formal, and yet highly personal approach to Shakespeare's great tragedy, Wilson worked with the text adapted by Wolfgang Wiens, and performed Hamlet as a monologue in 15 scenes, interpreting not only Hamlet, but also all of the characters of what is often considered Shakespeare's greatest work.

The great effort required by this interpretation and the many engagements as director all over the world forced Wilson to stop performing Hamlet.

Ten years after the last performance V-Factory, the video department of Change Performing Arts, through a careful editing of the shootings in Warsaw and Tokyo, allows the contemporary audience to attend a performance which will never be shown again on stage, because deeply bound to its unique interpreter.

The projection of the video-documentary is introduced through a lecture / performance by Robert Wilson. On the occasion of the presentation of this theater documentary Robert Wilson creates a unique and special event by using his strong presence and words.

Not only does he tell about the creative process that has generated the work, but he also conveys his innovative and original approach to words and to the Shakespearean character.

Robert WILSON

Robert Wilson's numerous awards and honors include the *National Design Award for Lifetime Achievement* (2001) and the *Prestigious Commandeur des Arts et des Lettres* (2002). Born in Waco, Texas, Wilson was educated at the University of Texas and Brooklyn's Pratt Institute, where his focus was architecture and design. By 1968 he had formed the Byrd Hoffman School of Byrds, and worked and performed with the group in a loft building at 147 Spring Street in lower Manhattan. In 1969 two of Wilson's major productions appeared in New York City: *The King of Spain* at the Anderson Theater, and *The Life and Times of Sigmund Freud*, which premiered at the Brooklyn Academy of Music. In 1971 Wilson received international acclaim for the revolutionary *Deafman Glance*, a silent opera created in collaboration with Raymond Andrews, a talented deaf-mute boy whom Wilson had adopted.

After the Paris premiere of the work, French Surrealist Louis Aragon wrote of Wilson, "he is what we, from whom Surrealism was born, dreamed would come after us and go beyond us." In 1976 Wilson collaborated with composer Philip Glass to write the landmark piece *Einstein on the Beach*, which was presented at the Festival d'Avignon and at New York's Metropolitan Opera House, and has since been revived in two world tours. In the early 1980's Wilson developed what still stands as his most ambitious project: the multi-national epic *the CIVIL warS: a tree is best measured when it is down*. Although the full epic was never seen in its entirety, the work was nominated for a Pulitzer Prize.

Over the last two decades Wilson has also brought his unique vision to traditional dramatic and operatic repertoire, designing and directing operas at La Scala, the Metropolitan Opera, the Opéra Bastille and many others, including Wagner's *The Ring*, *Parsifal* and *Lohengrin*, Mozart's *The Magic Flute*, and Puccini's *Madama Butterfly*. He has also presented innovative adaptations of works by writers such as Virginia Woolf, Henrik Ibsen, and Gertrude Stein. Throughout his career, Wilson has collaborated with a diverse assortment of artists, including Heiner Müller, Tom Waits, William S. Burroughs, David Byrne, Lou Reed, Allen Ginsberg, Jessye Norman and Susan Sontag. His most recent works for the stage include Wagner's *The Ring* with conductor Christoph Eschenbach (2005-6) and Bach's *The Passion of St. John*, which premiered in 2007 at the Châtelet in Paris.

Change Performing Arts

Change Performing Arts is an independent production company based in Milan, and active worldwide in the fields of live performance including theatre, dance, opera, classical and contemporary music and traditional performing arts and in the visual arts including installations, exhibitions and cultural events. With each contributing over twenty-five years of experience, Franco Laera and Yasunori Gunji established Change Performing Arts in 1989.

With its ongoing commitment to artists such as Lev Dodin, Philip Glass, Peter Greenaway, Peter Stein, Robert Wilson, and many others, the company has developed its specific strategy to produce art works and events internationally on a grand scale.

In addition Change Performing Arts is constantly devoting its efforts to creating new relationships with young artists, maintaining a special interest in exploring and encouraging the way the various arts forms can be combined to create new and original means of expression.

Since the commission and production of the installation *Memory/Loss* by Robert Wilson winning the Venice Biennale's Golden Lion in 1993, this special way of collaborating with the artists has developed further through projects like *Rooms & Secrets* and *Imaging Prometheus*, the first Biennial of Valencia, the exhibition Theatre of Italian Creativity in New York, the daily show for World Expo Aichi 2005, and *Leonardo's Last Supper* by Peter Greenaway. With a permanent staff of arts producers and designers, Change Performing Arts can manage every step of a project, from the creation to the staging and the international distribution.

din William Shakespeare
dramaturgia de Wolfgang Wiens și Robert Wilson
creat, regizat și jucat de Robert Wilson
muzica de Hans-Peter Kuhn
editare video de V-Factory / Change Performing Arts
lungime: 95' fără pauză
Un proiect de Change Performing Arts

Change Performing Arts

Change Performing Arts este o companie de producție independentă bazată în Milano, activă în întreaga lume în domeniile spectacolelor live incluzând teatrul, dansul, opera, muzica clasică și contemporană, arte tradiționale, și în artele vizuale incluzând instalații, expoziții și evenimente culturale. Cu fiecare an contribuind la cei peste douăzeci și cinci de ani de experiență, Franco Laera și Yasunori Gunji au pus bazele Change Performing Arts în 1989.

Având angajamente în curs de desfășurare cu artiști precum Lev Dodin, Philip Glass, Peter Greenaway, Peter Stein, Robert Wilson și mulți alții, compania și-a dezvoltat o strategie specifică de a produce evenimente și lucrări de artă internațional la scară mare. Mai mult, Change Performing Arts își devotază constant eforturile pentru a crea noi relații cu tinerii artiști, menținând un interes special în explorarea și încurajarea felului în care diferite arte pot fi combinate pentru a crea mijloace de expresie noi și originale.

De la realizarea și producerea instalației *Memory/Loss* de Robert Wilson și câștigarea premiului Golden Lion la Bienala din Veneția în 1993, acest mod special de colaborare cu artiștii s-a dezvoltat mai departe în proiecte precum *Rooms & Secrets* și *Imagining Prometheus*, prima Bienală din Valencia, expoziția Teatrului de Creativitate Italian la New York, spectacolul pentru World Expo Aichi 2005, și *Leonardo's Last Supper* de Peter Greenaway. Având o echipă permanentă de producători de artă și designeri, Change Performing Arts poate dirija fiecare pas al unui proiect, de la crearea la punere în scenă și distribuire internațională.

În 1995 Wilson a prezentat o versiune personală a lui HAMLET, punându-se pe scenă ca unic interpret. Succesul din întreaga lume a fost uriaș. Spectacolul merge în turneu de 5 ani în marile teatre ale lumii. În această abordare foarte formală, dar cu toate acestea foarte personală, a marii tragedii a lui Shakespeare, Wilson a lucrat cu textul adaptat de Wolfgang Wiens, și a jucat HAMLET ca pe un monolog în 15 scene, interpretându-l nu numai pe Hamlet, dar și pe restul personajelor în ceea ce este adeseori considerată cea mai bună lucrare la lui Shakespeare.

Marele efort cerut de această interpretare și numeroasele angajamente ca regizor în întreaga lume l-au forțat pe Wilson să renunțe să joace Hamlet.

Zece ani după ultima reprezentație la V-Factory, departamentul video al Change Performing Arts, printr-o editare atentă a filmărilor de la Varșovia și Tokyo, permite spectatorilor contemporani să asiste la un spectacol ce nu va mai fi niciodată jucat pe scenă, fiind strâns legat de interpretul său unic.

Proiecția video-documentarului este introdusă de o conferință/interpretare de Robert Wilson. Cu ocazia prezentării acestui documentar de teatru, Robert Wilson creează un eveniment unic și special folosindu-se de cuvintele și prezența sa puternică. Nu vorbește numai despre procesul de creație care a generat spectacolul, dar și despre abordarea sa originală și inovatoare asupra cuvintelor și personajului Shakespearean.

Robert WILSON

Numeroasele premii și onoruri ale lui Robert Wilson includ *National Design Award for Lifetime Achievement* (2001) și *Prestigious Commandeur des Arts et des Lettres* (2002). Născut în Waco, Texas, Wilson a fost educat la Universitatea din Texas și la Brooklyn's Pratt Institute, unde atenția sa s-a îndreptat către arhitectură și design. În 1968 fondase deja Byrd Hoffman School of Byrds, și lucra și juca cu grupul într-o clădire de apartamente pe Spring Street, 147 în partea de jos a Manhattan-ului. În 1969 două producții majore ale lui Wilson au apărut în New York City: *Regele Spaniei* la Anderson Theater și *Viața și timpurile lui Sigmund Freud* care a avut premiera la Brooklyn Academy of Music. În 1971 Wilson a primit aprecieri internaționale pentru revoluționara *Deafman Glance*, o operă mută creată în colaborare cu Raymond Andrews, un talentat surdo-mut pe care Wilson l-a adoptat. După premiera de la Paris, surrealismul francez Louis Aragon scria despre Wilson "el este ceea ce noi, din care surrealismul s-a născut, am visat că va veni după noi și va ajunge dincolo de noi".

În 1979 a colaborat cu compozitorul Philip Glass pentru a scrie opera de reper *Eisenstein on the Beach*, care a fost prezentată la Festival d'Avignon și Metropolitan Opera House din New York, și care a fost de atunci reluată pentru două turnee mondiale. La începutul anilor '80 Wilson a creat ceea ce este și astăzi considerat drept cel mai ambițios proiect al său: multi-naționala epopee *the CIVIL warS: a tree is best measured when it is down*. Deși epopeea nu a fost văzută niciodată în întregime, ea a fost nominalizată la Premiul Pulitzer.

În ultimele două decenii a adus viziunea sa unică asupra repertoriului tradițional dramatic și operatic, creând și regizând opere pentru La Scala, Metropolitan Opera, Opera Bastille, și multe altele, incluzând *The Ring*, *Parsifal* și *Lohengrin* de Wagner, *Flautul Magic* de Mozart, *Madama Butterfly* de Pucini. A prezentat de asemenea adaptări inovatoare asupra unor lucrări de scriitori precum Virginia Woolf, Gertrude Stein sau Henrik Ibsen. De-a lungul carierei sale, Wilson a colaborat cu diverși artiști, precum Heiner Muller, Tom Waits, William S. Burroughs, David Byrne, Lou Reed, Allen Ginsberg, Susan Sontag și Jessye Norman. Cele mai recente lucrări pentru scenă includ *The Ring* de Wagner, alături de dirijorul Christoph Eschenbach (2005-6) și *The Passion of St. John* de Bach, care a avut premiera în 2007 la Châtelet în Paris.

25 aprilie, ora 19,
Teatrul de Operă
și Operetă
"Elena Teodorini"
Craiova

Ryutopia Noh-theatre
(Niigata, Japonia)

Hamlet

BY WILLIAM SHAKESPEARE

CAST:

Hamlet
Claudius / Ghost of the lately King
Gertrude
Ophelia
Laertes / Rosencrantz
Horatio / Guildenstern
Polonius / A Gravedigger
Dolls

Hirokazu Kouchi
Kazuma Arai
Haruyo Yamaga
Chiaki Nagatomi
Hikaru Tsutagawa
Tetsuya Hoshino
Yoshihiro Kurita
Misaki Machiya,
Yumemi Tsukano,
Hoshimi Tsukano
Kakutayu Echigo

A Player (The Joruri player)

Yoshihiro KURITA

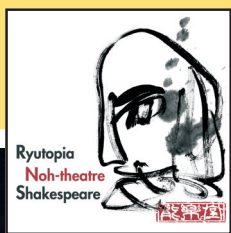
He has studied under Murasaki Fujima, an actress and a maestro of Japanese-dance (Nihon-buyo) all about Japanese-style staging. He has also learned from one of the Japanese most authentic Japanese directors, Ennosuke Ichikawa, participating at the Ennosuke-Kabuki.

He started to work at Ryutopia (Niigata-City Performing Arts Centre) as an associated director, and directed musicals, theatre and Ryutopia Noh-theatre Shakespeare Series.

Works at RNSeries: *Macbeth*, *King Lear*, *The Winter's Tale*, *Othello*, *Hamlet*, *The Tempest*.

Other works: *Taisho Yotsuya-Kaidan*, *Orphans*, *The Origin of Blood* etc.

The Ryutopia Noh Theatre Shakespeare Company stages the *Noh Theatre Shakespeare Series* at Niigata City Performing Arts Center *Ryutopia*, a government-designated stronghold of cultural activity. Mr. Yoshihiro Kurita is appointed exclusively to Ryutopia as Associate Director, inviting guests to perform with the core group of local Niigata actors and actresses. Through the crystallization of Japanese traditions, the Noh theatre is a space of symbolic and endless imaginative power where, using the spirit and stage forms of Japan, the creativity of Shakespeare's language, and universal human dramas, are expressed. The creation and sending-out of productions such as this from Japan's regions has both, on the one hand, been newly evaluated as "far surpassing the prior level of regional drama" and, on the other, been born out of a concern to keep alive Japan's unique stage arts, by creating new works that pay respects to its forms.

DISTRIBUȚIA:

Hamlet
Claudius / Fantoma fostului Rege
Gertrude
Ofelia
Laertes / Rosencrantz
Horatio / Guildenstern
Polonius / Groparul
Păpușile

Hirokazu Kouchi
Kazuma Arai
Haruyo Yamaga
Chiaki Nagatomi
Hikaru Tsutagawa
Tetsuya Hoshino
Yoshihiro Kurita
Misaki Machiya,
Yumemi Tsukano,
Hoshimi Tsukano
Kakutayu Echigo

Un actor (jucătorul Joruri)

Ryutopia Noh Theatre Shakespeare Company pune în scenă la *Seriile Noh Theatre Shakespeare* la Niigata City Performing Arts Center *Ryutopia*, o activitate culturală patronată de guvern. Domnul Yoshihiro Kurita este angajat exclusiv la Ryutopia ca Director Asociat, invitând artiști pentru a lucra alături de grupul stabil de actori și actrițe al Niigata. Prin cristalizarea tradițiilor japoneze, teatrul Noh este un spațiu de putere simbolică și imaginativă fără frontiere unde, folosind spiritul și formele scenei japoneze, creativitatea limbajului lui Shakespeare și dramele umane universale sunt exprimate. Crearea și trimiterea în afară a unor astfel de spectacole din zona Japoniei a fost, pe o parte, evaluată mai nou ca "depășind de departe nivelul anterior de dramă regională" și, pe cealaltă, ca fiind născută din preocuparea pentru menținerea artelor japoneze de teatru în viață, prin crearea unor noi opere care să aducă omagii formelor sale.

Yoshihiro KURITA

A studiat cu Murasaki Fujima, actriță și maestru al dansului japonez (Nihon-buyo) totul despre stilul teatrului japonez. A învățat de asemenea de la unul dintre cei mai autentici regizori japonezi, Ennosuke Ichikawa, participând la Ennosuke-Kabuki.

A început să lucreze la *Ryutopia* (Niigata-City Performing Arts Centre) ca director asociat, unde a regizat musicaluri, teatru și *Seriile Ryutopia Noh-theatre Shakespeare*.

Spectacole la RNSeries: *Macbeth*, *Regele Lear*, *Poveste de Iarnă*, *Othello*, *Hamlet*, *Furtuna*.

Alte spectacole: *Taisho Yotsuya-Kaidan*, *Orfani*, *Originea Sângelui* și multe altele.

FESTIVALUL INTERNAȚIONAL
SHAKESPEARE

26 aprilie, ora 19,
Sala "Amza Pellea"
a Teatrului Național
"Marin Sorescu"
Craiova

Polski Theatre
(Wroclaw, Polonia)

Hamlet

BY WILLIAM SHAKESPEARE

CAST

Hamlet
Claudius

Gertrude
Polonius
Ophelia
Horatio
Laertes
Rosencrantz
Guildenstern
Marcellus
Actors

Michał Majnicz
Mariusz Zaniewski (guest appearance)/
Michał Chorościński
Ewa Skibinska
Adam Cywka
Anna Ilczuk
Mariusz Kiljan
Jakub Giel
Adam Szczyszczał
Mirosław Haniszewski
Tomasz Lulek
Alicja Kwiatkowska/
Dagmara Mrowiec,
Jan Blecki,
Rafał Kronenberger,
Michał Kuształ (guest appearance)/
Marcin Pempuś,
Mikołaj Woubishet (guest appearance)/
Michał Opaliński
Andrej Wilk

Gravedigger

Translation
Directed by
Dramaturgy
Set designer
Costumes
Choreography
Lighting designer
Music
Video
Project coordinator

Stanisław Barańczac
Monika Pećkiewicz
Marzena Sadocha
Karolina Benoit
Monika Onoszko
Tomasz Wygoda
Wojciech Puś
Adam Hryniewicki
Grzegorz Nowiński
Hanna Frankowska

Monika PEĆKIEWICZ

Director. Graduated from Acting Department and then from Directing Department at the Theatre Academy in Warsaw.

In 2000, she assisted Jerzy Jaroć in the working process for the staging of Anton Chekhov's *Uncle Vanya* at Polski Theatre in Wrocław. It was also on our stage that she had her successful debut – directing *The Left-Handed Woman* (by Peter Handke, 2001). Another production was staged three years later, and it was *unclevanya.txt* (by Anton Chekhov) in Wybrzeże Theatre in Gdańsk. In 2006, she prepared the first staging of Przemysław Nowakowski's play *Yours, Yours, Yours* (Polski Theatre in Poznań), as well as *Titus Andronicus* by William Shakespeare, which was the second time it was shown since II World War in Poland (Wybrzeże Theatre in Gdańsk). In II Polish Competition in theater productions of older European literature, she received an award for directing (2007). She was awarded a prize by Marshal of Pomorski Voivodship for creative and consistent directing and honorary award for production of the year (2007).

She came back at Polski Theatre in Wrocław after five years, directing *Three Sisters* by A. Chekhov (2006), and *Hamlet* by W. Shakespeare (2008, special prize, Competition for best staging of Shakespeare's play in 2007/2008 season). *A Midsummer's Night Dream* by W. Shakespeare – shown on our stage (2010) – is her first production after a two year break.

foto: Katarzyna Paletko

DISTRIBUȚIE

Hamlet
Claudius

Gertrude
Polonius
Ofelia
Horațio
Laertes
Rosencrantz
Guildenstern
Marcellus
Actori

Michał Majnicz
Mariusz Zaniewski (guest appearance)/
Michał Chorościński
Ewa Skibinska
Adam Cywka
Anna Ilczuk
Mariusz Kiljan
Jakub Giel
Adam Szczyszczaj
Mirosław Haniszewski
Tomasz Lulek
Alicja Kwiatkowska/
Dagmara Mrowiec,
Jan Blecki,
Rafał Kronenberger,
Michał Kształ (guest appearance)/
Marcin Pempuś,
Mikołaj Woubishet (guest appearance)/
Michał Opaliński
Andrej Wilk

Groparul

Traducerea
 Regizor
 Dramaturgia
 Scenografia
 Costume
 Coregrafia
 Designer lumini
 Muzica
 Video
 Coordonator proiect

Stanisław Barańczak
Monika Pećkiewicz
Marzena Sadocha
Karolina Benoit
Monika Onoszko
Tomasz Wygoda
Wojciech Puś
Adam Hryniewicki
Grzegorz Nowiński
Hanna Frankowska

Monika PEĆKIEWICZ

Regizor. A absolvit la Departamentul de Actorie, apoi la cel de Regie la Academia de Teatru din Varșovia.

În 2000, l-a asistat pe Jerzy Jarocki în procesul de creare al punerii în scenă a piesei *Unchiul Vanja* de Anton Cehov la Teatrul Polski din Wrocław. Tot pe scena noastră a avut și debutul de succes – regizând *The Left-Handed Woman* (de Peter Handke, 2001). Alt spectacol a fost regizat trei ani mai târziu, *uncle-vania.txt* (după Anton Cehov) la Teatrul Wybrzeże din Gdansk. În 2006, a regizat prima punere în scenă a piesei *Yours, Yours, Yours* de Przemysław Nowakowski (la Teatrul Polski din Poznań), la fel ca și *Titus Andronicus* de William Shakespeare, care a fost jucat pentru a doua oară de la Al Doilea Război Mondial în Polonia (Teatrul Wybrzeże din Gdansk). La II Polish Competition în spectacole după literatură europeană veche, a primit premiul pentru regie (2007). A primit de asemenea premiul din partea Mareșalului Curții de Pomorski pentru regie consistentă și creativă și premiul onorific pentru regie al anului (2007).

S-a întors la Teatrul Polski din Wrocław după cinci ani, regizând *Trei surori* de A. Cehov (2006) și *Hamlet* de William Shakespeare (2008, premiul special, Concursul pentru cea mai bună regie a unei piese de Shakespeare, stagiunea 2007/2008). *Visul unei nopți de vară* de W. Shakespeare (2010) este primul său spectacol după o pauză de doi ani.

Foto: Karolina Benoit

27 aprilie, ora 20,
Sala studio
"Ion D. Sîrbu"
a Teatrului
Național
"Marin Sorescu"
Craiova

Laboratorul de Teatru "Sfumato"
(Bulgaria)

Hamlet

BY WILLIAM SHAKESPEARE

In 1989 stage directors MARGARITA MLADENOVA and IVAN DOBCEV founded le Theatre Laboratory SFUMATO as a long term strategy which works by its own creative methods.

Margarita MLADENOVA

Stage director. Founder, managing director and stage director of Theatre Laboratory SFUMATO. Professor at the National Academy of Theatre and Film Arts, Sofia.

More than 100 mises-en-scène for drama theatre, tv and opera, based on texts of Bulgarian, Russian and West European classics and Bulgarian contemporary playwrights, as the mises-en-scène at "Ivan Vazov" National Theatre after Molière, Sophocles, A. de Musset, P. Yavorov, K. Iliev, I. Turgenyev.

Creations

2009 – OOOO *The Dream of Gogol* / after *Nevsky Prospect*, *Marriage*, *Ivan Fiodorovich Shponka and his Aunt* and *Diary of a Madman* by Gogol, SFUMATO

2007 – *To Damascus: Dance of Death*, Strindberg, SFUMATO; *To Damascus: Julie, Jean and Kristine*, Strindberg, SFUMATO

2006 – *Exit: Elabuga Station*, based on documents and lyrics of Marina Tzvetayeva, Marco Canteluppo and Katarjina Gdaniek /Switzerland/, SFUMATO

2004 – *The Valley of the Dead Shadow: Aliocha*, after Dostoevsky, premiere at Theatre de la Tempête, Paris, France

2000 – *The Black Fleece* – with Ivan Dobchev, SFUMATO

1998 – *Antygone the Mortal*, SFUMATO

1997 – *Apocrypha* – with Ivan Dobchev, premiere at Théâtre de la Manufacture, Nancy, France; *Little Pouchkine*, – with Ivan Dobchev, premiere at Theatre de Mâcon, France

1996 – *The Cherry Orchard*, Chekhov, – with Ivan Dobchev, creation for The Avignon'96 Festival; *Three Sisters*, Chekhov, SFUMATO

1995 – *Mad Grass*, after Yordan Raditchkov, SFUMATO

1994 – *The Sin Called Zlatil*, after Yordan Yovkov, SFUMATO

1990 – *P.S.*, after Chekhov, SFUMATO

1989 – *We play Petruchevska*, after L. Petruchevska, SFUMATO; *Seagull*, after Chekhov, – with Ivan Dobchev, SFUMATO

Ivan DOBCEV

Stage director. Founder, artistic director and stage director of Theatre Laboratory SFUMATO. Professor at the National Academy of Theatre and Film Arts, Sofia.

More than 100 mises-en-scène for drama theatre, tv and opera, based on texts of Bulgarian, Russian and West European classics and Bulgarian contemporary playwrights, as the mises-en-scène at *Ivan Vazov* National Theatre after Y. Radichkov, G. Buchner, S. Beckett, H. Muller, K. Iliev.

Creations

2009 – OOOO *The Dream of Gogol* / after *Nevsky Prospect*, *Marriage*, *Ivan Fiodorovich Shponka and his Aunt* and *Diary of a Madman* by Gogol

2007 – *To Damascus: Strindberg in Damascus*, SFUMATO

2006 – *Exit: Astapovo Station*, based on documents and texts

of Lev Tolstoy, – with Marco Canteluppo and Katarjina Gdaniek /Switzerland/, SFUMATO

2004 – *The Valley of the Dead Shadow: Ivan*, after Dostoevsky, premiere at Theatre de la Tempête, Paris, France

2000 – *The Black Fleece* – with Margarita Mladenova, SFUMATO

1998 – *Tiresias The Blind One*, after the myth for Sdipus (SFUMATO)

1997 – *Apocrypha* – with Margarita Mladenova, premiere at Théâtre de la Manufacture, Nancy, France; *Little Pouchkine*, – with Margarita Mladenova, premiere at Theatre de Mâcon, France

1996 – *The Cherry Orchard*, Chekhov, – with Margarita Mladenova, creation for The Avignon'96 Festival; *Uncle Vania*, Chekhov, SFUMATO

1995 – *Icarus Fall*, after Bergman and Radichkov, SFUMATO

1994 – *The Sin Called Kutzar*, after Yordan Yovkov, SFUMATO

1990 – *Words towards B.*, after Beckett and B. Papazov, SFUMATO

1989 – *Evidences about Light in the Time of Pest*, after Pushkin and P. Atanassov, SFUMATO; *Seagull*, after Chekhov – with Margarita Mladenova, SFUMATO

În 1989 regizorii Margarita Mladenova și Ivan Dobchev au pus bazele Teatrului Laborator SFUMATO ca o strategie pe termen lung ce lucrează după propriile metode de creație.

Margarita MLADENOVA

Regizor. Fondator, manager și regizor artistic al Theatre Laboratory SFUMATO. Profesor la Academia Națională de Artele Teatrului și Filmului, Sofia.

Peste 100 de mizanscene pentru teatru, televiziune și operă, bazate pe texte ale clasicilor bulgari, ruși și vest-europeni și dramaturgi bulgari contemporani, de exemplu mizanscenele de la Teatrul Național *Ivan Vazov* după Moliere, Sofocle, A. De Musset, P. Iavorov, K. Iliev, I. Turgheniev.

Creații:

2009 – *OOOO The Dream of Gogol* / după *Nevsky Prospect, Marriage, Ivan Fiodorovich Shponka and his Aunt* și *Diary of a Madman* de Gogol, SFUMATO

2007 – *To Damascus: Dance of Death*, Strindberg, SFUMATO; *To Damascus: Julie, Jean and Kristine*, Strindberg, SFUMATO

2006 – *Exit: Elabuga Station*, bazat pe documente și versuri de Marina Tzvetavaeva, Marco Canteluppo și Katarjina Gdaniek / Elveția/, SFUMATO

2004 – *The Valley of the Dead Shadow: Aliocha*, după Dostoevski, premiera la Theatre de la Tempête, Paris, Franța

2000– *The Black Fleece*– cu Ivan Dobchev, SFUMATO

1998 – *Antygone the Mortal*, SFUMATO

1997 – *Apocrypha* – cu Ivan Dobchev, premiera la Théâtre de la Manufacture, Nancy, Franța; *Little Pouchkine*, – cu Ivan Dobchev, premiera la Theatre de Mâcon, Franța

1996 – *Livada de vișini*, Cehov, – cu Ivan Dobchev, creație pentru The Avignon'96 Festival; *Trei surori*, Cehov, SFUMATO

1995 – *Mad Grass*, după Yordan Raditchkov, SFUMATO

1994 – *The Sin Called Zlatil*, după Yordan Yovkov, SFUMATO

1990 – *P.S.*, după Cehov, SFUMATO

1989 – *We play Petruchevska*, după L. Petruchevska, SFUMATO; *Pescărușul*, după Cehov, – cu Ivan Dobchev, SFUMATO

Ivan DOBCEV

Regizor. Fondator, manager și regizor artistic al Theatre Laboratory SFUMATO. Profesor la Academia Națională de Artele Teatrului și Filmului, Sofia.

Peste 100 de mizanscene pentru teatru, televiziune și operă, bazate pe texte ale clasicilor bulgari, ruși și vest-europeni și dramaturgi bulgari contemporani, de exemplu mizanscenele de la Teatrul Național „Ivan Vazov” după Y. Radichkov, G. Buchner, S. Beckett, H. Muller, K. Iliev.

Creații:

2009 – *OOOO The Dream of Gogol* / după *Nevsky Prospect, Marriage, Ivan Fiodorovich Shponka and his Aunt* și *Diary of a Madman* de Gogol

2007 – *To Damascus: Strindberg in Damascus*, SFUMATO

2006 – *Exit: Astapovo Station*, bazat pe documente și texte de Lev Tolstoy, – cu Marco Canteluppo și Katarjina Gdaniek / Elveția/, SFUMATO

2004 – *The Valley of the Dead Shadow: Ivan*, după Dostoevsky, premiera la Theatre de la Tempête, Paris, Franța

2000 – *The Black Fleece* – cu Margarita Mladenova, SFUMATO

1998 – *Tiresias The Blind One*, după mitul lui Sdip (SFUMATO)

1997 – *Apocrypha* – cu Margarita Mladenova, premiera la Théâtre de la Manufacture, Nancy, Franța; *Little Pouchkine*, – cu Margarita Mladenova, premiera la Theatre de Mâcon, Franța

1996 – *Livada de vișini*, Cehov, – cu Margarita Mladenova, creație pentru The Avignon'96 Festival; *Unchiul Vania*, Cehov, SFUMATO

1995 – *Icarus Fall*, după Bergman și Radichkov, SFUMATO

1994 – *The Sin Called Kutzar*, după Yordan Yovkov, SFUMATO

1990 – *Words towards B.*, după Beckett și B. Papazov, SFUMATO

1989 – *Evidences about Light in the Time of Pest*, după Pușkin și P.ATANASSOV, SFUMATO; *Pescărușul*, după Cehov, – cu Margarita Mladenova, SFUMATO

27 aprilie, ora 23,
4 mai, ora 23,
11 mai, ora 23
Canalul TVR Cultural

Teatrul Național Craiova/ TVR

Hamlet

BY WILLIAM SHAKESPEARE

The recording of "Hamlet" by the National Television Theatre on the stage of the National Theatre from Craiova was a double great event. For the local stage, gloriously lead by Mr. Emil Boroghina, the performance reminded of the memorable "Hamlet", directed by the regretted Vlad Mugur four decades ago, having Gheorghe Cozorici playing the main part. At the same time, it stood up as a brilliant contribution to the panoply of contemporary scenic lectures inspired by the Shakespearean masterpiece, very well fit for the resume of the National Theatre of Craiova, as well as for the talent and professionalism of the reputed director Tompa Gabor and the actors Adrian Pintea, Mihai Constantin, Ilie Gheorghe, Oana Pellea, Ozana Oancea, Valer Dellakeza and many more, in a creation that imposed the performance to the unanimous respect and to the UNITER nominees.

For the National Television Theatre, the performance meant no less and it was saluted with a huge interest and undeniable appreciation from the public. It enriches the golden fund of cultural testimonies of an exceptional artistic value, heavy with deep significations for the virtues of the performing arts in our country.

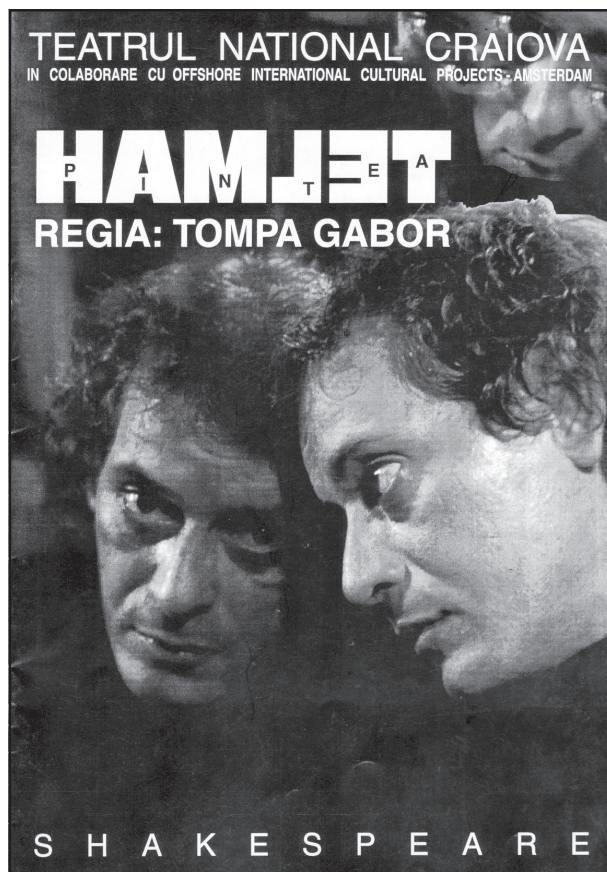
The scheduling of the television performance of "Hamlet", directed by Tompa Gabor during the International Shakespeare Festival honors the theatre from Craiova, as well as this Festival with an exceptional resonance in our country's cultural life which it glorifies, enriches and elevates with moments of theatre and intellectual life of great altitude.

Ioana Prodan, *Compere, The National Television Theatre*

The world is a scene and we are all actors ("totus mundus agit histrionem" – as the quotation of The Globe Theatre sounds) is the principle that Tompa Gabor uses for a brilliant intellectual speculation in his "Hamlet" on the stage of the National Theatre from Craiova. One might wonder what sort of life remained after the invasion of theatre in the real world. The spectator is invited from the very beginning to a performance, although he knows he is attending one. The invitation is addressed by the two grave diggers become clowns through contamination with the power of the stage. The effect is infinite: the real scene includes "the scene of Hamlet" where "The Mousetrap" is going to take place. A reflecting décor (belonging to Theodor Ciupe) absorbs the public into the performance: the spectator looks at the ghost of the assassinated king and, behind it one can see if not well-known faces, at least contemporary ones, passive witnesses (like the actors that interpret the scenes) to Hamlet's tragedy. It is a tragedy of the spirit bloodier than a body's massacre.

Mircea Ghițulescu – *Azi (suplimentul „Rampa”), 10-18 ianuarie 1997*

Beginning with the mirrors reversed from the world towards the theatre and back a solid and coherent edifice was raised: Tompa Gabor's show from the stage of the National Theatre from Craiova. Solid, because it is attentively built, with no clefts. Coherent, because it is not only a living space, but also an

architectonic monument, and that is coherence. The craftsman didn't work alone. He was loyally followed by a troop of first class actors: Adrian Pintea as Hamlet, Mihai Constantin as King Claudius, Ilie Gheorghe as Polonius. Ophelia, played by Ozana Oancea, shines like a discreet light, a clot of purity, while to Oana Pellea and her Gertrude, a pole of elementary experience and aggressive matters were destined, a kind of communication that the actress mutes and sends discretely to the auditory.

Florica Ichim – *România liberă, 11 ianuarie 1997*

The director found, in this performance, an emotional equilibrium between plastic images, movement or groups, once again emphasizing the harmony, the suggestions and the chromatic from the scene of the show or that of Hamlet talking to the actors and the Shakespearean word, often translated very contemporary, with ostentatious connotations, but clearly expressed, doubled by a tensed state in all the actors. Tompa Gabor's proposition and realization in this performance, in this new Romanian Hamlet, will remain not only in the memory of those who watched the play, but also in the history of the Romanian theatre as an original and courageous Shakespearean interpretation, with the certain seal of the year 2000.

Ileana Berlogea, *Cultura Națională, nr. 2, 1997*

TEATRUL NAȚIONAL CRAIOVA
IN COLABORARE CU
OFFSHORE INTERNATIONAL CULTURAL PROJECTS-AMSTERDAM

HAMLET

de William Shakespeare
REGIA: TOMPA GABOR

Traduceri de: Nina Cassian, Petru Dumitriu, Ion Vinea
Vladimir Streinu, Leon Levițchi și Dan Duțescu.

DRAMATIS PERSONAE:

Claudius	MIHAI CONSTANTIN
Hamlet	ADRIAN PINTEA
Polonius	ILIE GHEORGHE
Horatio	VALERIU DOGARU
Laertes	ADRIAN ANDONE
Marcellus	ANGEL RABABOC
Bernardo	TUDOREL PETRESCU
Rosencrantz	NATAȘA RAAR
Guidenstern	VALENTIN MIHALI
Doi clovni proprii ...	VALER DELLAKEZA (I) MIRELA CIOABA (II)
	MARIAN RĂLEA (I)
Osrick	CONSTANTIN CIOCOT
Voltinmand	VASILE COSMA
Gentilomul	ȘTEFAN MIREA
Un preot	THEODOR MARINESCU

Trupa de actori:

ION COLAN (Regele din piesă),	GABRIELA BACIU (Regina din piesă),
ANGEL RABABOC (Lucianus),	VALER DELLAKEZA,
TUDOREL PETRESCU,	MIRELA CIOABA,
TIGĂNUȘ MARINEL (flaut),	IOSEFINA STOIA,
GENI MAXIM (vioară)	ALEXANDRU BOLEANU

Gertrude

Vocea lui Fortinbras.....

Ophelia

Fantoma tatălui lui Hamlet.....

Lorzi, doamne, curteni, soldați, slujitori: Petre Iliescu, Robin Ionel, Ferbințeanu Ion, Cănen Marian, Pirlogea Denisa, Gură Nicolae, Neagoe Dan, Mierlă Dumitru, Sirbu Constantin, Dulămea Iurel, Dulămea George, Novac Constantin, Pășescu Ion, Ferbințeanu Teodor, Filip Florinel, Gergel Nicșon, Patrascu Pompiliu, Bobin Roxana, Mierlă Marieta, Priță Fică.

DECOR: T. TH. CIUPE
Asistent scenograf: Gabriel Mănescu
COSTUME: JUDITH KOTHAY DOBRE
Consultant muzical: Iosif Hertea
Coregraf: Liviu Matei
Lumini: Ilie Crăciunescu Consultant: Vadim Levinski
Maestru de scrimă: Petre Habala
Regia tehnică: Mircea Vărzaru

Sonorizare: Valentin Pirlogea Machiaj: Minela Popa, Lican Sunda
Sufleur: Ani Dulămea
DIRECTOR: EMIL BOROGHINĂ REDACTARE PROGRAM: LUCIAN BERCEANU
GRAFICĂ ȘI MACHETA: LUCIAN TRIMBESCU
La paginile 5, 6, 12 s-au folosit schițe de costum semnate de Judith Kothay
Fotograf: Dorian DELUREANU & Lucian TRIMBESCU

Înregistrarea spectacolului cu „Hamlet” de către Teatrul Național de Televiziune, pe scena Naționalului craiovean, a însemnat un dublu eveniment. Pentru scena din Bănie, condusă pe un drum de glorie de domnul Emil Boroghina, spectacolul a reînnoit imaginea memorabilului „Hamlet” realizat aici cu patru decenii în urmă, de regretatul Vlad Mugur, cu Gheorghe Cozorici în rolul principal. Totodată, el s-a impus ca o strălucită contribuție în panoplia lecturilor scenice contemporane inspirate de capodopera shakespeareană, demnă de cartea de vizită a Naționalului craiovean, demnă de talentul și profesionalismul regizorului Tompa Gabor, în frunte cu Adrian Pinte, Mihai Constantin, Ilie Gheorghe, Oana Pellea, Ozana Oancea, Valer Dellakeza și mulți alții, într-o creație ce l-a impus respectului unanim și nominalizărilor UNITER.

Pentru Teatrul Național de Televiziune, acest spectacol a însemnat un eveniment nu mai puțin important și a fost salutat cu un larg interes și manifestă prețuire de public. El îmbogățește

fondul de aur al mărturiilor culturale de o excepțională valoare artistică și culturală, grele de adânci semnificații pentru virtuțile artei spectacolului în țara noastră.

Programarea spectacolului de televiziune cu „Hamlet”, în regia lui Tompa Gabor, în cadrul Festivalului Internațional Shakespeare cred că onorează cu brio și teatrul craiovean și Teatrul Național de Televiziune și acest Festival, cu o rezonanță excepțională în viața culturală a țării, pe care astfel o cinstește, o îmbogățește și o înnobilează cu clipe de teatru și de viață intelectuală de mare altitudine.

Ioana Prodan - realizator, Teatrul Național de Televiziune

Lumea e o scenă și toți suntem actori („totus mundus agit histrionem” - cum suna deviza de la Teatrul Globe) este principiul pe care Tompa Gabor îl supune unei strălucite speculații intelectuale în spectacolul său cu *Hamlet* de la Teatrul Național din Craiova. Te întrebi câtă viață a mai rămas după această invazie a teatrului în real. Ești invitat din capul locului la o reprezentare, deși știi că te afli la o reprezentare. Invitația o adresează, abătută, cei doi grovari deveniți clovni prin contaminare cu puterea teatrului. Efectul de răsfrângere este infinit: Scena reală include „scena lui Hamlet” unde se va desfășura spectacolul „Cursa de șoareci”. Un fundal reflectorizant (decorul îi aparține lui Theodor Ciupe) absoarbe în spectacol publicul real: privești duhul regelui asasinat și în oglinda din spatele lui vezi figuri, dacă nu cunoscute, oricum contemporane, martori pasivi (ca și actorii care o interpretează) la tragedia lui Hamlet. O tragedie a spiritului mai sângeroasă decât un masacre al trupului.

Mircea Ghițulescu - Azi (suplimentul „Rampa”),
10-18 ianuarie 1997

Din oglinzile mereu întoarse de la lume spre teatru și înapoi s-a ridicat un edificiu solid și coerent, care este spectacolul regizorului Tompa Gabor pe scena Teatrului Național din Craiova. Solid, pentru că este construit cu seriozitate și minuție – nu are fisuri. Coerent, pentru că nu este doar spațiu de trăit, ci și monument arhitectonic, iar asta înseamnă coerență. Meșterul nu a lucrat însă singur. L-au urmat, cu credință în importanța edificiului, o trupă întreagă cu trei actori în linia întâi: Adrian Pinte - Hamlet, Mihai Constantin - Regele Claudius, Ilie Gheorghe - Polonius. Ofelia în interpretarea Ozanei Oancea strălucește ca lumină discretă, ghem de puritate, în vreme ce Oanei Pellea și Gertrudei sale le-a fost destinat a fi doar un pol al trăirii elementare, al materiei agresive, comunicare căreia interpreta îi pune surdina și-o trimite cu discreție, spre sală.

Florica Ichim - România liberă, 11 ianuarie 1997

Un echilibru emoționant a găsit regizorul în acest spectacol între imaginile plastice, mișcare sau grupuri, menționând încă o dată armonia, sugestiile și cromatica din scena spectacolului în spectacol sau din cea a discuției lui Hamlet cu actorii și cuvântul shakespearean, tradus uneori foarte contemporan, cu conotații actuale ostentative, dar rostit cu claritate, dublat de stare tensionată la toți interpreții. Propunerea și realizarea lui Tompa Gabor în acest spectacol, în acest nou Hamlet românesc, vor rămâne nu numai în memoria noastră, a celor ce am văzut reprezentația, ci și în istoria teatrului nostru ca o originală și îndrăzneată exegeză shakespeareană, cu pecetea certă a anului 2000.

Ileana Berlogea - Cultura Națională, nr 2, 1997

28 aprilie, ora 19,
Sala "Amza Pellea"
a Teatrului Național
"Marin Sorescu"
Craiova

Shanghai Theatre Academy
(China)

Hamlet

BY WILLIAM SHAKESPEARE

Richard SCHECHNER

Richard Schechner is a University Professor and Professor of Performance Studies at the Tisch School of the Arts, New York University. He is the artistic director of East Coast Artists, editor of TDR: *The Journal of Performance Studies*, general editor of the *Worlds of Performance* (Routledge) and co-editor with Carol Martin of *Enactments* (Seagull). His books include *Environmental Theater*, *Between Theater and Anthropology*, *The End of Humanism*, *Performance Theory*, *The Future of Ritual*, and *Performance Studies—An Introduction*. He founded or co-founded and has been artistic director or co-artistic director of The East End Players (Provincetown), The Free Southern Theatre (New Orleans), The Performance Group (New York), and East Coast Artists (New York). He has directed 31 professional productions – many of them re-conceptions of classic works. This is his second production in Shanghai. His first was in 1989 at the Shanghai People's Art Theatre of Sun Huizhu's *Mingri Jiuyao Chu Sha*. In Taipei, he directed his own version of Aeschylus' *The Oresteia* (in Mandarin) with the Contemporary Legend Theatre in 1995. He has also directed plays in USA, India, South Africa, and China. In addition to receiving numerous fellowships and awards Schechner is an honorary professor at the Institute of Fine Arts, Havana, and at the Shanghai Theatre Academy where in 2005 the "Richard Schechner Center for Performance Studies" was inaugurated.

CAST:

Hamlet
Horatio/Doctor
Ghost/Head Player/1st Gravedigger
Laertes/Rosencrantz (actor)
Ophelia
Claudius
Little Claudius/Osric
Gertrude
Polonius/Priest
Guildenstern/2nd Gravedigger
Rosencrantz (actress)

Guanglei Xue
Qiang Sun
Junfeng Ma
Meng Wang
Sainan Wang
Xing Zheng
Lanqing Yin
Wanling Liu
Feng Bao
Minghai He
Tingting Gao

Director
Associate director
Production manager, co-producer
Production coordinator, Stage manager
Environment, lights, costumes designer
Film editor
Camera persons

Richard Schechner
Benjamin Mosse
Luwei Wang
Junxia Yang
Hao Shi
Hong Fang
Yihao Zhang,
Kun Han,
Zhuoqun Wang,
Yu Pan
Jie Yi
Hongye Li

Translator
Lighting

Beijing Opera Coach
Beijing Opera Makeup
Beijing Opera Actor
Beijing Opera Actor
Beijing Opera Actress

Ying Gao
Peihua Hao
Chongwen Dou
Zhen Jia
Ruilin Zheng

DISTRIBUȚIE:

Hamlet
Hortio/Doctorul
Fantoma/Actor cap/Primul gropar
Laertes/Rosencrantz (actor)
Ofelia
Claudius
Micul Claudius/Osric
Gertrude
Polonius/Preotul
Guildenstern/Al doilea gropar
Rosencrantz (actriță)

Regizor
Asistent regizor
Manager producție, co-producător
Coordonator producție, Manager scenă
Atmosferă, lumini, designer costume
Editor film
Cameramani

Translator
Lumini

Antrenor Beijing Opera
Machiaj Beijing Opera
Actor Beijing Opera
Actor Beijing Opera
Actriță Beijing Opera

Guanglei Xue
Qiang Sun
Junfeng Ma
Meng Wang
Sainan Wang
Xing Zheng
Lanjing Yin
Wanling Liu
Feng Bao
Minghai He
Tingting Gao

Richard Schechner
Benjamin Mosse
Luwei Wang
Junxia Yang
Hao Shi
Hong Fang
Yihao Zhang,
Kun Han,
Zhuoqun Wang,
Yu Pan
Jie Yi
Hongye Li

Ying Gao
Peihua Hao
Chongwen Dou
Zhen Jia
Ruilin Zheng

Richard SCHECHNER

Richard Schechner este profesor universitar și profesor de Arta Actoriei la Tisch School of the Arts, Universitatea New York. Este regizor artistic al East Coast Artists, editor al TDR: *The Journal of Performance Studies*, editor general al *Worlds of Performance* (Routledge) și co-editor împreună cu Carol Martin al *Enactments* (Seagull). Cărțile sale includ *Environmental Theater*, *Between Theater and Anthropology*, *The End of Humanism*, *Performance Theory*, *The Future of Ritual*, și *Performance Studies—An Introduction*. A fost fondatorul sau co-fondatorul și regizor artistic sau asistent de regizor al The East End Players (Provincetown), The Free Southern Theatre (New Orleans), The Performance Group (New York) și East Coast Artists (New York). A regizat 31 de spectacole profesionale – multe dintre ele re-concepții ale unor lucrări clasice. Acesta este al doilea spectacol al său în Shanghai. Primul a fost *Mingri Jiuyao Chu Sha* de Sun Huizhu în 1989 la Shanghai People's Art Theatre. În Taipei a regizat propria sa versiune a piesei *Oresteia* după Eschil (în mandarină) la Contemporary Legend Theatre în 1995. A regizat de asemenea spectacole în SUA, India, Africa de Sud și China. Pe lângă numeroasele premii și fellowship-uri primite, Schechner este profesor onorific al Institute of Fine Arts din Havana, și al Shanghai Theatre Academy unde în 2005 a fost inaugurat "Richard Schechner Center for Performance Studies".

Foto: Zamfira Năstăsache

29 aprilie, ora 10.30,
Craiova,
Teatrul Național
Marin Sorescu,
Sala studio
"Ion D. Sîrbu"

Universitatea Națională de Artă
Teatrală și Cinematografică
„I.L. Caragiale” – București

Atelier Hamlet Workshop

The students of 1st year in Masters Degree – The Art of Acting

Coordinators

prof.asoc. **Liviu LUCACI** (the art of acting)

CAST

Denisa NICOLAE
Alice NICOLAE
Sabina BRÂNDUȘE
Anca DUMITRA
Andrei SEUȘAN
Daniel HARALAMBIE
Sergiu FLEȘNER
Liviu ROMANESCU
Alex VLAD
Alex ION
Valentin PARASCHIVU
Mihai COSTACHE
Andrei ROȘU

Electric guitar: **Vali Luca**

Percussion: **Bogdan Horodniceanu**

Original music and vocal and vocal training:

Associate Professor PhD. **Delia NARTEA**

The workshop is created based on the text of the play *Hamlet* by William Shakespeare (first act)

Studentii anului I Master – Arta Actorului

Coordonatori

prof.asoc. **Liviu LUCACI** (arta actorului)

DISTRIBUȚIA

Denisa NICOLAE
Alice NICOLAE
Sabina BRÂNDUȘE
Anca DUMITRA
Andrei SEUȘAN
Daniel HARALAMBIE
Sergiu FLEȘNER
Liviu ROMANESCU
Alex VLAD
Alex ION
Valentin PARASCHIVU
Mihai COSTACHE
Andrei ROȘU

Chitară electrică: **Vali Luca**

Percuție: **Bogdan Horodniceanu**

Muzica originală și pregătirea vocală:

Prof.asoc.dr. **Delia NARTEA**

Atelierul este realizat pe textul piesei *Hamlet* de William Shakespeare (actul I)

Liviu LUCACI

Associate professor PhD. Liviu Lucaci – actor, writer, director, - graduated, in 1994, at the University of Theatre Arts and Film Bucharest, Art of Acting section, at the promotion of professor Ion Cojar; presently, PhD. Lecturer at the Department of Art of Acting, U.N.A.T.C., actor at the National Theatre Bucharest.

Prof. asoc.dr. Liviu Lucaci – actor, scriitor, regizor, - absolvent, în 1994, al Universității de Artă Teatrală și Cinematografică București, secția Arta Actorului, la clasa profesor Ion Cojar; în prezent, conferențiar universitar doctor la catedra de Arta Actorului, U.N.A.T.C., actor la Teatrul Național București.

Piotr Kondrat
(Varşovia, Polonia)

29 aprilie, ora 19,
Portul Cultural
Cetate

Hamlet

BY WILLIAM SHAKESPEARE

Free-air one-man performance with fire

Spectacol one-man în aer liber

Directed by **Piotr Kondrat**
Music: **Vladimir Visotsky, W.A. Mozart, K. Komeda**
Free-air one-man performance with fire
Duration: 50 min

Regizat de **Piotr Kondrat**
Muzica: **Vladimir Visotsky, W.A. Mozart, K. Komeda**
Spectacol one-man în aer liber
Durata: 50 min

Piotr Kondrat has cooperated with theaters in Warsaw, Cracow, Lodz, Bydgoszcz, Walbrzych, Zittau. *Hamlet, Kaspar Hauser, Jesus Christ, Chlestakow* are some of his important achievements.

First version of *Hamlet* was staged in 1998, since then the performance has changed a lot and till now it was shown 110 times.

Hamlet gained many important awards in Wrocław, Riga, Kijev, Yerevan and Volgograd.

Hamlet meets the souls of those whose death has he caused, and the soul of his father. In his mystery of the fire he tries to summon evil forces in order to get rid of their power.

Vladimir Visotsky's songs used in the performance are strongly related to the ghost of *Hamlet*'s father.

Piotr Kondrat a colaborat cu teatre din Varşovia, Cracovia, Lodz, Bydgoszcz, Walbrzych, Zittau. *Hamlet, Kaspar Hauser, Jesus Christ, Chlestakow* sunt o parte din realizările sale importante.

Prima versiune a lui *Hamlet* a fost jucată în 1998, iar de atunci spectacolul s-a schimbat mult; până în prezent spectacolul a fost jucat de 110 ori.

Hamlet a câştigat numeroase premii importante la Wrocław, Riga, Kiev, Erevan şi Volgograd.

Hamlet întâlneşte sufletele celor a căror moarte a provocat-o, inclusiv fantoma tatălui său. În misterul său de foc, el încearcă să convoce forţele malefice pentru a scăpa de sub puterea lor. Cântecele lui Vladimir Visotsky folosite în spectacol sunt puternic legate de fantoma tatălui lui *Hamlet*.

FESTIVALUL INTERNAȚIONAL
SHAKESPEARE

ONAL

Concert de muzică renascentistă

Andy Rouse: voice, recorders, small percussion
Bulcsú Babarci: guitar, vocal harmonies
Tamás Zajzon: mandolin, whistles, vocal harmonies, small percussion

Muzica din piesele lui Shakespeare
Muzica în timpul lui Shakespeare

Bulcsú Babarci: chitară, armonii vocale

Tamás Zajzon: mandolină, fluiere, armonii vocale, percutie mică

Privind înapoi, era logic ca **Simply English**, fondat în Pécs (Capitală Culturală a Europei în 2010), și singurul grup din Ungaria cu misiunea de a difuza folk-ul și alte cântece locale și muzică din Anglia (adică fără Irlanda, Scoția, Wales), să aleagă să intre în lumea celui mai englez dintre dramaturgi, William Shakespeare. Shakespeare a inclus aproape 150 de cântece întregi, cântece parțiale sau referințe scurte la cântece în piesele sale. De fapt, aproape nu există piesă a sa care să nu aibă cântece sau muzică inclusă.

În toamna lui 2005, după ce au cântat *Canakins* la concertul de jubileu al trupei, la Pécs National Theatre Convention (POSZT), Gyula Shakespeare Festival și Kaláka Festival din Döösgröf, **Simply English** a început un proiect cu Consiliul Local Pécs care implica școlile generale din județul Baranya, folosind material din *Canakins* pentru a introduce lumea muzicală a lui Shakespeare celor care studiau engleza. Acesta s-a dovedit a fi un succes atât de mare, încât am primit numeroase invitații de a cânta.

In the autumn of 2005, after having performed *Canakins* at the band's jubilee concert, the Pécs National Theatre Convention (POSZT), the Gyula Shakespeare Festival and the Kaláka Festival in Diósgyőr, **Simply English** began a project in collaboration with Pécs City Council involving the secondary schools of Baranya County, using the material from *Canakins* to introduce the musical world of Shakespeare to learners of English in secondary schools. This proved so successful that we have received a number of invitations to perform the show elsewhere.

Babárci Bulesú plays guitar and other stringed instruments in a number of international genres ranging from reggae and calypso to Middle Eastern. He is also a talented graphics artist.

For our most recent CD, Andy compiled and researched the material and wrote the programme notes for the cover, Bulcsú designed the cover, and Tomi recorded it all. We're a pretty self-contained group!

Babárci Bocsú cântă la chitară și alte instrumente cu corzi în mai multe genuri internaționale, de la raggaie și calypso până la Orientul Mijlociu. Este de asemenea un talentat artist grafic.

Tamás Zajzon este profesor de muzică și inginer de sunet cu propriul său studio mobil. Pentru cel mai recent CD al nostru, Andy a compilat și studiat materialul, și a scris notele programului pentru copertă, Bulcsú a făcut designul copertei, iar Tomi a înregistrat totul. Suntem un grup destul de independent!

Filarmonica "Oltenia" Craiova

30 aprilie, ora 19,
Sala Filarmonicii
"Oltenia"
Craiova

Hamlet

În creația muzicală

Concert simfonic susținut de Orchestra Filarmonicii „Oltenia”
Craiova

Dirijor **Romeo Rîmbu**

Solistă **Raluca Știrbăț** - pian

În program:

Ceaikovski - Concertul nr.1 în Si bemol minor pentru pian și orchestră, op.23

Ceaikovski - Uvertura-fantezie "Hamlet", op.67 (primă audiere)

Ceaikovski - Uvertura-fantezie "Romeo și Julieta"

Romeo RÎMBU

He owes his musical formation to the performing school from Cluj, where he studied within the *Arts College* and at the "*Gheorghe Dima*" *Music Academy*. As oboist, he collaborates with various bands and orchestras, playing in Romania, Germany, Italy, Greece, Spain, France, Switzerland, being a multiple laureate of specialised competitions. As a soloist, one of his most important successes is remarked in his interpretation of the *Oboe Concerto* by W.A. Mozart, in the famous hall *Musikverein* from Vienna. During 1991 – 1993 he studied conducting in Oradea, and in 1995 he received a scholarship offered by the Italian Government of perfecting himself at the *Academy from Pescara*. Also, a year later, he was invited by the maestro Erich Bergel to participate at a perfecting course in Budapest. Conducting over 500 concertos in Europe, U.S.A., Brasil, Japan and South Korea, at the stand of reputed symphonic ensembles (the orchestras of *Philharmonics* from Arad, Bacău, Botoșani, Brașov, Cluj-Napoca, Constanța, Craiova, Iași, Satu Mare, Sibiu, Târgu Mureș, etc.), Romeo Rîmbu has held concerts in prestigious world halls (*Seoul Arts Center*, *Musikverein* from Vienna, *Hercules-Saal* from Munich, *Manzoni Theatre* and the *Opera* from Rome, *Arago Theatre* from Bilbao). Associate professor at the "*Gheorghe Dima*" *Music Academy* from Cluj-Napoca, he presently holds the functions of permanent conductor of the *Philharmonics* from Oradea and Ploiești.

Raluca ȘTIRBĂȚ

Raluca Știrbăț was born in Iași. At the age of ten, started studying piano in her hometown, within the "*Octav Băncilă*" *Arts Highschool*. After a year of study at the "*George Enescu*" *Music Academy* from Iași, she was the first admitted, with maximum score, at *Universität für Musik* from Vienna, class of professor Jürg von Vintschger, where she will finish her studies, obtaining the title of *Magister Artium*. Her debut was at the age of ten, on the stage of the "*Moldavia*" *Philharmonic* from Iași, playing the *D Major Concerto* by Joseph Haydn. She played, afterwards, with the majority of the symphonic orchestras from the country, under the batons of renowned conductors from the country and abroad: Cristian Mandeal, Emil Simon, Ludovic Bács, Ilarion Ionescu-Galați, Gheorghe Costin, Paul Popescu, Gottfried Rabl, Misha Katz, Daisuke Soga, Joseph Helperin, Fabiano Monica etc. Raluca has held recitals in all the main Romanian musical centers and has participated at international festivals, such as "*Pianoforte a Bellinzona*" - Switzerland, "*Joseph Hoffman*" - Poland, "*Toamna muzicală*" - Hungary, "*Thracia Summer*" - Bulgaria. She has been invited to play in Austria, Switzerland, Germany, England, Italy, Spain, France, Hungary, Poland, Bulgaria, Slovenia, Croatia, Singapore, Cyprus, Turkey, Tunis, Morocco etc.

Romeo RÎMBU

Formația sa muzicală o datorează școlii interpretative clujene, studiind în cadrul *Liceului de Artă* și la *Academia de Muzică „Gheorghe Dima”*. Ca oboist, colaborează cu diferite formații și orchestre, concertând în România, Germania, Italia, Grecia, Spania, Franța, Elveția, fiind multiplu laureat al concursurilor de specialitate. În ipostază solistică, dintre cele mai importante succese ale sale se remarcă interpretarea *Concertului pentru oboi* de W.A. Mozart, în celebra sală *Musikverein* din Viena. În perioada 1991 - 1993, a studiat dirijatul la Oradea, iar în 1995 a obținut o bursă oferită de Guvernul italian, pentru a se perfecționa la *Academia* din Pescara. De asemenea, un an mai târziu, a fost invitat de maestrul Erich Bergel să participe la un curs de perfecționare la Budapesta. Dirijând peste 500 de concerte în Europa, S.U.A., Brazilia, Japonia și Coreea de Sud, la pupitrul unor repute ansambluri simfonice (Orchestrale *Filarmonicilor* din Arad, Bacău, Botoșani, Brașov, Cluj-Napoca, Constanța, Craiova, Iași, Satu Mare, Sibiu, Târgu Mureș, ș.a.), Romeo Rîmbu a susținut concerte în săli prestigioase ale lumii (*Seoul Arts Center*, *Musikverein* din Viena, *Hercules-Saal* din München, *Teatrul Manzoni* și *Opera* din Roma, *Teatrul Arago* din Bilbao). Profesor-asociat al *Academiei de Muzică „Gheorghe Dima”* din Cluj-Napoca, Romeo Rîmbu deține, actualmente, funcțiile de dirijor permanent al *Filarmonicilor* din Oradea și Ploiești.

Raluca ȘTIRBĂȚ

Raluca Știrbăț s-a născut la Iași. La vârsta de șase ani, începe studiul pianului în orașul natal, în cadrul *Liceului de Artă „Octav Băncilă”*. După un an de studiu la *Academia de Muzică „George Enescu”* din Iași, este admisă prima, cu punctaj maxim, la *Universität für Musik* din Viena, la clasa prof. Jürg von Vintschger, unde își va încheia studiile, obținând titlul de *Magister Artium*. A debutat la vârsta de zece ani, pe scena *Filarmonicii „Moldova”* din Iași, interpretând *Concertul în Re major* de Joseph Haydn. Concertează, apoi, cu majoritatea orchestrelor simfonice din țară, sub baghete de renume din țară și din străinătate: Cristian Mandeal, Emil Simon, Ludovic Bács, Ilarion Ionescu-Galați, Gheorghe Costin, Paul Popescu, Gottfried Rabl, Misha Katz, Daisuke Soga, Joseph Helperin, Fabiano Monica ș.a. A susținut recitaluri în toate marile centre muzicale românești, participă la festivaluri internaționale, precum "*Pianoforte a Bellinzona*" - Elveția, "*Joseph Hoffman*" - Polonia, "*Toamna muzicală*" - Ungaria, "*Thracia Summer*" - Bulgaria. Este invitată să concerteze în Austria, Elveția, Germania, Anglia, Italia, Spania, Franța, Ungaria, Polonia, Bulgaria, Slovenia, Croația, Iran, Singapore, Cipru, Turcia, Tunisia, Maroc etc. Este laureată a numeroase concursuri și festivaluri naționale și internaționale. A fost bursieră a *Fundațiilor „Beethovensgesellschaft”*, "*Martha Sobotka-Janaczek*", "*Nippon Foundation*" - Tokio, "*Madeleine Blavier*" - Elveția și a *Clubului Rotary* - Viena.

30 aprilie, ora 21.00,
Universitatea
din Craiova
Facultatea de
Agronomie, sala
„Alexandru Buia”

Michael Pennington
(Royal Shakespeare Company, UK)

Hamlet

FAȚĂ ÎN FAȚĂ CU

Michael PENNINGTON CV (selective)

Moderator:
Marina CONSTANTINESCU

Michael PENNINGTON CV (selectiv)

1964-1966: Lucrează două sezoane la Royal Shakespeare Company - Fortinbras în *Hamlet*, Dumaine în *Love's Labour's Lost*, Mathias în *The Jew of Malta*.

1966-1973: La West End – Laertes în *Hamlet*, Andrei în *Trei surori* de Cehov.

1974-1980: La RSC : Angelo în *Măsură pentru măsură*, Ferdinand în *Furtuna*, Mercutio în *Romeo și Julieta*, Edgar în *Regele Lear*, Hector în *Troilus și Cressida*.

1981-1983: Televiziune : Posthumus în *Cymbeline*, Jung în *Freud*.

1985: Televiziune : rol principal în *Oedip Rege*, Henry în *The Real Thing*.

1986-1992: Este co-fondator al English Shakespeare Company unde lucrează ca Regizor Artistic și are rol principal în trei turnee mondiale al unui întreg ciclu al *Shakespeare's Histories* *The Wars of the Roses*, jucându-i pe Henry al V-lea și Richard al II-lea; joacă de asemenea pe Leontes în *Poveste de iarnă* și are rolurile principale în *Macbeth* și *Coriolanus*; regizează *A douăsprezecea noapte*.

1992-1998: Archie Rice în *The Entertainer*, Claudius și Fantoma în *Hamlet*, Major Arnold în *Taking Sides*, Oscar Wilde în *Gross Indecency*, Trigorin în *Pescărușul* de Cehov, regizează *A douăsprezecea noapte* pentru Haiyuza Company Tokyo (1993) și pentru Chicago Shakespeare Theater (1995).

1999-2000: Lucrează în continuare la RSC, cu rolul principal în *Timon din Atena*.

2001: Rol principal în *The Guardsman* de Molnar (la West End) și în *The Shawl* de David Mamet (la Crucible Theatre Sheffield)

2003: Regizează *Visul unei nopți de vară* la Regent's Park Open Air Theatre. Joacă rolurile principale din *John Gabriel Borkman* de Ibsen și *The Madness of George III* de Alan Bennett.

2005: Joacă în *The Cosmonaut's Last Message...* de David Creig (la Donmar Warehouse); *Colder Than Here* de Laura Wade (la Soho Theatre), rolul principal în *Nathan Înțeleptul* de Lessing (la Hampstead Theatre).

2006: Sidney Cockerell în *The Best of Friends* de Hugh Whitmore (la Hampstead Theatre). În același an are loc premiera spectacolului *Sweet William*.

2007: Robert Maxwell în *The Bargain* de Ian Curteis. Charles Dickens în *Little Nell* de Simon Grey.

Apariții în film includ: *Hamlet*, *Return of the Jedi*.

Publicații *The Wars of the Roses* (1990), *Hamlet - A User's Guide* (1996), *Twelfth Night - A User's Guide* (2000), *A Midsummer Night's Dream - A User's Guide* (2005), *Are You There Crocodile - Inventing Anton Chekhov* (2003), *Pocket Guide to Ibsen, Chekhov and Strindberg* (2004), *From Page to Stage - Three Sisters* (2006).

1964-1966: Two seasons at Royal Shakespeare Company – Fortinbras în *Hamlet*, Dumaine în *Love's Labour's Lost* and Mathias în *The Jew of Malta*

1966-1973: At West End – Laertes în *Hamlet* and Andrei în Cehov's *Three Sisters*

1974-1980: At RSC – Angelo in *Measure for Measure*, Ferdinand in *The Tempest*, Mercutio in *Romeo and Juliet*, Edgar in *King Lear*, Hector in *Troilus and Cressida*

1981-1983: Television – Posthumus in *Cymbeline*, Jung in *Freud*

1985: Television – Main title in *Oedipus the King*, Henry in *The Real Thing*

1986-1992: Co-founded the English Shakespeare Company and worked as Joint Artistic Director and leading actor on three world tours in the entire cycle of *Shakespeare's Histories* *The Wars of the Roses*, playing Henry V and Richard II; also Leontes in *The Winter's Tale* and the title roles in *Macbeth* and *Coriolanus*, and directing *Twelfth Night*.

1992-1998: Archie Rice in *The Entertainer*, Claudius and The Ghost in *Hamlet*, Major Arnold in *Taking Sides*, Oscar Wilde in *Gross Indecency*, Trigorin in Cehov's *The Seagull*. Directed *Twelfth Night* for Haiyuza Company Tokyo (1993) and for Chicago Shakespeare Theater (1995).

1999-2000: Further season at RSC, playing title role in *Timon of Athens*.

2001: Title role in Molnar's *The Guardsman* (West End), David Mamet's *The Shawl* (Crucible Theatre Sheffield).

2003: Directed *A Midsummer Night's Dream* in Regent's Park Open Air Theatre. Played title roles in Ibsen's *John Gabriel Borkman* and Alan Bennett's *The Madness of George III*.

2005: David Greig's *The Cosmonaut's Last Message...* (Donmar Warehouse); Laura Wade's *Colder Than Here* (Soho Theatre), title role in Lessing's *Nathan the Wise* (Hampstead Theatre).

2006: Sidney Cockerell in Hugh Whitmore's *The Best of Friends* (Hampstead Theatre). Premiere of *Sweet William*.

2007: Robert Maxwell in *The Bargain* by Ian Curteis. Charles Dickens in Simon Gray's *Little Nell*.

Film appearances include : *Hamlet*, *Return of the Jedi*.

Published works include: *The Wars of the Roses* (1990), *Hamlet - A User's Guide* (1996), *Twelfth Night - A User's Guide* (2000), *A Midsummer Night's Dream - A User's Guide* (2005), *Are You There Crocodile - Inventing Anton Chekhov* (2003), *Pocket Guide to Ibsen, Chekhov and Strindberg* (2004), *From Page to Stage - Three Sisters* (2006).

Hamlet

FAȚĂ ÎN FAȚĂ CU

Ion CARAMITRU

Drama Studies: The "I.L. Caragiale" Theatre and Cinema Institute, Bucharest, class of 1964, under the guidance of professor Beate Fredanov.

Roles at the National Theatre of Bucharest: *Edward III* - „Edward III”, „Dialoguri și fantezii în Jazz” - a performance of poetry and music, with Johnny Răducanu, *Romeo* - „Romeo and Juliet”, *Mircea Basarab* - „The Vicar”, *Eminescu* - „Eminescu”, *Perdican* - „Don't Fool with Love”.

Roles at the Sturdza Bulandra Theatre, Bucharest: *The director* - „Six Characters in Search of an Author”, *Iuri Zvonariov* - „Sorry”, *Creon* - „Antigone”, *Cotrone* - „The Mountain Giants”, *Hamlet* - „Hamlet”, *Ferdinand* - „The Tempest”, *The Bashwaw of Vidin* - „The Cold”, *The actor* - „The Lower Depths”, *Bacon* - „Elisabeth I”, *Feste* - „Twelfth Night”, *Tommy* - „Photo Finish”, *Caesar* - „Julius Caesar”, *Malcolm* - „Macbeth”, *Herauld* - „Danton's Death”, *Young Collector* - „A Streetcar Named Desire”.

He has also played at the Odeon Theatre and Cassandra Studio from Bucharest and directed many theatre performances at The National Theatre of Bucharest, UNITER, “Lucia Sturdza Bulandra” Theatre, The National Opera House of Bucharest, The Constanta Musical Theatre, The Belfast Opera House, and Theatre du Signe (Japan). He has also worked in television both in Romania and abroad.

Film apparitions include: „Adam & Paul”, directed by Leonard Abrahamson, 2004; „Amen”, directed by Costa Gavras, 2002; „Mission: Impossible”, directed by Brian by Palma, 1996; „Kafka”, directed by Steven Soderbergh, 1991; „Darkening”, directed by Alexandru Tatos, 1985; „Castle in the Carpathians”, directed by Stere Gulea, 1981; „Ștefan Luchian”, directed by Nicolae Mărgineanu, 1981; „The Forest Of The Hanged”, directed by Liviu Ciulei, 1964.

Other Activities: Manager of the National Theatre “I.L. Caragiale” Bucharest since June 2005; President of UNITER - The Romanian Theatre Union - since 1990; Minister of Culture: 1996 - 2000; Manager of the Lucia Sturdza Bulandra Theatre in Bucharest: 1990 - 1993; Drama Professor, UNATC, 1976 - 1981; Associate Professor, UNATC, 1997 - 2001. Member of the Executive Bureau of the European Council of Artists, Copenhagen (ECA); Member of the European Forum for Arts and Heritage (EFAH); Member of the Informal European Theatre Meeting (IETM).

Nominations and Awards: The Romanian Order of Merit, in the rank of the Great Cross, 2000; Knight of the Order of Arts and Literature in France, 1997; Honorary Officer of the Imperial British Order for his Romanian-British cultural activities, decorated by Queen Elisabeth II, 1995; The Special Jury Award for the title role in “Luchian”, at The National Film Festival in Costinesti, 1984; The Moviegoers Association Award, 1980.

Ion CARAMITRU

Studii dramatice: Institutul de Teatru și Cinema „I.L. Caragiale”, București, promoția 1964, sub îndrumarea profesoarei Beate Fredanov.

Roluri la Teatrul Național București: *Edward III* - „Edward III”, „Dialoguri și fantezii în Jazz” - un spectacol de poezie și muzică, alături de Johnny Răducanu, *Romeo* - „Romeo și Julieta”, *Mircea Basarab* - „Vicarul”, *Eminescu* - „Eminescu”, *Perdican* - „Cu dragostea nu-i de glumit”.

Roluri la Teatrul Sturdza Bulandra, București: *Regizorul* - „Șase personaje în căutarea unui autor”, *Iuri Zvonariov* - „Sorry”, *Creon* - „Antigona”, *Cotrone* - „The Mountain Giants”, *Hamlet* - „Hamlet”, *Ferdinand* - „Furtuna”, *Pașa din Vidin* - „Răceala”, *Actorul* - „The Lower Depths”, *Bacon* - „Elisabeth I”, *Feste* - „A douăsprezecea noapte”, *Tommy* - „Photo Finish”, *Caesar* - „Julius Caesar”, *Malcolm* - „Macbeth”, *Herauld* - „Moartea lui Danton”, *Tânărul percepător* - „Un tramvai numit dorință”.

A lucrat de asemenea la Teatrul Odeon și Cassandra Studio din București, și a regizat spectacole pentru Teatrul Național București, UNITER, Teatrul “Lucia Sturdza Bulandra”, Opera Națională București, Teatrul Muzical Constanța, Opera din Belfast, și Theatre du Signe (Japonia). A lucrat de asemenea în televiziune atât în România cât și în afară.

Apariții în film includ: „Adam & Paul”, regia Leonard Abrahamson, 2004; „Amen”, regia Costa Gavras, 2002; „Mission: Impossible”, regia Brian by Palma, 1996; „Kafka”, regia Steven Soderbergh, 1991; „Întunecare”, regizat de Alexandru Tatos, 1985; „Castelul din Carpați”, regia Stere Gulea, 1981; „Ștefan Luchian”, regizat de Nicolae Mărgineanu, 1981; „Pădurea spânzuraților”, regia Liviu Ciulei, 1964.

Alte activități: Director al Teatrului Național “I.L. Caragiale” București din iunie 2005; Președinte UNITER din 1990; Ministru al Culturii: 1996 - 2000; Director al Teatrului “Lucia Sturdza Bulandra” București: 1990 - 1993; Profesor de arta dramatică, UNATC, 1976 - 1981; Profesor asociat, UNATC, 1997 - 2001; Membru al Biroului Executiv al Consiliului European al Artiștilor, Copenhaga (ECA); Membru al European Forum for Arts and Heritage (EFAH); Membru al Informal European Theatre Meeting (IETM).

Nominalizări și premii: Ordinul de Merit Român, gradul de Mare Cruce, 2000; Cavaler al Ordinului pentru Artă și Literatură din Franța, 1997; Ofițer Onorific al Ordinului Imperial Britanic

pentru activitățile româno-britanice, decorat de către Regina Elisabeta II, 1995; Premiul Special al Juriului pentru rolul principal în “Luchian”, la Festivalul Național de Film din Costinești, 1984; Premiul din partea Moviegoers Association, 1980.

În Hamlet, student, 1964

1 mai, ora 20,
Craiova,
Teatrul Național
Marin Sorescu,
sala Amza Pellea

Schaubühne
(Berlin, Germany)

ihne
schaubühne berlin
schaubühne

Hamlet

BY WILLIAM SHAKESPEARE

Photo: Arno Declair

Thomas Ostermeier was born in 1968 in Soltau. From 1992-96 he studied directing at the Hochschule für Schauspielkunst Ernst Busch, Berlin. In 1990-91 he acted in the "Faust"-Project by Einar Schleef at the Hochschule der Künste, Berlin. In 1993-94 he was assistant director and actor with Manfred Karge in Weimar and at the Berliner Ensemble. In 1995 he directed "Die Unbekannte" by Alexander Blok in accordance with Meyerhold's system of biomechanics. In 1996 he directed "Recherche Faust /Artaud" at the bat-Studiotheater Berlin. From 1996-99 Ostermeier was Artistic Director of the Baracke at the Deutsches Theater, Berlin. Productions there included "Fat Men in Skirts" by Nicky Silver (1996), "Knives in Hens" by David Harrower (1997 – invited to the Theatertreffen Berlin), Brecht's "Mann ist Mann" (1997), "Suzuki" by Alexej Shipenko (1997), "Shopping & Fucking" by Mark Ravenhill (1998 – invited to the Theatertreffen Berlin), "Below the Belt" by Richard Dresser (1998), "The Blue Bird" by Maeterlinck (1999). In 1998 the Baracke was nominated "Theatre of the Year". In 1998 and 1999 Ostermeier directed "Disco Pigs" by Enda Walsh and "Fire Face" by Marius von Mayenburg at the Schauspielhaus Hamburg. His final production at the Baracke was "Suzuki II" by Alexej Shipenko.

Since September 1999 Ostermeier is resident director and member of the Artistic Direction of the Schaubühne. Productions there include: "A Doll's House" by Henrik Ibsen, 2002, "Hedda Gabler" by Henrik Ibsen 2005 and "A Midsummer Night's Dream" based on Shakespeare directed together with the choreographer Constanza Macras.

He has directed two productions at the Münchner Kammerspiele: "Der starke Stamm" by Marie-luise Fleißer, 2002 and "Die Ehe der Maria Braun" by Rainer Werner Fassbinder, 2007.

Translation by **Marius von Mayenburg**

A co-production with the Hellenic Festival in Athens and the Festival d'Avignon

Direction
Stage
Costumes
Music
Dramaturgy
Video
Lighting
Stage Combat
Surtitles

Thomas Ostermeier
Jan Pappelbaum
Nina Wetzel
Nils Ostendorf
Marius von Mayenburg
Sebastien Dupouey
Erich Schneider
René Lay
Uli Menke

Cast:

Claudius, Ghost
Hamlet
Gertrud, Ophelia
Polonius, Osric
Horatio, Guildenstern
Laertes; Rosencrantz

Urs Jucker
Lars Eidinger
Judith Rosmair
Robert Beyer
Sebastian Schwarz
Stefan Stern

Duration: ca. 2h30 - no intermission

This performance was invited
with the support of
Bucharest City Hall

Traducere: **Marius von Mayenburg**

Co-producție cu Festivalul Elenic din Atena și Festivalul D'Avignon

Regie
Scenografie
Costume
Muzica
Dramaturgie
Video
Lumini
Coregrafie lupte
Subtitrări

Thomas Ostermeier
Jan Pappelbaum
Nina Wetzel
Nils Ostendorf
Marius von Mayenburg
Sebastian Dupouey
Erich Schneider
René Lay
Uli Menke

Distribuție:

Claudius, Fantoma
Hamle
Gertrude, Ofelia
Polonius, Osric
Horațio, Guildenstern
Laertes; Rosencrantz

Urs Jucker
Lars Eidinger
Judith Rosmair
Robert Beyer
Sebastian Schwarz
Stefan Stern

Durata: 2h30min (fără pauză)

Spectacolul a fost invitat cu sprijinul
Primăriei Generale a Municipiului
București

Thomas OSTERMEIER

Thomas Ostermeier s-a născut în 1968 în Soltau. Din 1992/96 a studiat regia la *Hochschule für Schauspielkunst Ernst Busch* în Berlin. În 1990/91 a jucat în Proiectul *Faust* de Einar Schleef la *Hochschule der Künste*, Berlin. În 1993/94 a fost asistent de regie și actor cu Manfred Karge în Weimar la *Berliner Ensemble*. În 1995 a regizat *Die Unbekannte (Necunoscuta)* de Alexander Blok în concordanță cu sistemul de bio-mecanică al lui Meyerhold. În 1996 a regizat *Recherche Faust/Artaud* la *Studiotheater Berlin*.

Din 1996/99 Ostermeier a fost Director Artistic al *Baracke* la *Deutsches Theater*, Berlin. Producțiile de acolo includ: *Fat Men in Skirts (Bărbați grași în fuste)* de Nicky Silver (1996), *Knives in Hens (Cuțite în găini)* de David Harrower (1997), *Mann ist Mann* de Brecht (1997), *Suzuki* de Alexej Shipenko (1997), *Shopping & Fucking* de Mark Ravenhill (1998), *Below the Belt (Sub centură)* de Richard Dresser (1998), *The Blue Bird (Pasărea albastră)* de Maeterlink (1999). În 1998 și 1999 Ostermeier a regizat *Disco Pigs* de Enda Walsh și *Fireface* de Marius von Mayenburg la *Schauspielhaus* în Hamburg. Ultima sa producție la *Baracke* a fost *Suzuki II* de Alexej Shipenko.

Din septembrie 1999 Ostermeier este regizor rezident și membru al regiei artistice de la *Schaubühne*. Producțiile de aici includ: *Casa cu păpuși* de Ibsen (2002), *Hedda Gabler* de Ibsen (2005) și *Visul unei nopți de vară* bazat pe piesa de Shakespeare, regizat împreună cu coregraful Constanza Macras.

A regizat două producții la *Münchner Kammerspiele*: *Der starke Stamm (Rădăcina puternică)* de Marie-Luise Fleiăer (2002) și *Die Ehe der Maria Braun (Mariajul Mariei Braun)* de Rainer Werner Faßbinder (2007).

FESTIVALUL INTERNAȚIONAL
SUADE
STEFAN

2 mai, ora 19,
Sala studio
"Ion D. Sîrbu"
a Teatrului Național
"Marin Sorescu"
Craiova

Teatrul Național „Marin Sorescu” Craiova

Just Doar Hamlet

ESSAY-PERFORMANCE ABOUT HAMLET BY WILLIAM SHAKESPEARE
SPECTACOL-ESEU DESPRE HAMLET DUPA WILLIAM SHAKESPEARE

Hamlet **Adrian Andone**
Scenography: **Viorel Penișoară-Stegaru**
Video-projection: **Bogdan-Cristian Drăgan**
Scenario, director and musical selection: **Alina Rece**

Video presence: **Adrian Andone, Valer Dellakeza, Ion Colan, Iulia Colan, Iulia Cârstea, Marian Politic, Ștefan Cepoi și Dragoș Măceșanu**
Technical direction: **George Dulămea**
Translated by: **Violeta Popa, George Volceanov, Vladimir Streinu, Leon Levițchi, Dan Duțescu**

Alina RECE

Director. Born in Măguri-Răcățau, Cluj district.

Studies: 1995 - "Babeș-Bolyai" University Cluj-Napoca, Faculty of Letters, Romanian-English section. 1998 - National University of Theatrical and Cinematographic Art "I.L. Caragiale" Bucharest, Faculty of Theatre, Directing Theatre section.

Artistic activity: Has directed until now 37 performances in theatres from Romania: Craiova, Cluj-Napoca, Timișoara, Oradea, Brașov, Sibiu, Bucharest etc.

Among directed performances: *Amedeu sau cum să te descotorosești* by Eugene Ionesco, *Miss Julie* by August Strindberg, *Closed Doors* by Jean-Paul Sartre, *The Misunderstanding* by Albert Camus, *Ivona, Princess of Burgundia* by Witold Gombrowicz, *Servant of Two Masters* and *The Mistress of the Inn* by Carlo Goldoni, *În derivă*, after Slawomir Mrozek, *Coffee?...Tea?...ME*, after Reiner Fassbinder and A. P. Cehov, *Ai toată viața înainte!*, her own staging after the novel by Romain Gary.

Presently: Artistic director at „MERLIN” Theatre Timișoara and Associate Assistant at the Theatre Department of the Craiova University. *UNITER Member.*

Hamlet **Adrian Andone**
Scenografia: **Viorel Penișoară-Stegaru**
Videoproiecție: **Bogdan-Cristian Drăgan**
Scenariul, regia și ilustrația muzicală: **Alina Rece**

Prezențe video: **Adrian Andone, Valer Dellakeza, Ion Colan, Iulia Colan, Iulia Cârstea, Marian Politic, Ștefan Cepoi și Dragoș Măceșanu**
Regia tehnică: **George Dulămea**
Traducerea: Violeta Popa, George Volceanov, Vladimir Streinu, Leon Levițchi, Dan Duțescu

Alina RECE

Regizor. Născută la Măguri-Răcățau, jud. Cluj

Studii: 1995 - Universitatea "Babeș-Bolyai" Cluj-Napoca, Facultatea de Litere, secția Română-Engleză.

1998 - Universitatea Națională de Artă Teatrală și Cinematografică "I.L. Caragiale" București, Facultatea de Teatru, secția Regie Teatru.

Activitate artistică: A semnat până în prezent regia a 37 de spectacole în teatre din România: Craiova, Cluj-Napoca, Timișoara, Oradea, Brașov, Sibiu, București etc.

Dintre spectacolele montate: *Amedeu sau cum să te descotorosești* de Eugene Ionesco, *Domnișoara Julie* de August Strindberg, *Uși închise* de Jean-Paul Sartre, *Neînțelegerea* de Albert Camus, *Ivona, principesa Burgundiei* de Witold Gombrowicz, *Slugă la doi stăpâni* și *Hangița* de Carlo Goldoni, *În derivă*, după Slawomir Mrozek, *Coffee?...Tea?...ME*, după Reiner Fassbinder și A. P. Cehov, *Ai toată viața înainte!*, dramatizare proprie după romanul lui Romain Gary.

În prezent: Regizor artistic la Teatrul "MERLIN" Timișoara și asist. asociat drd. la Departamentul de Teatru al Universității Craiova. *Membbru UNITER.*

3 mai, ora 11,
Sala studio
"Ion D. Sîrbu"
a Teatrului Național
"Marin Sorescu"
Craiova

Just Doar Hamlet

Just HAMLET

un film de
BOGDAN-CRISTIAN
DRĂGAN

The movie „Just Hamlet” created by Bogdan-Cristian Drăgan, in collaboration with Doru Ciolacu, catches Hamletian situations from daily life. Simple people – peasants, gravediggers, grocers – that have no idea about the play’s action answer to some questions that force them to transpose in Shakespeare’s characters. To be or not to be? Is the rest silence?: just Hamlet...

The movie preceded by a short theatrical moment in the interpretation of Anca Dinu, actress at the National of Craiova, who is also the reporter in the movie.

Filmul „Just Hamlet” realizat de Bogdan-Cristian Drăgan, în colaborare cu Doru Ciolacu, surprinde situații hamletiene în viața de zi cu zi. Oameni simpli – țărani, gropari, precupeți – care nu au habar despre acțiunea piesei, răspund unor întrebări care îi obligă să se transpună în personajele lui Shakespeare. A fi sau a nu fi? Restul e tăcere?: just Hamlet...

Filmul este precedat de un scurt moment de teatru în interpretarea actriței Naționalului craiovean Anca Dinu, care joacă și rolul reporterului din film.

3 mai, ora 19,
Sala "Amza Pellea"
a Teatrului Național
"Marin Sorescu"
Craiova

Street Theatre Troupe
(Coreea)

Hamlet

BY WILLIAM SHAKESPEARE

Lee YOUN-TAEK

Poet, Dramatist, and Director
He was born in 1952.

He entered Seoul Theatre School in 1972, and worked as a reporter at Busan Ilbo(Daily newspaper) for seven years.

In 1986, he started his career in the theater and founded Street Theater Troupe. He has become one of the representatives of Korean experimental theater through playwriting, directing, actor training, and staging, along with his rich experience in criticism, scenarios, TV dramas, columns. In 1994, he opened 'Korean Theater Institute' out of his concern about training actors and theorizing the theater. He also taught acting in Germany and Japan and worked as art Director of Korean National Theatre. Since 1999, he has been managing the troupe of nearly 50 members in Miryang Theater Center, pursuing Korean experimental theater. He is the Art Director of Street Theatre Troupe and also teaches at Youngsusan University.

He has won several awards for the scripts he wrote, and the performances he directed.

He aims to make productions that are enjoyable and profound in themes at the same time.

The productions of YOUN-TAEK Lee and Street Theatre Troupe are also well-known internationally.

Mr. Lee's performances include "Ogu", "Faust", "Hamlet", "King Lear", "Tempest", "Mother", "Ba-Bo-Gak-Si", "Citizen K", "King Yeoun San", "Queen of Tears", "Eclipse", "Do-Sol-Ga", "Jo Nam Myung", "Seoul Citizen 1919", and "Ok Dan Uh".

CAST

Hamlet
Gertrude
Claudius
Horatio
Polonius
Ophelia, Player
Laertes
Guildenstern
Rosencrantz
Fortinbras
Player 1
Player 2
Player 3

Ji Hyunjun
Kim Sohee
Lee Seungheon
Kim Misook
Oh Dongsik
Bae Boram, Jung Youngmi
Seo Seunghyun
Cho Hwayoung
Kwoun Suyeon
Yoon Jeongseop
Han Sangmin
Yeum Soonsik
Cha Seorin

Director

Lee YOUN-TAEK

Street Theatre Troupe was founded in 1986 by Lee YOUN-TAEK, and has become one of the leading theatre companies in Korea. Street Theatre Troupe seeks to adapt foreign plays into Korean style, and also endeavors to reconstruct traditional theatre to create a theatrical format that appeals to contemporaries. The performances of Street Theatre Troupe are well-known not only among Koreans, but also among international audience, "San-Ssit-kim" was invited to Tokyo Alice Theatre Festival in 1990. "Ogu", which was made into a film, was invited to 1991 Essen Festival in Germany and 1990 Tokyo International Theatre Festival. "Hamlet" was invited to ASSITEJ Congress, Russia in 1996, and TOGA Spring Art Festival, Japan in 2000. In 2002, "A Learned Man, Jo Nam Myung" was invited to BeSeTo Festival held in Beijing, China. "Mother Courage and her Children" was invited to Spring Arts Festival Shizuoka, Japan in 2007.

DISTRIBUȚIE

Hamlet
Gertrude
Claudius
Horațio
Polonius
Ofelia, Actor
Laertes
Guildenstern
Rosencrantz
Fortinbras
Actor 1
Actor 2
Actor 3

Ji Hyunjun
Kim Sohee
Lee Seunghoon
Kim Misook
Oh Dongsik
Bae Boram, Jung Youngmi
Seo Seunghyun
Cho Hwayoung
Kwoun Suyeon
Yoon Jeongseop
Han Sangmin
Yeum Soonsik
Cha Seorin

Regizor

Lee Youn-Taek

Street Theatre Troupe a fost fondată în 1986 de Lee Youn-Taek, și a devenit una dintre companiile principale de teatru din Coreea. Street Theatre Troupe caută de adapteze piese străine într-un stil coreean, și de asemenea își propune să reconstruiască teatrul tradițional pentru a crea un format teatral care să placă contemporanilor. Spectacolele companiei sunt bine cunoscute nu numai printre coreeni, dar și printre spectatori internaționali, „San-Ssit-kim” a fost invitat la Festivalul de Teatru Alice din Tokio în 1990. „Ogu”, după care s-a făcut de asemenea un film, a fost invitat la ASSITEJ Congress, Rusia în 1996 și la TOGA Spring Art Festival în Japonia în 2000. În 2002, „Un om învățat, Jo Nam Myung” a fost invitat la Festivalul BeSeTo din Beijing, China. „Mama Curaj și copiii săi” a fost invitat la Festivalul Artistic de Primăvară Shizuoka din Japonia în 2007.

Lee YOUN-TAEK

Poet, dramaturg și regizor

S-a născut în 1952. A intrat la Școala de Teatru din Seoul în 1972 și a lucrat ca reporter la ziarul Busan Ilbo timp de șapte ani.

În 1986 și-a început cariera în teatru și a fondat *Street Theater Troupe*. A devenit unul dintre reprezentanții teatrului experimental din Coreea scriind piese, regizând, făcând trainiguri de actorie, scenografie, laolaltă cu bogata sa experiență în critică, scenarii, drame TV, editoriale. În 1994 a deschis *Institutul Coreean de Teatru* datorită preocupării sale pentru pregătirea actorilor și teorizarea teatrului. A predat de asemenea actoria în Germania și Japonia și a lucrat ca regizor artistic la Teatrul Național Coreean. Din 1999, manageriază trupa de aproape 50 de membri din Miryang Theater Center, continuând cu teatrul experimental coreean. Este regizor artistic al Street Theater Troupe și predă la Universitatea Youngsan.

A câștigat mai multe premii pentru scenariile pe care le-a scris și spectacolele pe care le-a regizat. Își propune să facă spectacole care să facă plăcere și să fie profunde în același timp. Spectacolele lui Youn-Taek Lee cu Street Theater Troupe sunt de asemenea cunoscute internațional.

Spectacolele domnului Lee includ „Ogu”, „Faust”, „Hamlet”, „Regele Lear”, „Furtuna”, „Mother”, „Ba-Bo-Gak-Si”, „Citizen K”, „King Yeoun San”, „Queen of Tears”, „Eclipse”, „Do-Sol-Ga”, „Jo Nam Myung”, „Seoul Citizen 1919”, și „Ok Dan Uh”.

4 mai, ora 19,
sala "Amza Pellea"
a Teatrului Național
"Marin Sorescu"
Craiova

Meno Fortas
(Vilnius, Lituania)

Hamlet

BY WILLIAM SHAKESPEARE

Performance in three acts

Piesă în trei acte

Eimuntas NEKROŠIUS

Eimuntas Nekrošius was born in 1952. He graduated from the Lunacharski Institute of Theatre Art in Moscow (1978). From 1978 to 1979 he worked at the State Youth Theatre in Vilnius, from 1979 to 1980 - at Kaunas Drama Theatre. Since 1980 he resumed work at the State Youth Theatre in Vilnius, where he produced the following performances: *The Square* by Yeliseyeva (1981), *Love and Death in Verona* by Antanėlis and Geda (1982), *Pirosmani, Pirosmeni, A Day Longer Than a Hundred Years* by Aitmatov (1983), *Uncle Vanya* by Chekhov (1986) and *The Nose* by Gogol (1991). During 1991-97 Nekrošius has worked as a resident director of the Lithuanian International Theatre Festival LIFE. His performances produced by LIFE include *Mozart and Salieri*, *Don Juan*, *Plague* by Pushkin (1994), *Three Sisters* by Chekhov (1995) and *Love and Death in Verona* (1996). All were put on at many international theatre festivals. In 1997 he created one of his most successful productions – Shakespeare's *Hamlet* that was performed in nearly all main European theatre festivals receiving numerous awards. Since 1998 Nekrošius has been working as the artistic director of the theatre studio "Meno fortas", which was also established in 1998. In 1999 he produced Shakespeare's *Macbeth*. In 2001 he produced Shakespeare's *Othello* with the world premiere taking in Venice. In 2002 Nekrošius worked on his first opera and produced Verdi's *Macbeth* at Teatro Comunale in Florence. In 2003 the new theatre production of Nekrošius – *The Seasons* was staged based on the epic poem by the classic Lithuanian writer Kristijonas Donelaitis. Another production of the same year was Anton Chekhov's *The Cherry Orchard* with Russian actors. The premiere of this production took place in July 2003 in Moscow and was hailed by Russian theatre critics as the most memorable and outstanding production of the play by the Russian playwright in the last decade.

One of the most poetic works done in 2004 was performance based on The Old Testament – *The Song of Songs* produced by Meno Fortas. Year 2005 was dedicated on the work of two opera productions – *Children of Rosental* by Desiatnikov staged in Bolshoy theatre in Moscow and *Boris Godunov* produced by Teatro Comunale in Florence. Nekrošius latest releases - production based on Goethe's *Faust* created in Meno Fortas (2006) and Richard Wagner's "Valkyrie" staged at Lithuanian National Opera and Ballet Theatre in 2007. 2008 was fruitful with the new performances „Anna Karenina“ staged in Emilia Romagna Teatro in Modena and the latest opera production „The Legend of Invisible city of Kitez“ were directed by Eimuntas Nekrošius in Teatro Lirico of Cagliari and Bolshoy Theatre in Moscow. Latest performance directed by Eimuntas Nekrošius is large scale theatrical production based on Fiodor Dostevsky „Idiot“.

Producer:
Co-producers:

Meno Fortas Theatre
La Batie, Festival de Geneve
Parma Teatro Festival
Zuercher Theater Spektakel
Hebbel Theater Berlin
Aldo Miguel Grompone

Director:
Set and costumes:
Original music:
Lighting design:

Eimuntas Nekrošius
Nadezda Gultiajeva
Faustas Latenas
Audrius Jankauskas

CAST:

Claudius
Gertrude
Hamlet
Ghost
Horatio
Ophelia
Laertes
Polonius
Actors

Vytautas Rumsas
Dalia Storyk – Zykuviene
Andrius Mamontovas
Vidas Petkevicius
Ramūnas Rudokas
Viktorija Kuodyte
Kestutis Jakstas
Povilas Budrys
Margarita Ziemelyte
Vaidas Vilius
Algirdas Dainavicius
Tadas Sumskas

Musician

Director's assistant:
Sound
Props
Wardrobe

Tauras Cizas
Viktor Arefjev
Genadij Virkovskij
Lina Aksti

Running time: 3 hours 30 minutes.

Producător:
Co-producători:

Meno Fortas Theatre
La Batie, Festival de Geneve
Parma Teatro Festival
Zuercher Theater Spektakel
Hebbel Theater Berlin
Aldo Miguel Grompone

Regizor:
Decor și costume:
Muzica originală:
Design lumini:

Eimuntas Nekrosius
Nadezda Gultiajeva
Faustas Latenas
Audrius Jankauskas

DISTRIBUȚIE:

Claudius
Gertrude
Hamlet
Fantomă
Horațiu
Ofelia
Laertes
Polonius
Actori

Vytautas Rumsas
Dalia Storyk – Zykuviene
Andrius Mamontovas
Vidas Petkevicius
Ramūnas Rudokas
Viktorija Kuodyte
Kestutis Jakstas
Povilas Budrys
Margarita Ziemelyte
Vaidas Vilius
Algirdas Dainavicius
Tadas Sumskas

Muzicant

Asistent regie:
Sunet:
Props
Costume

Tauras Cizas
Viktor Arefjev
Genadij Virkovskij
Lina Aksti

Durata spectacolului: 3 ore și 30 de minute

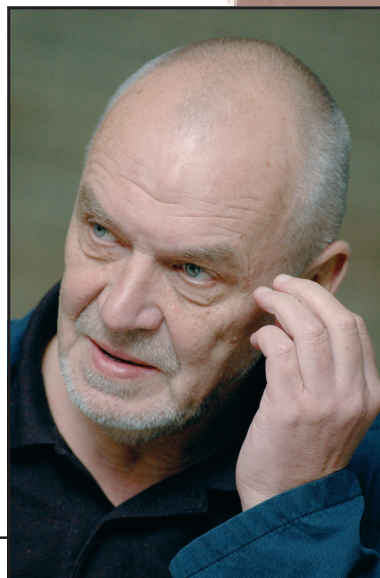

Foto: Matvejev C.

Eimuntas NEKROŠIUS

S-a născut în 1952. A absolvit la Institutul de Artă Teatrală Lunacharski din Moscova în 1978. Din 1978 în 1979 la lucrat la Teatrul Tineretului de Stat din Vilnius, din 1979 în 1980 la Kaunas Drama Theatre. Din 1980 a reluat munca la Teatrul Tineretului din Vilnius unde a regizat următoarele spectacole: *Pătratul* de Yeliseyeva (1981), *Dragoste și Moarte în Verona* de Antanėlis și Geda (1982), *Pirosmani, Pirosmani, A Day Longer Than a Hundred Years* de Aitmatov (1983), *Unchiul Vania* de Cehov (1986) și *Nasul* de Gogol (1991). Între 1991-97 a lucrat ca regizor rezident la Festivalul Internațional de Teatru Lituanian LIFE. Spectacolele create de el pentru LIFE includ: *Mozart și Salieri*, *Don Juan*, *Plaga* de Pushkin (1994), *Trei surori* de Cehov (1995) și *Dragoste și Moarte în Verona* (1996). Toate au fost jucate la numeroase festivaluri de teatru internaționale.

În 1997 Nekrošius a creat una dintre cele mai de succes producții ale sale: *Hamlet* de Shakespeare, care a fost jucat la aproape toate marile festivaluri europene, câștigând numeroase premii. Din 1998 lucrează ca regizor artistic pentru teatrul-studio *Meno Fortas*, care a fost de asemenea fondat în 1998. În 1999 a regizat *Macbeth* de Shakespeare, iar în 2001 *Othello*, care a avut premiera mondială la Veneția. În 2002 a regizat prima sa operă, *Macbeth* de Verdi, la Teatro Comunale în Florența. În 2003, noul spectacol al lui Nekrošius – *Anotimpurile*, a fost creat pe baza poemului epic al marelui scriitor lituanian Kristijonas Donelaitis. Altă producție a acestui an a fost *Livada de vișini* de Cehov, cu actori ruși, având premiera la Moscova, și lăudată de criticii ruși ca fiind cea mai memorabilă producție a piesei dramaturgului rus din ultimii zece ani.

Unul dintre cele mai poetice spectacole create din 2004 a fost *Cântarea Cântărilor*, bazat pe Vechiul Testament și realizat la Meno Fortas. În 2005 s-a dedicat regizării a două opere: *Children of Rosenthal* de Desiatnikov la Teatrul Balșoi din Moscova și *Boris Godunov* la Teatro Comunale din Florența. Ultimele sale producții – spectacolul bazat pe *Goethe* de Faust creat la Meno Fortas (2006) și *Valkyrie* de Wagner la Teatrul Național de Operă și Balet din Lituania. Anul 2008 a fost productiv prin spectacolele *Anna Karenina* la Emilia Romagna Teatro din Modena și ultima operă *Legenda Invizibilului Oraș Kitez*, regizat atât la Teatro Lirico din Cagliari cât și la Teatrul Balșoi din Moscova.

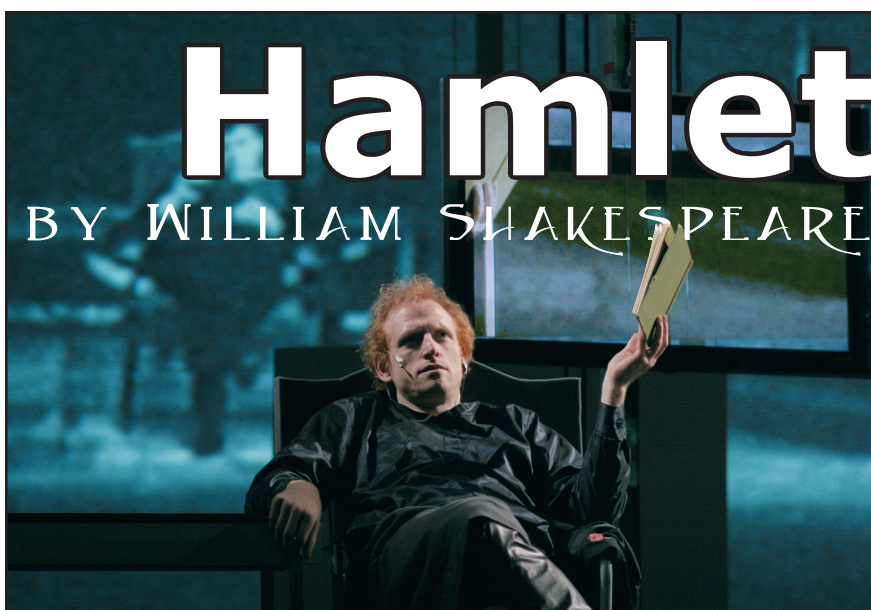
Ultimul spectacol regizat de Nekrošius este producția teatrală la scară mare bazată pe *Idiotul*, de Fiodor Dostoievski.

6 mai, ora 19.00
7 mai, ora 19.00
8 mai, ora 19.00
9 mai, ora 19.00

București
Teatrul Bulandra,
Sala Toma Caragiu

The Wooster Group

(New York, USA)

Scott Shepherd
Photo © Paula Court

The Wooster Group is an ensemble of experimental theater artists now in its 35th year. Founded in the mid-seventies, the Group was part of the radical post-modern experiments of the time, situated among the worlds of dance, visual, media, and theatrical arts. In the Group's pioneering productions, texts and technology are interwoven to tell stories in new ways. The Group has toured in the U.S. and to Europe, Russia, Canada, South America, the Middle East, Asia and Australia. The Performing Garage at 33 Wooster Street in New York City is the company's permanent home. It owns and operates the Garage as a shareholder in the Grand Street Artists Coop, established as part of the Fluxus art movement in the 1960s.

Elizabeth LeCompte, director, is a founding member of The Wooster Group. Since 1975, LeCompte in collaboration with her colleagues in The Wooster Group has constructed (choreographed, designed, and directed) seventeen multimedia theater pieces, including the trilogy *Three Places in Rhode Island* (consisting of *Sakonnet Point* (1975), *Rumstick Road* (1977), and *Nayatt School* (1978)); the epilogue to the trilogy, *Point Judith* (1979); a second trilogy (*The Road to Immortality*, consisting of *Route 1 & 9* (1981), *L.S.D. (...Just the High Points...)* (1984), and *Frank Dell's The Temptation of St. Antony* (1987)); *Brace Up!* (1991/2003), based on Paul Schmidt's translation of Chekhov's *Three Sisters*; *Fish Story* (1993); *The Emperor Jones* (1992) and *The Hairy Ape* (1995) by Eugene O'Neill; *House/Lights* (1999), based on Gertrude Stein's *Doctor Faustus Lights the Lights*; *To You, The Birdie! (Phedre)* (2001), translated by Paul Schmidt from the play by Jean Racine; *Poor Theater* (2005/6); *Who's your DADA?!*, commissioned by MoMA, to close the 2006 Dada exhibition; *Hamlet*, by William Shakespeare; the opera *La Didone* (2007); and *North Atlantic* by James Strahs (1983, 1999 and 2010). LeCompte and the Group have created seven film, video and DVD works, and choreographed four short dance pieces. Numerous honors and awards include a National Endowment for the Arts Distinguished Artists Fellowship for Lifetime Achievement in American Theater, a MacArthur Fellowship, a Guggenheim Fellowship, a US Artists Fellowship, and a Chevalier de l'Ordre des Arts et des Lettres from the French Ministry of Culture.

CAST

Hamlet
Claudius/Marcellus/Ghost/Gravedigger
Gertrude/Ophelia
Polonius
Laertes/Rosencrantz/Guildenstern/
Player King
Horatio
Bernardo/Rosencrantz/Guildenstern/
Player Queen/ Osric
Nurse
Attendant/Soldier/Banister

Scott Shepherd
Ari Flikos
Kate Valk
Roy Faudree

Casey Spooner
Judson Williams

Daniel Pettrow
Dominique Bousquet
Alessandro Magania

Director
Set
Lighting
Sound

Elizabeth LeCompte
Ruud van den Akker
Jennifer Tipton, Gabe Maxson
Geoff Abbas, Joby Emmons,
Matt Schloss, Omar Zubair

Video
Production manager
Stage manager
Assistant director
Technical director
Master electrician
Costumes
Fight coach
Movement coach
Laertes's songs
Additional music

Reid Farrington, with Andrew Schneider
Bozkurt Karasu
Teresa Hartmann
Kate Valk
Aron Deyo
Rob Reese
Claudia Hill
Felix Ivanov
Natalie Thomas
Fisherspooner
Warren Fischer

Running time: 2 hours 45 minutes.

The Wooster Group's presentation of HAMLET is supported by the Trust for Mutual Understanding and the Mid Atlantic Arts Foundation through US Artists International in partnership with the National Endowment for the Arts and the Andrew W. Mellon Foundation. HAMLET is a co-production of The Wooster Group and the 30 Festival of Barcelona Grec-Institute de Cultura, Ajuntament of Barcelona.

**Inviting The Wooster Group
at the International Shakespeare Festival
was possible with the patronage
and important financial support
of the Romanian Cultural Institute (ICR)**

Ari Fliakos, Kate Valk
Photo © Paula Court

Wooster Group este un ansamblu de artiști ai teatrului experimental, acum în al 35-lea an de existență. Fondat în anii '70, grupul a făcut parte din experimentele radicale postmoderne ale vremii, situat între lumile dansului, vizualului, media și artele teatrale. În producțiile inovatoare ale grupului, textul și tehnologia se împletesc pentru a spune poveștile în noi feluri. Grupul a fost în turnee în S.U.A. și în Europa, Rusia, Canada, America de Sud, Asia și Australia. „The Performing Garage” numărul 33, strada Wooster din New York City este sediul permanent al companiei. Ea deține și operează la „Garage” a acționar al Grand Street Artists Co-op, fondat ca parte a mișcării artistice Fluxus în anii 1960.

DISTRIBUȚIE

Hamlet
Claudius/Marcellus/Fantoma/Groparul
Gertrude/Ofelia
Polonius
Laertes/Rosencrantz/Guildenstern/
Actorul Rege
Horațiu
Bernardo/Rosencrantz/Guildenstern/
Actorul Regină/Osric
Infirmiera
Însoțitor/Soldat/Rampă

Scott Shepherd
Ari Fliakos
Kate Valk
Roy Faudree

Casey Spooner
Judson Williams

Daniel Pettrow
Dominique Bousquet
Alessandro Magania

Regizor
Scenografie
Lumini
Sunet

Elizabeth LeCompte
Ruud van den Akker
Jennifer Tipton, Gabe Maxson
Geoff Abbas, Joby Emmons,
Matt Schloss, Omar Zubair

Video
Manager producție
Producție scenică
Asistent regie
Regizor tehnic
Electrician șef
Costume
Antrenor lupte
Coregraf mișcare scenică
Cântecele lui Laertes
Muzică adițională

Reid Farrington, cu Andrew Schneider
Bozkurt Karasu
Teresa Hartmann
Kate Valk
Aron Deyo
Rob Reese
Claudia Hill
Felix Ivanov
Natalie Thomas
Fischerspooner
Warren Fischer

Durata: 2 ore și 45 de minute.

Prezentarea Wooster Group a spectacolului HAMLET este susținută de Trust for Mutual Understanding și Mid Atlantic Foundation prin intermediul US Artists International, în parteneriat cu National Endowment for the Arts și Fundația Andrew W. Mellon. HAMLET este o coproducție a The Wooster Group și 30 Festival of Barcelona Grec-Institute de Cultura, Ajuntament of Barcelona.

**The Wooster Group a putut fi invitat
la Festivalul Internațional Shakespeare
cu sprijinul și importantul suport financiar
al Institutului Cultural Român (ICR).**

Photo © Paula Court

Regizoarea Elizabeth LeCompte este membru fondator al Wooster Group. Începând cu 1975, LeCompte în colaborare cu colegii din The Wooster Group a construit (făcând coregrafie, design și regie) șaptesprezece piese de teatru multimedia, inclusiv trilogia *Three Places in Rhodes Island* (1975), *Rumstick Road* (1977) și *Nayatt School* (1978); epilogul trilogiei, *Point Judith* (1979); o a doua trilogie (*The Road to Immortality*, constând din *Route 1 & 9* (1981), *L.S.D. (...Just the High Points...)* (1984) și *Frank Dell's The Temptation of St. Antony* (1987)); *Brace Up!* (1991/2003) bazat pe adaptarea lui Paul Schmidt a piesei *Trei surori* a lui Cehov; *Fish Story* (1993); *The Emperor Jones* (1992) și *The Hairy Ape* (1995) de Eugene O'Neill; *House/Lights* (1999) bazat pe *Doctor Faustus Lights the Lights* de Gertrude Stein; *To You, The Birdie! (Phaedra)* (2001), adaptat de Paul Schmidt după piesa de Jean Racine; *Poor Theater* (2005/6); *Who's Your DADA?* comandat de MoMa, pentru a încheia expoziția Dada din 2006; *Hamlet* de William Shakespeare; opera *La Didone* (2007) și *North Atlantic* (1983, 1999, 2010) de James Strahs. LeCompte și Grupul au creat șapte filme, video și DVD și au creat coregrafia pentru patru bucăți scurte de dans. Numeroasele onoruri și premii includ un *National Endowment for the Arts Distinguished Artists Fellowship for Lifetime Achievement in American Theater* (pentru realizări în întreaga carieră în teatrul american), MacArthur Fellowship, Guggenheim Fellowship și titlatura de *Chevalier de l'Ordre des Arts et des Lettres* din partea Ministerului Culturii din Franța.

8 mai, ora 19,
Teatrul
Metropolis
București

Metropolis
(București, România)

Hamlet

BY WILLIAM SHAKESPEARE

László BOCSÁRDI

Born in 1958 at Târgu-Mureș. Director; manager of *Tamási Áron Theatre* from Sf. Gheorghe. Graduated at the *Polytechnic University* from Timișoara in 1984. 1978-1984, Timișoara: member of *Teatrul Studențesc "Thalia"*. 1984-1990, Gheorgheni: founded the alternative-experimental troupe *Figura Studió*. 1990: first director of *Figura Studió Theatre*, that had become a professional theatre. In 1995 he graduated directing at the *Academia de Artă Teatrală din Tg-Mureș* class of Tompa Gábor. 1995: artistic director of *Tamási Áron Theatre* from Sf. Gheorghe, and from December 2005, general director.

Performances include: *Umbra* (1995), *Dușmanul poporului* by Ibsen (1996), *Găinușa de apă* (1997), *Suflet viteaz* (1997), *Alcesta* (1998), *Measure for Measure* (1999), *Kasimir and Karoline* (2001), *Profetul Ilia* (2001), *Romeo and Juliet* (2003), *Othello* (2004), *King Lear* (2007), *Ubu Rex* (1987), *Antigona* (2003), *Cymbeline* (2007), *Dom Juan* (2007), *Hamlet* (2008), *Titus Andronicus* (2003), *Electra* (2005).

Awards and nominations:

- "Jászai Mari" Award for artistic activity, 2003
- The National Director's Award offered by the Ministry of Culture from Romania for the performance *Romeo and Juliet*, 2003
- UNITER nomination for best director with the performance *Antigona* by Sophocles, 2004
- UNITER nomination for best director with the performance *Othello*, 2007
- 5 UNITER nominations for the performance *Ivona, Princess of Burgundy* by Witold Gombrowicz, 2009

Style, personality, scale – in one word, Metropolis. And that is due to George Ivașcu, the director of this institution, who has the courage to start again, from zero. He had a vision. The vision of building rigorously a repertoire, just like he meticulously and boldly thought every detail of this space. Metropolis is more than a theatre. It is a space of the arts, of meetings, a space of artists of all ages, a generation bridge. The intimate space, built in this room with 150 seats, offers the public the most varied range of performances from Bucharest. From deep texts to musicals and live concerts, to workshops for theatre acting and classes of specialization in theatre technique. Founded in January 1st 2007, Metropolis is, above all, about high acting performances, such as *Fish and Peas*, *The Pocket With Bread*, *Hamlet*, *Playing the Victim*, *The Bridge*, *The Help*, *Night Asylum*, *A Midsummer Nights' Dream*, *Pyjamas*, *Playing Truth*, *Dice and Cards*, *Murder at Howard Johnson*, *The Woman From the Past*, *Opposites Attract*.

CAST

Hamlet
Claudius
Ghost
Polonius
Laertes
Horatio
Rosencrantz
Guildenstern
The Priest
Gertrude
Ophelia
A Gravedigger / Lucianus
Gravedigger's help / Queen player

Director
Stage
Costumes
Music
Coreography
Light Design
Prompter

Marius Stănescu
Sorin Leoveanu
Florin Zamfirescu
Alexandru Repan
László Matrúy
Cristian Moțiu
Sorin Dobrin
Alin Teglaș
Romeo Tudor
Diana Cavallioti
Ioana Anastasia Anton
Coca Bloos
Igor Caras

László Bocsárdi
József Bartha
Judit Dobre – Kóthay
Árpád Könczei
Fatma Mohamed
Tamás Banyái
Liana Ornea

László BOCSÁRDI

Născut în 1958 la Târgu-Mureș. Regizor, director Teatrul Tamási Áron, Sf. Gheorghe. În 1984 a absolvit Universitatea Politehnică din Timișoara. 1978-1984, Timișoara: membru al Teatrului Studentesc "Thalia". 1984-1990, Gheorgheni: întemeiază trupa alternativ-experimentală "Figura Stúdió". 1990 primul director al Teatrului "Figura Stúdió", devenit teatru profesionist. În 1995 a terminat regia la Academia de Artă Teatrală din Tg-Mureș, clasa Tompa Gábor. În 1995 director artistic TEATRUL „TAMÁSI ÁRON” din Sf. Gheorghe. Din decembrie 2005 este director general.

Spectacole: Umbra (1995), Dușmanul poporului de Ibsen (1996), Găinușa de apă (1997), Suflet viteaz (1997), Alcesta (1998), Măsură pentru măsură (1999), Kasimir și Karoline (2001), Profetul Ilia (2001), Romeo și Julieta (2003), Othello (2004), Regele Lear (2007), Ubu Rex (1987), Antigona (2003), Cymbeline (2007), Dom Juan (2007), Hamlet (2008), Titus Andronicus (2003), Electra (2005).

Premii și nominalizări:

- Premiul "Jászai Mari" pentru activitatea artistică (distincție de stat acordată anual de Ministerul Culturii din Ungaria pentru oameni de teatru), 2003
- Premiul Național Pentru Regie acordat de Ministerului Culturii și Culturii din România pentru spectacolul Romeo și Julieta de W. Shakespeare, 2003
- Nominalizare UNITER pentru regia spectacolului Antigona de Sofocle, 2004
- Nominalizare UNITER pentru regia spectacolului Othello, Maurul din Veneția, 2005
- 5 nominalizări UNITER pentru spectacolul Ivona, pricipeasa Burgundiei de Witold Gombrowicz, 2009

DISTRIBUȚIA

Hamlet
Claudius
Fantomă
Polonius
Laertes
Horatio
Rosencrantz
Guildenstern
Preotul
Gertrude
Ofelia
Un gropar / Lucianus
Ajutorul de gropar / Actorul regină

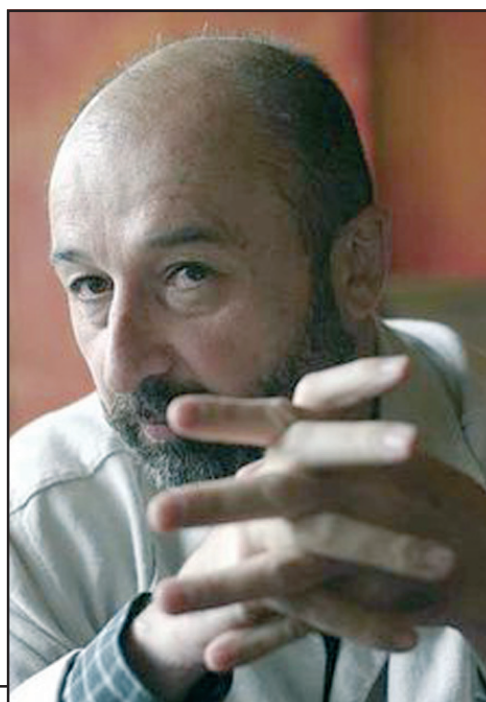
Marius Stănescu
Sorin Leoveanu
Florin Zamfirescu
Alexandru Repan
László Matráy
Cristian Moțiu
Sorin Dobrin
Alin Teglaș
Romeo Tudor
Diana Cavallioti
Ioana Anastasia Anton
Coca Bloos
Igor Caras

Regia
Decor
Costume
Muzica
Mișcarea scenică
Design Lumini
Sufleur

László Bocsárdi
József Bartha
Judith Dobre – Kóthay
Árpád Kőnczei
Fatma Mohamed
Tamás Banyái
Liana Ornea

Stil, personalitate, anvergura - într-un cuvânt, Metropolis. Și asta pentru ca directorul acestei instituții, George Ivașcu, a avut curajul să ia totul de la zero. A avut viziune. Viziunea de a clădi cu rigoare un repertoriu, după cum a gândit minuțios și cu multa îndrăzneală fiecare detaliu al acestui spațiu. Metropolis e mai mult decât un teatru. E un spațiu al artelor, al întâlnirilor, un spațiu al artiștilor de toate vârstele, o punte între generații. Spațiul intim, creat în sala de 150 de locuri, ofera publicului cea mai variată oferta de spectacole din București. De la texte de profunzime, până la musical și concerte live, la workshopuri de arta actorului, sau cursuri de specializare în domeniul tehnicii de teatru.

Inițiat la 1 ianuarie 2007, Metropolis înseamna, înainte de toate, spectacole de ținută actricească unică, precum *Pește cu mazăre*, *Buzunarul cu pâine*, *Hamlet*, *În rolul victimei*, *Podu*, *Ajutorul*, *Azilul de noapte*, sau *Visul unei nopți de vară*, *Pijamale*, *Jocul de-a adevărul*, *Zaruri și cărți*, *Celălalt*, *Crimă la Howard Johnson*, *Femeia din trecut*, *Opposites Attract*.

9 mai, ora 19,
Teatrul Odeon
București

Odeon
(București, România)

Piramus & Tisbe 4 You

DUPA WILLIAM SHAKESPEARE

Aléxandru DABIJA

Theatre performances (selective):

2009 – *Acasă la tata* by Mimi Brănescu, Teatrul Act; *Piramus & Thysbe 4 you* after W. Shakespeare, Teatrul Odeon; *A duel* by A. P. Cehov, Teatrul Național București
2008 – *The Hotel Room* – A Trilogy; *OO!*
2007 – *Block Bach*; *The Goat or Who is Silvia?*; *The Nose* by Gogol
2006 – *Vă pupăi piticu din Franța* by Antoaneta Zaharia
2005 – *Aventurile lui Habarnam* by N. Nosov; *Telefonu, Omleta și Televizorul*
2004 – *Leonce and Lena* by Georg Buchner; *Three sisters* by A.P. Cehov; *Waiting for Godot* by Samuel Beckett
2003 – *Krapp's Last Tape* by Samuel Beckett; *The Colonel and the Birds* by Hristo Boicev; *Aici nu se simte* by Lia Bugnar; *Praf în ochi* by E. Labiche
2002 – *...Escu* by Tudor Mușatescu; *Gaițele* by Alexandru Kiritescu
2000 – *The Brothers* by Sebastian Barry; *Cehov... a la Russe* after A.P. Cehov
1998 – *Zhao the Orphan* by Ji Jung-Xiang; *Jucăria de vorbe* script by Al. Dabija, after *Cărta cu jucării* by Tudor Arghezi; *The Learned Women* by Molière; *Long Day's Journey Into Night* by Eugene O'Neill
1997 – *La coutume* by Amadou Koné; *Camino Real* by Tennessee Williams
1996 – *Comedy of errors* by W. Shakespeare; *Much ado about nothing* by W. Shakespeare
1994 – *Suita de crime și blesteme* by Al.Dabija after Euripide
1993 – *Lola Blau* by Georg Kreisler
1992 – *Democracy* by Joseph Brodsky

Prelude to the 2012 edition
of the Festival -
"THE WORLD'S A STAGE,
WE ARE THE ACTORS"

CAST

1.
Gutuie
Nicoleta Fundoianu – Pyramus
Francesca Pițigoi – Thisbe
Scoaba – The Lion
Nănu – The Wall
Foamete – The Moon
Theseus.
Hippolyta
Egeus

Dorina Lazar
Oana Ștefănescu
Antoaneta Zaharia
Ana Maria Moldovan
Paula Niculiță
Rodica Mandache
Mihai Smarandache
Marius Damian
Pavel Bartoș

2.
Gutman
Nicu Fundoianu – Pyramus
Francisc Cucu – Thisbe
Scoaba – The Lion
Toma Nănu – The Wall
Robert Foamete – The Moon
Theseus
Egeus
Hippolyta
The Lovers

Ionel Mihăilescu
Marius Damian
Mihai Smarandache
Rodica Mandache
Ana Maria Moldovan
Gabriel Pintilei
Mircea Constantinescu
Oana Ștefănescu
Paula Niculiță
Antoaneta Zaharia,
Pavel Bartoș

3.
Gutuie
Fennek – Pyramus
Pițigoi – Thisbe
Scoaba – The Lion
Nănu – The Lion
Theseus
Egeus
Hippolyta

Marius Damian
Pavel Bartoș
Rodica Mandache
Gabriel Pintilei
Mihai Smarandache
Mircea Constantinescu
Oana Ștefănescu
Paula Niculiță

4.
Gutuie
Pyramus
Thisbe
The Lion
The Wall
(machinist)
The Moon
Prologue

Cristian Dunăreanu (props)
Victor Cociorba (machinist)
Dan Iosif (technic director)
Nicu Coman (machinist)
Constantin Neagu

Dumitru Neagu (props)
Ion Iosif (machinist)

Director
Scenography
Visuals

Alexandru Dabija
Cosmin Ardeleanu
Casa Gontz

Duration: 1h 30'

Odeon Theatre is a repertoire theatre, with a core crew of 42 actors, two directors and two scenographers. It has a l'italienne stage with capacity a room capacity of 300 seats. Over the years the theatre has participated in numerous tours and international festivals: in Great Britain with *Richard III* by Shakespeare, director Mihai Mănuțiu (1994); at Bratislava, Slovakia with *The Barber of Seville* by Beaumarchais, director Dinu Cernescu (1996); at Oldenburg, Germany with *La Tigrănci*, director Alexander Hausvater (1996); in Berlin (1999) and Hanover (2000) with *Saragosa – 66 Days* after Jan Potocki, director Alexandru Dabija (1999); in Cairo, Egypt with *Theatre seminar* after Petre Țuțea, director Dragoș Galgutu; in Berlin with *Brothers* by Sebastian Barry, director Alexandru Dabija (2001); in Canada with *The Sisters In-Law* by Michel Tremblay, director Petre Bokor (2001); in 2003 *Why the Child is Cooking in the Polenta* after Aglaja Veteranyi, director Radu Afrim, participated at la Journées Théâtrales de Carthage in Tunisia and in 2004 at the Biennial in Wiesbaden, Germany. The theatre and his performances has obtained in: 1979 – *The Best Performance Award* at the International Theatre Festival in Arezzo, 1991 and 1992 – *The Excellency Award*, 1993 – *Theatre of the Year*, 1994 – *The Award for Best Performance* at The National Theatre Festival, 1995 – *The Award for Best Performance* at The Romanian Comedy Festival. During the last years, it has received numerous awards at the theatre festivals from Piatra Neamț, Brașov, Galați, Timișoara and UNITER Awards.

**Preludiu la ediția 2012
a Festivalului -
„LUMEA-I UN TEATRU,
NOI SUNTEM ACTORII”**

DISTRIBUȚIE

1.

Gutuie
Nicoleta Fundoianu – Pyramus
Francesca Pițigoi – Thisbe
Scoaba – Leul
Nănau – Zidul
Foamete – Luna
Theseus
Hippolyta
Egeus

Dorina Lazar
Oana Ștefănescu
Antoaneta Zaharia
Ana Maria Moldovan
Paula Niculiță
Rodica Mandache
Mihai Smarandache
Marius Damian
Pavel Bartoș

2.

Gutman
Nicu Fundoianu – Pyramus
Francisc Cucu – Thisbe
Scoaba – Leul
Toma Nănau – Zidul
Robert Foamete – Luna
Theseus
Egeus
Hippolyta
Îndrăgostiții

Ionel Mihăilescu
Marius Damian
Mihai Smarandache
Rodica Mandache
Ana Maria Moldovan
Gabriel Pintilei
Mircea Constantinescu
Oana Ștefănescu
Paula Niculiță
Antoaneta Zaharia,
Pavel Bartoș

3.

Gutuie
Fenek – Pyramus
Pițigoi – Thisbe
Scoaba – Leul
Nănau – Zidul
Theseu
Egeus
Hippolyta

Marius Damian
Pavel Bartoș
Rodica Mandache
Gabriel Pintilei
Mihai Smarandache
Mircea Constantinescu
Oana Ștefănescu
Paula Niculiță

4.

Gutuie
Pyramus
Thisbe
Leul
Zidul
Luna
Prolog

Cristian Dunăreanu (recuziter)
Victor Cociorba (mașinist)
Dan Iosif (regizor tehnic)
Nicu Coman (mașinist)
Constantin Neagu (mașinist)
Dumitru Neagu (recuziter)
Ion Iosif (mașinist)

Regia
Scenografia
Visuals

Alexandru Dabija
Cosmin Ardeleanu
Casa Gontz

Durata spectacol: 1h 30'

Alexandru DABIJA

Spectacole montate

(selectiv):

2009 – *Acasă la tata* de Mimi Brănescu, Teatrul Act; *Pyramus & Thisbe 4 you* după W. Shakespeare, Teatrul Odeon; *Un duel* de A. P. Cehov, Teatrul Național București

2008 – *Camera de hotel* – o trilogie; *OO!*

2007 – *Block Bach*; *Capra sau cine e Silvia?*; *Nasul* de Gogol

2006 – *Vă pupă piticu din Franța* de Antoaneta Zaharia

2005 – *Aventurile lui Habarnam* de N. Nosov; *Telefonu, Omleta și Televizorul*

2004 – *Leonce și Lena* de Georg Buchner; *Trei surori* de A.P. Cehov; *Așteptându-l pe Godot* de Samuel Beckett

2003 – *Ultima bandă a lui Krapp* de Samuel Beckett; *Colonelul și păsările* de Hristo Boicev; *Aici nu se simte* de Lia Bugnar; *Praf în ochi* de E. Labiche

2002 – *...Escu* de Tudor Mușatescu; *Gaițele* de Alexandru Kiritescu

2000 – *Frații* de Sebastian Barry; *Cehov... a la Russe* după A.P. Cehov

1998 – *Orfanul Zhao* de Ji Jung-Xiang; *Jucăria de vorbe* scenariu de Al. Dabija, după *Cartea cu jucării* de Tudor Arghezi; *Școala femeilor* de Molière; *Lungul drum al zilei către noapte* de Eugene O'Neill

1997 – *La coutume* de Amadou Koné; *Camino Real* de Tennessee Williams

1996 – *Comedia erorilor* de W. Shakespeare; *Mult zgomot pentru nimic* de W. Shakespeare

1994 – *Suita de crime și blesteme* de Al.Dabija după Euripide

1993 – *Lola Blau* de Georg Kreisler

1992 – *Democrația* de Joseph Brodsky

Teatrul ODEON este un teatru de repertoriu, cu o echipă stabilă de 42 de actori, 2 regizori și 2 scenografi. Are o scenă a l'italienne și o capacitate a sălii de 300 de locuri. De-a lungul timpului a participat la numeroase turnee și festivaluri internaționale: în Marea Britanie cu spectacolul *Richard III* de Shakespeare, regia Mihai Mănușiu (1994), la Bratislava, Slovacia cu spectacolul *Bărbierul din Sevilla* de Beaumarchais, regia Dinu Cernescu (1996), la Oldenburg, Germania (1996) cu *La Țigănci*, regia Alexander Hausvater, la Berlin (1999) și Hanovra (2000) cu spectacolul *Saragosa – 66 de zile* după Jan Potocki, regia Alexandru Dabija (1999), la Cairo, Egipt, cu spectacolul *Teatru seminar* după Petre Țuța, regia Dragoș Galgofiu, la Berlin cu spectacolul *Frații* de Sebastian Barry, regia Alexandru Dabija (2001), în Canada cu spectacolul *Cumetrele* de Michel Tremblay, regia Petre Bokor (2001). În 2003 *De ce fierbe copilul în mămaăligă* după Aglaja Veteranyi, regia Radu Afrim, a participat la Journées Théâtrales de Carthage, în Tunisia, iar în 2004 la Bienala de la Wiesbaden, Germania. Teatrul și spectacolele sale au obținut în: 1979 – *Premiul pentru cel mai bun spectacol* la Festivalul Internațional de Teatru de la Arezzo, 1991 și 1992 – *Premiul de Excelență*, 1993 – *Teatrul Anului*, 1994 – *Premiul pentru cel mai bun spectacol* în cadrul Festivalului Național de Teatru, 1995 – *Premiul pentru cel mai bun spectacol* în cadrul Festivalului Comediei Românești. În ultimii ani a primit numeroase premii la festivalurile de teatru de la Piatra Neamț, Brașov, Galați, Timișoara și Premii UNITER.

SEVENTH INTERNATIONAL SHAKESPEARE FESTIVAL

CRAIOVA, 23 APRIL - 4 MAY 2010

PROGRAM

FRIDAY, APRIL 23

18:30

Venue: "Marin Sorescu" National Theatre, "Amza Pellea" Hall

THE OFFICIAL OPENING OF THE INTERNATIONAL SHAKESPEARE FESTIVAL

Opening Addresses: **Radu BELIGAN**, Honorary President of the International Shakespeare Festival
Emil BOROĞHINĂ, Founding Director of the Shakespeare International Festival

Mircea CORNÎȘTEANU, General Manager of the "Marin Sorescu" National Theatre

19:00

HAMLET – performed by the O.K. Municipal Theatre of Vilnius (Lithuania), directed by Oskar KORSUNOVAS

INTERMISSION: Theatre Foyer

EXHIBITION OPENINGS

· **HAMLET ON ROMANIAN STAGES** – Documentary Exhibition by Cristian PICU

· **HAMLET – TRANSLATIONS AND EXEGESES** – Book Exhibition

· **THE HAMLETIAN UNIVERSE** – Art Exhibition. Contributors: Livia BALU (Switzerland), Amalia CALUJNAI, Mădălina DINA (France), Raluca VEBER, Alexandru NEAGU (Portugal), Diana IACOB, Eduard IACOB-SPĂȚARU (Austria), Sasha MERET (USA), Hermina CSATA, Flavia DINCĂ, Roberta IONESCU, Robertina Martin, Rozalia Martin, Julia TEUTAN, Lucian IONESCU, Constantin PLĂVIȚU, Mircea POPESCU, Gabi VĂCUȚĂ, Lucian IRIMESCU (Romania)

· **SHAKESPEARE AND HAMLET** – Philately Exhibition

22:15

INTERNATIONAL SHAKESPEARE PRIZE AWARDING CEREMONY

Laureate: **SILVIU PURCĂRETE**

The Award will be offered by Mr. George BANU, Honorary President of the International Association of Theatre Critics (IATC), President of the Board.

- Award trophy by Dragoș BUHAGIAR; Festival trophy by Mihai ȚOPESCU

SATURDAY, APRIL 24

10:30

Venue: Dolj County Conference Hall

SHAKESPEARE THEATRE STUDIES – GREAT HAMLET PERFORMANCES – organized in cooperation with the International Association of Theatre Critics (IATC).

Moderators: Ian HERBERT (UK) – IATC Honorary President; John ELSOM (UK) – IATC Honorary President; Ludmila PATLANJOGLU (Romania) – IATC Romania

Participants: George Banu, Monique Borie, Mirela Patureau (France), Maria Shevtsova (UK), Michel Vais (Canada), Piotr Gruszczynski, Andrzej Zurowski (Poland), Ramune Marcinkeviciute (Lithuania), Marina Davidova (Russia), Irina Gogoberidze (Georgia), David Esrig (Germany), Manabu Noda, Akihito Senda (Japan), Dongwook Kim (South Korea), Alice Georgescu, Doina Modola, Natalia Stancu, Ion Parhon (Romania).

Opening Address: Mr Yun Cheol KIM – IATC President

19:00

Venue: "Marin Sorescu" National Theatre of Craiova, "Amza Pellea" Hall

HAMLET: A MONOLOGUE – an event-encounter with Robert WILSON followed by a video recording of his performance (Change performing Arts Milano Production)

INTERMISSION: Theatre Foyer

BOOK LAUNCH: *Robert Wilson* by Maria SHEVTSOVA, translated into Romanian by Odette BLUMENFELD and Oltița CÎNTEC (Bucharest: Camil Petrescu Foundation, Teatrul Azi).

Participants: Robert WILSON, Maria SHEVTSOVA, Odette BLUMENFELD, Oltița CÎNTEC.

Introduced by: Ioana IERONIM

SUNDAY, APRIL 25

10:30

Venue: Dolj County Conference Hall

SHAKESPEARE THEATRE STUDIES – GREAT HAMLET PERFORMANCES – organized in cooperation with the International Association of Theatre Critics (IATC). – (Part II)

19:00

Venue: The "Elena Teodorini" Opera and Operetta Theatre
HAMLET performed by the Ryutopia Noh Theatre, Niigata, Japan, and directed by Yoshihiro Kurita

MONDAY, 26 APRIL

10:30

Venue: Casa Universitarilor Craiova

WORLDWIDE HAMLET IN PERFORMANCE AND TRANSLATION – organized in cooperation with the European Shakespeare Studies Association (ESRA) and the Anglo-American Studies Department of the University of Craiova.

Moderators: Michael DOBSON (UK); Boika SOKOLOVA (UK); Nicoleta CINPOEȘ (UK); Emil SÎRBULESCU (România)

Participants: John Doe, Mika Eglington, Joan Griffith, Ros King, Seong-Kwan Cho, Saffron Josephine Walking (UK), Ishrat Lindblat (Sweden), Vasso Yannakopoulou (Greece), Olga Kubinska, Aneta Mancewicz (Poland), Veronika Schandl (Hungary), Darya Lazarenko, Victoria Marinesco (Ukraine), George Niagolov (Bulgaria), Vikas

Yadav Raskar (India), Emi Hamana, Kaori Kobayashi (Japan), Odette Blumenfeld, Pia Brînzeu, Monica Chesnoiu, Dana Monah, Mădălina Nicolaescu, George Volceanov (Romania).

Honorary Guests: Stanley WELLS, Paul EDMONDSON
Opening Address: Professor Dr. Ion VLADIMIRESCU, Rector of the University of Craiova

19:00

Venue: "Marin Sorescu" National Theatre of Craiova, "Amza Pellea" Hall

HAMLET – performed by the Polski Theatre of Wroclaw, Poland, directed by Monica PECIKIEWICZ

After the performance, the International Association of Theatre Critics – Romanian Section - will award the Critics' Prizes. The winners are: Radu Beligan (Opera Omnia), Alexandru Tocilescu (Remarkable Artistic Performances in 2009), the 20/20 project of the Yorick Studio in Targu-Mures, and the initiative "The Generosity Offensive" of a group of graduates from Bucharest National University of Theatre and Film ("The Great Expectations"), and *Simply Beckett* by Octavian Saiu (Theatre book).

TUESDAY, 27 APRIL

10:30

Venue: Casa Universitarilor Craiova

WORLDWIDE HAMLET IN PERFORMANCE AND TRANSLATION – organized in cooperation with the European Shakespeare Studies Association (ESRA) and the Anglo-American Studies Department of the University of Craiova. (Part II)

17:00

Venue: Museum of Art

EXHIBITION OPENING: HAMLET AND THE LIGHTS OF GLASS, by Mihai ȚOPESCU, introduced by Florin ROGNEANU (Director of the Art Musum), followed by the art documentary, *Anatomy of Glass*, by Mihai ȚOPESCU and Cristian DRĂGAN.

19:30

Venue: "Marin Sorescu" National Theatre, the Foyer of the "I. D. Sîrbu" Studio

EXHIBITION OPENING: HAMLET THE THINKER, by Dana ANUȘCA and Florin GRĂDINARU.

20:00

Venue: "Marin Sorescu" National Theatre, the Foyer of the "I. D. Sîrbu" Studio

THE TRAGEDY OF HAMLET - the projection of the performance's recording from Bouffes du Nord Theatre from Paris, directed by Peter BROOK.

ora **23.00**

TVR Cultural Channel

HAMLET – part I

A National Theatre Craiova's performance

Directed by Gabor TOMPA

(part II – April 4th, part III – April 11th)

WEDNESDAY, 28 APRIL

10:30

Venue: "Marin Sorescu" National Theatre, the Foyer

BOOK LAUNCHES

• *SHAKESPEARE'S SONNETS*, by Stanley WELLS and Paul EDMONDSON (translated into Romanian by Iolanda MĂNESCU and Aloisia ȘOROP.

• *HAMLET OR THE TEMPTATION OF THE POSSIBLE*, by Ion OMESCU (translated into English by Maria IVĂNESCU)

• *SONNETS*, by William Shakespeare (translated into Romanian by Violeta POPA)

• *HAMLET*, by William Shakespeare (translated into Romanian by George VOLCEANOV)

Participants: Stanley WELLS, Paul EDMONDSON, Octavian SAIU, George VOLCEANOV, Violeta POPA, Iolanda MĂNESCU, Aloisia ȘOROP, Călin VLASIE, Florea FIRAN.

Introduced by: Emil SÎRBULESCU and Ludmila PATLANJOGLU.

12:00

Venue: "Marin Sorescu" National Theatre, the Foyer

BOOK LAUNCH

• *SHAKESPEARE: THE WORLD'S A STAGE* – an anthology of Shakespeare studies edited and commented by George BANU (translated into Romanian by Ileana LITTERA and Ioana IERONIM).

Participants: George BANU, Ioana IERONIM, Ileana LITTERA, Valentin NICOLAU, Dana MOROIU.
Introduced by: Cristina MODREANU

17:00

Venue: "Marin Sorescu" National Theatre, General Manager's Office

BOARD MEETING OF THE EUROPEAN NETWORK OF SHAKESPEARE FESTIVALS

19:00

Venue: "Marin Sorescu" National Theatre, "Amza Pellea" Hall

HAMLET – performed by the Theatre Academy of Shanghai (China), directed by Richard SCHECHNER.

THURSDAY, APRIL 29

10:30

Venue: "Marin Sorescu" National Theatre, "I. D. Sîrbu" Studio

HAMLET (Act I) – A Study

Theatre workshop organized by the First year MA students, Actor's Art Department, "I. L. Caragiale" National Theatre and Film University Bucharest

12:00

Venue: "Marin Sorescu" National Theatre, Theatre Foyer

EXHIBITION OPENING

Exhibition of Elizabethan costumes prepared by the MA students in Stage Design – "I.L. Caragiale" National University of Theatre and Film in Bucharest
Coordinated by Prof. dr. Ștefania CENEAN

19:00

Venue: Cetate Cultural Port

HAMLET 24:00 – a one-man show, performed Piotr KONDRAT (Warsaw, Poland)

RENAISSANCE MUSIC CONCERT – performed by Andy ROUSE (UK) and the "Simply English" Group (Gyor, Hungary)

FRIDAY, APRIL 30

10:30

Venue: "Marin Sorescu" National Theatre, the Foyer

BOOKS, CD'S AND DVD'S LAUNCHES

• *SHAKESPEARE'S HAMLET IN ROMANIA 1778-2008: A STUDY IN TRANSLATION, PERFORMANCE AND CULTURAL ADAPTATION* by Nicoleta CINPOEȘ (Leviston, New York: Edwin Mellen Press, 2010)

Participants: Nicoleta CINPOEȘ, Michael DOBSON, April Chaplin, Emil SÎRBULESCU;
Introduced by: George VOLCEANOV

• **HAMLET AFTER HAMLET** – audio CD containing five radio programs by Ion PARHON, edited by Mariana Ciolan, and produced by Radio Romania Cultural
Participants: Ion PARHON, Mariana CIOLAN, Atilla VIYAUER;

Introduced by: Ludmila PATLANJOGLU

• **READING SHAKESPEARE: HAMLET AND OTHER ESSAYS** by Andrzej ZUROWSKI, translated into Romanian by Cristina GODUN. (Bucharest: “Camil Petrescu” Foundation, Teatrul Azi, 2010). The volume is published with the support of the Polish Institute in Bucharest, under the logo of the European Network of Shakespeare Festivals.
Participants: Andrzej ZUROWSKI, Cristina GODUN, Jaroslaw GODUN.

Introduced by: Ioana IERONIM.

• **HAMLET PERFORMANCES**, by Adrienne Darvay NAGZ, translated into Romanian by Roxana CROITORU; to be published by Sim Art Publishers under the logo of the European Network of Shakespeare Festivals. *Participants:* Adrienne Darvay NAGY, Roxana CROITORU, Demeter ANDRAS, Nicolae MARINESCU.

19:00

Venue: Oltenia Philharmonic of Craiova

HAMLET IN MUSICAL CREATIONS – Symphonic concert performed by the orchestra of the Oltenia Philharmonic of Craiova, conducted by Romeo RÂMBU.

21:00

Venue: University of Craiova, Faculty of Agronomy, “Alexandru Buia” Auditorium

• **HAMLET VS. HAMLET**

Stage encounter of Michael PENNINGTON and Ion CARAMITRU who have played the part of *Hamlet* at the Royal Shakespeare Company and Teatrul Lucia Sturdza Bulandra, Bucharest.

Moderator: Marina CONSTANTINESCU

• **BOOK LAUNCH**

FROM HAMLET TO HAMLET AND BEYOND by Mircea Morariu (Bucharest: “Camil Petrescu” Foundation and Teatrul Azi, 2010).

Participants: Ion CARAMITRU, Mircea MORARIU.

Introduced by: Ioana IERONIM.

SATURDAY, MAY 1

9:00

Venue: Library of the “Marin Sorescu” National Theatre
THEATRE STUDIES WORKSHOP (Part I) organized in cooperation with the International Association of Theatre Critics (IATC) and the Department of Theatre Studies, Cultural Management and Theatre Journalism of the “I. L. Caragiale” National Theatre and Film University of Bucharest.

Coordinators: Paulo CARVALHO (IATC – Portugal), Carmen STANCIU (IATC – Romania).

20:00

Venue: “Marin Sorescu” National Theatre, “Amza Pellea” Hall

HAMLET – performed by the Schaubühne Theater of Berlin (Germany), directed by Thomas OSTERMEIER

SUNDAY, MAY 2

9:00

Venue: Library of the “Marin Sorescu” National Theatre
THEATRE STUDIES WORKSHOP (Part II)

19:00

Venue: “Marin Sorescu” National Theatre, “I. D. Sîrbu” Studio

JUST HAMLET – an essay-performance by the “Marin Sorescu” National Theatre in cooperation with the Oltenia Philharmonic of Craiova, directed by Alina RECE.

MONDAY, MAY 3

9:00

Venue: Library of the “Marin Sorescu” National Theatre
THEATRE STUDIES WORKSHOP (Part III)

11:00

Venue: “Marin Sorescu” National Theatre, “I. D. Sîrbu” Studio

JUST HAMLET – a movie on the Hamletian Universe as seen in everyday life. Script: Bogdan Cristian DRĂGAN. Directed by: Bogdan Cristian DRĂGAN.

19:00

Venue: “Marin Sorescu” National Theatre, “Amza Pellea” Hall

HAMLET – performed by Street Theatre Group, Miryang City (South Korea), directed by Lee Youn TAEK.

TUESDAY, MAY 4

9:00

Venue: Library of the “Marin Sorescu” National Theatre
THEATRE STUDIES WORKSHOP (Part IV)

19:00

Venue: “Marin Sorescu” National Theatre, “Amza Pellea” Hall

HAMLET – performed by the Meno Fortas Theatre in Vilnius (Lithuania), directed by Eimuntas NEKROSIUS.

23:00

OFFICIAL CLOSING CEREMONY OF THE INTERNATIONAL SHAKESPEARE FESTIVAL

FESTIVALUL INTERNAȚIONAL SHAKESPEARE

EDIȚIA a VII – a

CRAIOVA, 23 APRILIE - 4 MAI 2010

PROGRAM

VINERI, 23 APRILIE

ora 18.30

Teatrul Național „Marin Sorescu” / sala „Amza Pellea”
DEȘCHIDEREA OFICIALĂ A FESTIVALULUI INTERNAȚIONAL SHAKESPEARE LA CRAIOVA

cuvânt de deschidere:

Radu BELIGAN - Președinte de Onoare al Festivalului Internațional Shakespeare

Emil BOROȘHINĂ - Director fondator al Festivalului Internațional Shakespeare

Mircea CORNIȘTEANU - Director general al Teatrului Național „Marin Sorescu”

ora 19.00

HAMLET

spectacol prezentat de Teatrul Municipal O.K. din Vilnius (Lituania), regia Oskaras KORSUNOVAS

în pauza spectacolului

Teatrul Național „Marin Sorescu” / Foyer

VERNISAJ

· Expoziție documentară *HAMLET PE SCENELE ROMÂNIEȘTI* realizată de Cristian Picu

· Expoziție de carte *HAMLET – TRADUCERI ȘI EXEGEZE*

· Expoziție de artă plastică *UNIVERSUL HAMLETIAN* realizată de Livia Balu (Elveția), Amalia Calujnai, Mădălina Dina (Franța), Raluca Veber, Alexandru Neagu (Portugalia), Diana Iacob, Eduard Iacob-Spătaru (Austria), Sasha Meret (S.U.A.), Hermina Csata, Flavia Dincă, Roberta Ionescu, Robertina Martin, Rozalia Martin, Iulia Teutan, Lucian Ionescu, Constantin Plăvițu, Mircea Popescu, Gabi Văcuță, Lucian Irimescu (România)

· Expoziție de filatelie *SHAKESPEARE ȘI HAMLET* realizată de Nicu Răducanu

ora 22.15

Teatrul Național „Marin Sorescu” / sala „Amza Pellea”, pe scenă

DECERNAREA PREMIULUI INTERNAȚIONAL SHAKESPEARE (ediția a II-a)

laureat Silviu PURCĂRETE

prezintă George BANU - Președinte de onoare al Asociației Internaționale a Criticilor de Teatru AICT/IATC, Președintele juriului

trofeul Premiului Dragoș BUHAGIAR

trofeul Festivalului Mihai ȚOPESCU

SÂMBĂȚĂ, 24 APRILIE

ora 10.30

Consiliul Județean Dolj / sala de conferințe

SESIUNE DE SHAKESPEAREOLOGIE (partea I)

MARI SPECTACOLE HAMLET

realizată în colaborare cu Asociația Internațională a Criticilor de Teatru AICT/IATC

moderatori Ian HERBERT (Marea Britanie) - Președinte de onoare al AICT/IATC; John ELSOM (Marea Britanie) - Președinte de onoare al AICT/IATC; Ludmila PATLAN-JOGLU (România) - AICT/IATC România

participă George Banu, Monique Borie, Mirela Patureau (Franța), Maria Shevtsova (Marea Britanie), Michel Vais (Canada), Piotr Gruszczyński, Andrzej Zurowski (Polonia), Ramune Marcinkeviciute (Lituania), Marina Davidova (Rusia), Irina Gogoberidze (Georgia), David Esrig (Germania), Manabu Noda, Akihito Senda (Japonia), Dongwook Kim (Coreea de Sud), Alice Georgescu, Doina Modola, Natalia Stancu, Ion Parhon (România).
cuvânt de deschidere Yun Cheol KIM (Coreea de Sud) - Președinte al Asociației Internaționale a Criticilor de Teatru AICT/IATC

ora 19.00

Teatrul Național „Marin Sorescu” / sala „Amza Pellea”

HAMLET – UN MONOLOG

întâlnire - eveniment cu Robert WILSON

urmată de proiecția cu înregistrarea spectacolului (producția Change Performing Arts, Milano)

în pauză

Teatrul Național „Marin Sorescu” / Foyer

LANSARE CARTE

ROBERT WILSON de Maria Shevtsova

(traducerea Odette Blumenfeld și Oltița Cîntec)

Editura Fundația „Camil Petrescu” – Revista „Teatrul azi” (supliment)

participă Robert Wilson, Maria Shevtsova, Odette Blumenfeld, Oltița Cîntec

prezintă Ioana IERONIM

DUMINICĂ, 25 APRILIE

ora 10.30

Consiliul Județean Dolj / sala de conferințe

SESIUNE DE SHAKESPEAREOLOGIE (partea a II-a)

MARI SPECTACOLE HAMLET

realizată în colaborare cu Asociația Internațională a Criticilor de Teatru AICT/IATC

ora 19.00

Teatrul de Operă și Operetă „Elena Teodorini”

HAMLET

spectacol prezentat de Ryutopia Noh Teatre Shakespeare din Niigata (Japonia)

regia Yoshihiro KURITA

LUNI, 26 APRILIE

ora 10.30

Casa Universitarilor Craiova

SEMINAR

HAMLET – ÎN TRADUCERE ȘI SPECTACOL (partea I) realizat în colaborare cu Asociația Internațională pentru Cercetarea lui Shakespeare

moderatori Michael DOBSON (Marea Britanie), Boika SOKOLOVA (Marea Britanie), Nicoleta CINPOES (Marea Britanie), Emil SÂRBULESCU (România)

participă April Chaplin, John Doe, Mika Eglington, Joan Griffith, Ros King, Seong-Kwan Cho, Saffron Josephine Walking (Marea Britanie), Is-

hreat Lindblat (Suedia), Vasso Yannakopoulou (Grecia), Olga Kubinska, Aneta Mancewicz (Polonia), Veronika Schandl (Ungaria), Darya Lazarenko, Victoria Marinesco (Ucraina), George Niagolov (Bulgaria), Vikas Yadav Raskar (India), Emi Hamana, Kaori Kobayashi (Japonia), Odette Blumenfeld, Pia Brinzeu, Monica Chesnoiu, Dana Monah, Mădălina Nicolaescu, George Volceanov (România).
invitați de onoare Stanley WELLS - Președinte al Shakespeare Birthplace Trust din Stratford-upon-Avon, editor general al edițiilor Shakespeare (Oxford și Penguin), *Doctor Honoris Causa* al Universității din Craiova
 Paul EDMONSON - Director al Shakespeare Birthplace Trust din Stratford-upon-Avon
cuvânt de deschidere Ion VLADIMIRESCU - Rector al Universității din Craiova

ora 19.00

Teatrul Național „Marin Sorescu” / sala „Amza Pellea”
HAMLET

spectacol prezentat de Teatrul Polski din Wrocław (Polonia), regia Monica PECIKIEWICZ

După spectacol va avea loc ceremonia de decernare a Premiilor Criticii, acordate de Asociația Internațională a Criticilor de Teatru, Secția română. Premianții sunt: Radu Beligan (Opera Omnia), Alexandru Tocilescu (Performanțe artistice remarcabile în anul 2009), Proiectul 20/20 al Studioului Yorick din Târgu-Mureș și Inițiativa “Ofensiva generozității” a unui grup de absolvenți ai UNATC București (“Marile speranțe”) și *Beckett – Pur și simplu* de Octavian Saiu (Carte de teatru).

MARȚI, 27 APRILIE

ora 10.30

Casa Universitarilor Craiova

SEMINAR

HAMLET – ÎN TRADUCERE ȘI SPECTACOL (partea a II-a) realizat în colaborare cu Asociația Internațională pentru Cercetarea lui Shakespeare

ora 17.00

Muzeul de Artă Craiova

VERNISAJ

HAMLET ȘI LUMINILE STICLEI

expune Mihai ȚOPESCU - membru al Uniunii Artiștilor Plastici din România

prezintă Florin ROGNEANU - directorul Muzeului de Artă Craiova

proiecție *ANATOMIA STICLEI* un film de Mihai Țopescu și Bogdan Cristian Drăgan

ora 19.30

Teatrul Național „Marin Sorescu” / sala studio „I.D. Sîrbu”, Foyer

VERNISAJ

HAMLET GÂNDITORUL

expun Dana ANUȘCA (studentă) și Florin GRĂDINARU

ora 20.00

Teatrul Național „Marin Sorescu” / sala studio „I.D. Sîrbu”

TRAGEDIA LUI HAMLET

proiecția înregistrării spectacolului de la Théâtre des Bouffes du Nord din Paris
 regia Peter BROOK

ora 23.00

Canalul TVR Cultural

HAMLET – partea I

spectacol preluat de la Teatrul Național Craiova
 regia Gabor TOMPA

(partea a II-a – 4 aprilie, partea a III-a – 11 aprilie)

MIERCURI, 28 APRILIE

ora 10.30

Teatrul Național „Marin Sorescu” / Foyer

LANSĂRI DE CARTE

SONETELE LUI SHAKESPEARE de Paul Edmondson și Stanley Wells (traducere de Iolanda Mănescu și Aloisia Șorop), Editura „Scrișul Românesc”

HAMLET SAU ISPITA POSIBILULUI de Ion Omescu (traducere de Maria Ivănescu), Editura „Scrișul Românesc”

SONETE de William Shakespeare (traducere de Violeta Popa), Editura „Paralela 45”

HAMLET de William Shakespeare (traducere de George Volceanov), Editura „Paralela 45”

participă Stanley Wells, Paul Edmondson, George Volceanov, Violeta Popa, Iolanda Mănescu, Aloisia Șorop, Călin Vlasie, Florea Firan

prezintă Emil SÎRBULESCU și Ludmila PATLANJOLU

ora 12.00

LANSARE DE CARTE

SHAKESPEARE, LUMEA-I UN TEATRU

antologie de texte shakespeareiene despre teatru concepută și comentată de George Banu (traducere de Ileana Littera și Ioana Ieronim), Editura „Nemira”

participă George Banu, Ioana Ieronim, Ileana Littera, Valentin Nicolau, Dana Moroiu

prezintă Cristina MODREANU

ora 17.00

Teatrul Național „Marin Sorescu” / Cabinetul directorului general

INTRUNIREA CONSILIULUI DE CONDUCERE AL REȚELEI EUROPENE A FESTIVALURILOR SHAKESPEARE

ora 19.00

Teatrul Național „Marin Sorescu” / sala „Amza Pellea”

HAMLET

spectacol prezentat de Academia de Teatru din Shanghai (China), regia Richard SCHECHNER

JOI, 29 APRILIE

ora 10.30

Teatrul Național „Marin Sorescu” / sala studio „I.D. Sîrbu”
HAMLET – studiu (actul I)

Atelier teatral realizat de studenții anului I Master – Arta Actorului de la Universitatea Națională de Artă Teatrală și Cinematografică „I.L. Caragiale” București
 coordonator prof.asoc. Liviu LUCACI

ora 12.00

Teatrul Național „Marin Sorescu” / Foyer

VERNISAJ

Expoziție de costume (perioada elisabetană) realizată de studenții de la secția Scenografie-Masterat de la Universitatea Națională de Artă Teatrală și Cinematografică „I.L. Caragiale” București
 coordonator prof.univ.dr. Ștefania CENEAN

ora 19.00

Portul Cultural Cetate

HAMLET

recital prezentat în aer liber de actorul Piotr KONDRAT din Varșovia (Polonia)

CONCERT DE MUZICĂ RENASCENTISTĂ

susținut de Andy ROUSE (Marea Britanie) și formația „Simply English” din Gyor (Ungaria)

VINERI, 30 APRILIE

ora 10.30

Teatrul Național „Marin Sorescu” / Foyer

LANSĂRI DE CARTE, CD și DVD

SHAKESPEARE'S HAMLET IN ROMANIA 1778-2008: A STUDY IN TRANSLATION, PERFORMANCE AND CULTURAL ADAPTATION de Nicoleta Cinpoș

Editura „The Edwin Mellen Press” (SUA)

participă Nicoleta Cinpoș, Michael Dobson, April Chaplin, Emil Sîrbulescu

prezintă George VOLCEANOV

HAMLET DUPĂ HAMLET - CD audio cu cinci emisiuni radio realizate de Ion Parhon (redactor Mariana Ciolan)

Radio România Cultural

participă Ion Parhon, Mariana Ciolan, Attila Vizauer

prezintă Ludmila PATLANJOGLU

ora 12.00

LANSĂRI DE CARTE

CITINDU-L PE SHAKESPEARE: HAMLET ȘI ALTE ESEURI de Andrzej Żurowski (traducere de Cristina Godun), Editura Fundația „Camil Petrescu” – Revista „Teatrul azi” (supliment), volum apărut cu sprijinul Institutului Polonez București sub sigla „Rețeaua Europeană a Festivalurilor Shakespeare”

participă Andrzej Żurowski, Cristina Godun, Jarosław Godun

prezintă Ioana IERONIM

SPECTACOLE HAMLET de Adrienne Darvay Nagy (traducere de Roxana Croitoru), volum în curs de apariție la Editura „Sim Art” sub sigla „Rețeaua Europeană a Festivalurilor Shakespeare”

participă Adrienne Darvay Nagy, Roxana Croitoru, Demeter Andras, Nicolae Marinescu

ora 19.00

Filarmonica „Oltenia” Craiova

HAMLET ÎN CREAȚIA MUZICALĂ

Concert simfonic susținut de Orchestra Filarmonicii „Oltenia” Craiova, dirijor Romeo RÎMBU

ora 21.00

Universitatea din Craiova / Facultatea de Agronomie, Aula „Alexandru Buiă”

HAMLET FAȚĂ ÎN FAȚĂ CU HAMLET

Întâlnire-spectacol cu actorii Michael PENNINGTON și Ion CARAMITRU, interpreți ai rolului *Hamlet* în spectacolele de la Royal Shakespeare Company și Teatrul Lucia Sturdza Bulandra.

moderator Marina CONSTANTINESCU

Lansare de carte

DE LA HAMLET LA HAMLET ȘI MAI DEPARTE de Mircea Morariu, Editura Fundația „Camil Petrescu” – Revista „Teatrul azi” (supliment)

participă Ion Caramitru, Mircea Morariu

prezintă Ioana IERONIM

SÂMBĂȚĂ, 1 MAI

ora 9.00

Teatrul Național „Marin Sorescu” / Biblioteca

ATELIER DE TEATROLOGIE (partea I)

realizat în colaborare cu Asociația Internațională a Criticilor de Teatrul AICT/IATC și Departamentul de Teatrologie - Management cultural și Jurnalism teatral din cadrul Universității Naționale de Artă Teatrală și Cinematografică „I.L. Caragiale” București.

coordonatori Paulo CARVALHO (AICT – Portugalia), Carmen STANCIU (AICT România, UNATC „I.L. Caragiale” București)

ora 20.00

Teatrul Național „Marin Sorescu” / sala „Amza Pellea”

HAMLET

spectacol prezentat de Teatrul Schaubühne din Berlin (Germania), regia Thomas OSTERMEIER

DUMINICĂ, 2 MAI

ora 9.00

Teatrul Național „Marin Sorescu” / Biblioteca

ATELIER DE TEATROLOGIE (partea a II-a)

realizat în colaborare cu Asociația Internațională a Criticilor de Teatrul AICT/IATC și Departamentul de Teatrologie - Management cultural și Jurnalism teatral din cadrul Universității Naționale de Artă Teatrală și Cinematografică „I.L. Caragiale” București.

ora 19.00

Teatrul Național „Marin Sorescu” / sala studio „I.D. Sîrbu”

DOAR HAMLET

spectacol-eseu realizat de Teatrul Național „Marin Sorescu” Craiova

regia Alina RECE

LUNI, 3 MAI

ora 9.00

Teatrul Național „Marin Sorescu” / Biblioteca

ATELIER DE TEATROLOGIE (partea a III-a)

realizat în colaborare cu Asociația Internațională a Criticilor de Teatrul AICT/IATC și Departamentul de Teatrologie - Management cultural și Jurnalism teatral din cadrul Universității Naționale de Artă Teatrală și Cinematografică „I.L. Caragiale” București.

ora 11.00

Teatrul Național „Marin Sorescu” / sala studio „I.D. Sîrbu”

JUST HAMLET

film despre universul hamletian surprins în viața de fiecare zi

scenariul și regia Bogdan Cristian DRĂGAN

ora 19.00

Teatrul Național „Marin Sorescu” / sala „Amza Pellea”

HAMLET

spectacol prezentat de Street Theatre Group din Miryang City (Coreea de Sud), regia Lee Youn TAEK

MĂRȚI, 4 MAI

ora 9.00

Teatrul Național „Marin Sorescu” / Foyer

ATELIER DE TEATROLOGIE (partea a IV-a)

realizat în colaborare cu Asociația Internațională a Criticilor de Teatrul AICT/IATC și Departamentul de Teatrologie - Management cultural și Jurnalism teatral din cadrul Universității Naționale de Artă Teatrală și Cinematografică „I.L. Caragiale” București.

ora 19.00

Teatrul Național „Marin Sorescu” / sala „Amza Pellea”

HAMLET

spectacol prezentat de Teatrul Meno Fortas din Vilnius (Lituania), regia Eimuntas NEKROSIUS

ora 23.00

ÎNCHIDEREA OFICIALĂ A FESTIVALULUI INTERNAȚIONAL SHAKESPEARE LA CRAIOVA

PROGRAM

SATURDAY, APRIL 24

18:50

Venue: "I. L. Caragiale" National Theatre – the Large Hall
OFFICIAL OPENING OF THE INTERNATIONAL SHAKESPEARE FESTIVAL IN BUCHAREST

Opening Remarks: Mr. **Radu BELIGAN**, Honorary President of the International Shakespeare Festival
Mr. **Horia-Roman PATAPIEVICI**, President of the Romanian Cultural Institute
Ms. **Mihaela PĂUN**, General Manager of the Center for Cultural Projects (ARCUB)

19:00

HAMLET – performed by the Schaubühne Theatre, Berlin (Germany), directed by Thomas OSTERMEIER.

SUNDAY, APRIL 25

19:00

Venue: "I. L. Caragiale" National Theatre – the Large Hall
HAMLET – performed by the Schaubühne Theatre, Berlin (Germany), directed by Thomas OSTERMEIER.

THURSDAY, MAY 6

19:00

Venue: Bulandra Theatre, "Toma Caragiu" Hall
HAMLET – performed by The Wooster Group, New York (USA), directed by Elizabeth LE COMPTE

FRIDAY, MAY 7

19:00

Venue: Bulandra Theatre, "Toma Caragiu" Hall
HAMLET – performed by The Wooster Group, New York (USA), directed by Elizabeth LE COMPTE

SATURDAY, MAY 8

19:00

Venue: Metropolis Theatre
HAMLET – performed by the Metropolis Theatre in Bucharest (Romania), directed by Laszlo BOCSARDI

19:00

Venue: Bulandra Theatre, "Toma Caragiu" Hall
HAMLET – performed by The Wooster Group, New York (USA), directed by Elizabeth LE COMPTE

SUNDAY, MAY 9

19:00

Venue: Odeon Theatre, Bucharest
Preamble to the 2012 edition of the International Shakespeare Festival, "The World's a Stage, We are the Actors": **PIRAMUS, TISBE 4 YOU**, a performance by the Odeon Theatre in Bucharest, directed by Alexandru DABIJA.

19:00

Venue: Bulandra Theatre, "Toma Caragiu" Hall
HAMLET – performed by The Wooster Group, New York (USA), directed by Elizabeth LE COMPTE

21:45

OFFICIAL CLOSING CEREMONY OF THE INTERNATIONAL SHAKESPEARE FESTIVAL IN BUCHAREST

SÂMBĂȚĂ, 24 APRILIE

ora 18,50

Teatrul Național „I.L.Caragiale” / sala mare:
DESCHIDEREA OFICIALĂ A FESTIVALULUI INTERNAȚIONAL SHAKESPEARE LA BUCUREȘTI
Cuvânt de deschidere: **Radu BELIGAN** – Președinte de Onoare al Festivalului Internațional Shakespeare, **Horia-Roman PATAPIEVICI** – Președinte al Institutului Cultural Român, **Mihaela PĂUN** – Director general al Centrului de Proiecte Culturale ARCUB

ora 19,00

HAMLET – spectacol prezentat de Teatrul Schaubühne din Berlin (Germania), regia Thomas OSTERMEIER

DUMINICĂ, 25 APRILIE

Ora 19,00

Teatrul Național „I.L.Caragiale” / sala mare
HAMLET – spectacol prezentat de Teatrul Schaubühne din Berlin, regia Thomas OSTERMEIER

JOI, 6 MAI

ora 19,00

Teatrul Bulandra / sala „Toma Caragiu”
HAMLET – spectacol prezentat de „The Wooster Group” din New York (SUA), regia Elizabeth LE COMPTE

VINERI, 7 MAI

ora 19,00

Teatrul Bulandra / sala „Toma Caragiu”
HAMLET – spectacol prezentat de „The Wooster Group” din New York, regia Elizabeth LE COMPTE

SÂMBĂȚĂ, 8 MAI

ora 19,00

Teatrul Metropolis
HAMLET – spectacol prezentat de Teatrul Metropolis din București, regia Laszlo BOCSARDI

ora 19,00

Teatrul Bulandra / sala „Toma Caragiu”
HAMLET – spectacol prezentat de „The Wooster Group” din New York, regia Elizabeth LE COMPTE

DUMINICĂ, 9 MAI

ora 19,00

Teatrul Odeon București
preambul la ediția din anul 2012 a Festivalului Internațional Shakespeare „LUMEA-I UN TEATRU, NOI SUNTEM ACTORII”: **PIRAMUS & TISBE 4 YOU**, spectacol prezentat de Teatrul Odeon din București, regia Alexandru DABIJA

ora 19,00

Teatrul Bulandra / sala „Toma Caragiu”
HAMLET – spectacol prezentat de „The Wooster Group” din New York, regia Elizabeth LE COMPTE

ora 21,45

ÎNCHIDEREA OFICIALĂ A FESTIVALULUI INTERNAȚIONAL SHAKESPEARE LA BUCUREȘTI

Zilele lui Hamlet la Craiova, un festival unic

The Days of *Hamlet* at Craiova, a Unique Festival

Shakespeare can entirely be reduced, in an hour of passion, to *Hamlet*. This is the unique bet, this is the challenge that Emil Boroghina starts in Craiova with an exemplary courage. „All the theatre for a... *Hamlet*” he seems to say, such as Richard III who offers his „kingdom for a horse”. The play of plays will be seen for ten days in the idioms of the world, commented and revisited by the specialists, by students, by spectators, thanks to this act of love and passion: the days of *Hamlet*! Now, when „the time is out of joint”, he will accompany us and perhaps lift our spirits even though at the end, we will admit, along with him, that „the rest is silence”. But until then, how much noise and melancholy will the National from Craiova invest! From Lithuania, two renowned names, two generations of directors will meet: the famous, historic *Hamlet* of Nekrosius, and the more recent but equally vital of Korsunovas. What a splendid gesture this dialogue between artists of the same theatre nation, which Europe constantly admires, is. The exceptional event is Thomas Ostermeyer’s *Hamlet*, that has shined on the world’s stages and whose first brilliant half an hour is already part of the living anthology of modern theatre. The festival reserves some surprises thanks to the *Hamlets* that come from the Far East, the one from Shanghai directed by the reputed American theatre specialist, Richard Schechner, and another two, one Korean and a Japanese one, which can astound or... disappoint! The surprise as well as the prestigious confirmations give meaning to a festival. How could we not wait for a Polish *Hamlet* from Wroclaw or a Belgian one created by a director whose identity has already imposed in Bruxelles. And from England itself comes a group, „The Factory”, whose performance I had been waiting. The fact that it is English doesn’t necessarily guarantee its success. Variations on a theme, like in music, is what this exemplary festival propose.

Novel interventions starting from *Hamlet* are none the less intriguing. The great Robert Wilson, in a conference-performance will present his famous version, the monologue in which he plays all the characters that come out of the book/castle that the prince – director browses under our eyes to the last page. Two famous interpreters of *Hamlet*, Ion Caramitru and Michael Pennington will be “dueling”, jumping from an idiom to the other, alternating scenes and replies. A known Polish interpreter will perform outdoors (meteorological optimism!) and two reputed Bulgarian directors, Margareta Mladenova and Ivan Dobchev will be signing an “essay” inspired by *Hamlet*, because what has always interested them was to stage the text, but also its echo in their modern artists’ conscience. Openings and concerts, workshops and seminars are added to this Hamletian constellation. *Hamlet* is a play that is being staged for centuries now, but which, also for centuries, allows and demands to be rethought.

Emil Boroghina invites us at the meeting with *Hamlet*. What will it change in us? What thoughts will they breed, what satisfactions will we live? You cannot remain the same after such a conversation with the Danish prince. „To be or not to be?” – with how much anxious joy will we hear its echoes repeated here at Craiova, in the vicinity of Brâncuși.

George BANU

(Adevărul literar și artistic, 21 aprilie, 2010)

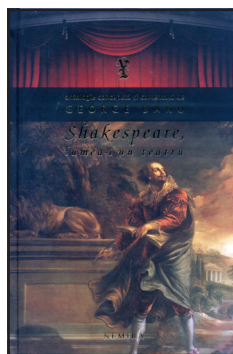
Shakespeare în întregime poate fi redus, într-un ceas de pasiune, la *Hamlet*. Acesta-i pariul unic, aceasta-i provocarea pe care Emil Boroghina o lansează la Craiova cu un curaj exemplar. „Tot teatrul pentru un... *Hamlet*”, pare a spune el asemeni lui Richard III care-și oferă „coroana pentru un cal”. Piesa pieselor va fi zece zile văzută în limbile lumii, comentată și revizitată de specialiști, de studenți, de spectatori grație acestui act de iubire și pasiune: zilele lui Hamlet! Acum când „lumea și-a ieșit din țâțâni”, el ne va acompania și poate ne va înălța chiar dacă la capăt, vom recunoaște, împreună cu el, că „restul e tăcere”. Dar până atunci cât zgomot și câtă melancolie va investi teatrul craiovean! Din Lituania, două nume recunoscute, două generații de regizori se vor întâlni: celebrul, istoricul *Hamlet* al lui Nekrosius și cel mai recent și la fel de vital al lui Korsunavas. Ce gest splendid acest dialog între artiștii aceleiași națiuni de teatru pe care Europa o admiră constant. Evenimentul de excepție e *Hamletul* lui Thomas Ostermeyer care a strălucit pe scenele lumii și a cărui primă jumătate de oră, genială, face deja parte din antologia vie a teatrului modern. Festivalul ne rezervă surprize grație unor *Hamlet*i veniți din Extremul Orient, cel semnat la Shanghai de reputatul teatrolog american Richard Schechner și apoi alte două, unul coreean și altul japonez, ce pot uimi sau... decepționa! Dar surpriza tot atât cât și confirmările prestigioase dau sens unui festival. Cum să nu așteptăm un *Hamlet* polonez de la Wroclaw sau un altul belgian semnat de un regizor a cărui identitate s-a impus deja la Bruxelles. Și din Anglia însăși vine un grup „The Factory” a cărui prestație o așteptam. Faptul că e englez nu-i garantează imperativ reușita. Temă cu variații, ca în muzică, e ceea ce ne propune acest festival exemplar.

Intervenții inedite pornind de la *Hamlet* nu sunt mai puțin intrigante. Marele Robert Wilson va prezenta într-o conferință - spectacol celebra sa versiune, monolog în care el joacă toate personajele ieșite din cartea/castel pe care prințul – regizor o răsfoiește sub ochii noștri până la ultima pagină. Doi interpreți celebri ai lui Hamlet, Ion Caramitru și Michael Pennington vor „duela”, trecând de la o limbă la alta, alternând scene și replici. Un cunoscut interpret polonez va da un recital în aer liber (optimism meteorologic!) și doi reputați regizori bulgari, Margareta Mladenova și Ivan Dobchev, vor semna un „eseu” inspirat de *Hamlet* căci, ce i-a interesat dintotdeauna e să pună în scenă textul dar și ecoul său în conștiința lor de artiști moderni. La această constelație hamletiană se adaugă vernisaje și concerte, ateliere de lucru și seminarii. *Hamlet* e o piesă ce se joacă de secole dar care, tot de secole, permite și cere să fie regândită.

Emil Boroghina ne invită la întâlnirea cu *Hamlet*. Ce va modifica ea în noi? Ce gânduri vor zămisli, ce satisfacții vom trăi? Nu pot rămâne același după o asemenea conversație cu prințul danez. „A fi sau a nu fi?” – cu cât bucurie nelinștită îi vom auzi ecoul repetat aici la Craiova, în vecinătatea lui Brâncuși.

George BANU

(Adevărul literar și artistic, 21 aprilie, 2010)

FESTIVALUL INTERNAȚIONAL SHAKESPEARE – ediția a VII-a 2010

Producători asociați: **Fundația Shakespeare** Teatrul Național „Marin Sorescu” - Craiova ICR ARCUB - București

Președinte de onoare: Radu Beligan

Consiliul Director:

- **Emil Boroghina** – Directorul Festivalului, președintele Fundației William Shakespeare
- **Mircea Cornișteanu** – Director General al Teatrului Național „Marin Sorescu” Craiova
- **Ilarian Ștefănescu** – Director Executiv al Festivalului
- **Mihaela Păun** – Director Centrul de Proiecte Culturale ArCub - București
- **George Banu** – consultant internațional, președinte de onoare al International Association of Theatre Critics
- **John Elsom** – consultant internațional, președinte de onoare al International Association of Theatre Critics
- **Ian Herbert** – consultant internațional, președinte de onoare al International Association of Theatre Critics

Consiliul executiv

- Carmen Ștefănescu – director economic
- Gabriel Mănescu – director de producție
- Nicolae Boangiu – secretar literar
- Tudora Popa – contabil șef, Fundația Shakespeare
- Mircea Demetrescu – șef serviciu aprovizionare-transport
- Florin Mândruțoiu – șef serviciu administrativ
- Mircea Vărzaru – șef serviciu scenă
- George Dulămea – șef serviciu regizorat
- Dodu Ispas – maestru de lumini
- Florin Iancu – șef serviciu tehnic
- Valentin Pârlogea – maestru de sunet
- Dumitru Glodeanu – șef serviciu organizare spectacole
- Sorina Folea – consilier juridic

Coordonatori de proiecte

Lansări de carte, conferințe, tipărituri, relații cu presa:

Nicolae Boangiu

Ateliere teatrale și expoziții:

Alexandru Boureanu

Relații internaționale:

Ozana Oancea

Iolanda Mănescu

Vally Predoaica

Regizorat tehnic:

George Dulămea

Mircea Vărzaru

Serviciu tehnic:

Florin Iancu

Servicii producție:

Marian Mandache

Servicii financiar-contabile:

Adela Lascu – șef serviciu

financiar contabil

Carmen Gane – audit financiar

Doina Rababoc

Ioana Mitache

Luminita Cițu

Daniela Avramescu

Servicii tehnice de scenă:

Paradigma Production

Traduceri simultane și

servicii de organizare:

Ramona Dragomirescu

Andrei Dragomirescu

Dorin Popescu

Logistică:

Andreea Ciorte

Gabriel Șandru

Personalul tehnic de scenă

Mașiniști:

Ion Fierbințeanu – șef echipă

Nicolae Guran

Cristian Petec

Constantin Miu

Alin Stan

Marinel Stan

Marian Camen

Toma Stratonie

Nicușor Stana

Cabinieri:

Mariana Săceanu

Mihaela Guran

Elena Cotea

Mirela Nicolae

Machiaj:

Minela Popa

Alexandrina Lican

Recuzită:

Ion Pășescu

Viorel Dulămea

Marieta Mierlă

Nicoleta Răducanu

Lumini:

Dodu Ispas – șef echipă

Ștefan Rezeanu

Marius Joita

Ruiu Vilică

Sunet:

Pârlogea Valentin – șef echipă

Alexandru Pârlogea

Asistență tehnică:

Ion Obretin – șef echipă

Dan Stuncă

Foto – video:

Florin Chirea

Serviciul organizare spectacole

Dumitru Glodeanu – șef serviciu

Jeni Nuțuloiu

Constantin Negrescu

Victoria Ciocionică

Aprovizionare-transporturi:

Mircea Demetrescu – șef serviciu

Eugen Ghiță

Valentin Mitroi

Mircea Glăvan

Ion Glăvan

Achiziții publice:

Mica Ciobanu

Serviciul Administrativ:

Florin Mândruțoiu – șef

serviciu

Secretariat tehnic:

Denisa Pârlogea – secretar

coordonator

Silvia Constantin

Servicii de sală:

Vasile Preduț șef echipă

Florentina Ștefan

Florica Fierbințeanu

Claudia Damian

Mihaela Matei

Georgeta Camen

Marian Constantin

Prieteni Festivalului: Ion Colan

Colectiv de redacție: Nicolae Boangiu, Lia-Elena Boangiu, Iolanda Mănescu, Cristian Picu, Vally Predoaica

Design&Layout: Viorel Pirligras

ArCub – Centrul de Proiecte Culturale al Primăriei Municipiului București

Director: Mihaela Păun

Director Adjunct Artistic: Irina Cornișteanu

Director Adjunct Administrativ: Alina Teodorescu

Serviciu Financiar Contabilitate: Dumitru Bălășoiu

Departament producție: Eliza Bercu, Rodica Ferăscu, Mara Grigore-Duță, Victoria Lupașcu, Bianca Mantu, Mariana Paraschiv Anamaria Antoci, Olivia Parescura, Angela Petcu

Departament promovare, protocol:

Mădălina Negrea – Coordonator

Raluca Ciută, Alina Ioan, Suzana Macarie, Ani Țigănașu

Departament economic / resurse umane:

Carmen Andrei, Doina Ciontu, Ileana Ion/ Veronica Abur, Costinela Gheorghe

Departament tehnic: Cristian Pușcaci – Coordonator

Ilie Gheorghe, Petruța Birceanu, Geta Crăciun, Alexandru Petrescu, Lucica Țintoiu, Marian Precup,

Florin Mărgelatu, Toni Maxim – șoferi

INSTITUTUL
CULTURAL
ROMÂN

Institutul Cultural Român

Președinte Institutului Cultural Român: Horia-Roman Patapievici

Coordonatori proiect: Mihaela Nețoiu - Expert, Ștefana Mărmureanu - Director Direcția Arte Vizuale

Tiparul executat la Imprimeria Editurii MJM Craiova, str. Felix Aderca, Bl.B7, parter, Craiova, Tel: 0251-4196661; 0745512223

SPONSOR PRINCIPAL AL FESTIVALULUI

Sponsori

TEHNOSOLAR

BAROUL DOLJ

TOPI NEW GLASS DESIGN

CIMORET S.A

SC FLAMIV COMPANY

HOTEL JIUL